

ผลสัมฤทธิ์ของการทววิชาและการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

สุวิมล จีระทรงศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ)

คณะสถิติประยุกต์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2552

ผลสัมฤทธิ์ของการทววิชาและการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

สุวิมล จีระทรงศรี

คณะสถิติประยุกต์

รองศาสตราจารย์.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(พาสิตชนัด ศิริพานิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ)

รองศาสตราจารย์.....ประธานกรรมการ
(เดือนเพ็ญ ชีววรรณวิวัฒน์)

รองศาสตราจารย์.....กรรมการ
(พาสิตชนัด ศิริพานิช)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์.....กรรมการ
(ปรีชา วิจิตรธรรมรส)

อาจารย์.....กรรมการ
(รมิดา ศรีเหรา)

รองศาสตราจารย์.....คณบดี
(สุรพงศ์ เอื้อวัฒนามงคล)

วันที่ ๙ ตุลาคม 2552

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลสัมฤทธิ์ของการทบทวนและการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ชื่อผู้เขียน นางสาวสุวิมล จีระทรงศรี
ชื่อปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ)
ปีการศึกษา 2552

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยในการเรียนของนักเรียนที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย และศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการทบทวนและการสอบคัดเลือกเข้าคณะ/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ต้องการ โดยใช้ตัวอย่างนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยของรัฐที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 228 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นสองชั้น และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน การเรียนทบทวนและผลการสอบคัดเลือกเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีปัจจัยเดียว การทดสอบแบบไคกำลังสอง และการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะนิสัยในการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์กับผลการสอบคัดเลือกเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อจำแนกลักษณะนิสัยในการเรียนออกเป็นองค์ประกอบด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา และด้านวิธีการทำงาน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ทั้งกับการเรียนทบทวนและผลการสอบคัดเลือก ฯ นอกจากนี้ยังพบว่า การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน เป็นเรื่องเดียวในด้านวิธีการทำงาน ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเรียนทบทวน และการมีเทคนิคการอ่านหนังสือและเทคนิคการจำเป็นเรื่องเดียวในด้านวิธีการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบคัดเลือกเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง

(4)

การศึกษาผลการสอบคัดเลือกฯ มีความสัมพันธ์กับการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้ที่เรียนกวดวิชามีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่าผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา 10.800 เท่า อย่างไรก็ตาม ผลการสอบคัดเลือกฯ ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆด้วย ได้แก่ ประเภทของโรงเรียนที่จบการศึกษา และการมีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งนี้มีหลายประการ ได้แก่ นักเรียนควรสร้างลักษณะนิสัยเด่นในเรื่องการมีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ โรงเรียนและครูควรมีการพัฒนาคุณภาพการสอน ช่วยเหลือและส่งเสริมการสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนที่ดีให้แก่นักเรียน และทำยที่สุดขอบเขตและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอบเข้าต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ABSTRACT

Title of Thesis	Effectiveness of Tutorial and Admission to Public University
Author	Miss Suvimol Jeerasongsri
Degree	Master of Science (Applied Statistics and Information Technology)
Year	2009

The objectives of this survey research are to determine students' study habit for admission to public universities and effectiveness of taking tutorial classes on admission achievement. By using two-stage stratified random sampling, 228 first-year students in academic year of 2008, from health sciences faculties of 6 public universities located in Bangkok are randomly selected. Data collected are concerning study habit and admission achievement that is, being admitted to the faculty and university of the first choice. Statistical methods for data analysis include descriptive statistics, one – way analysis of variance, chi – squared test, and logistic regression analysis.

It is found that study habit and admission achievement are correlated. Nevertheless, each of the two components of study habit, delay avoidance and work method, is independent of taking tutorial classes and of admission achievement as well. In detail, reading a text book in advance (before classes) is the only one subcomponent of work method that is correlated significantly, at 5% level, to taking tutorial classes. Moreover, having self-technique in reading and memorizing is the only one subcomponent of work method that is correlated significantly to admission result.

Finding also shows that admission achievement is related to taking tutorial classes. Those who take tutorial classes have more chance of being admitted to the

(6)

faculty/university of their 1st choice than those who don't by 10.800 times. However, admission result is also affected by some other factors, namely type of school (public/private) and having technique in reading and memorizing.

In this study, there are many suggestions: Students should build their own technique in reading and memorizing, school and teachers should develop the teaching quality, assist and promote student's studied habit. Finally, scope and all information about the entrance examinations should be informed clearly in advance to public and especially to teachers and high-school students.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการทววิชาและการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สำเร็จลงได้ด้วยความสมบูรณ์เนื่องจากความกรุณาของบุคคลหลายท่าน ที่ช่วยเหลือในการให้ข้อมูล คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นรวมทั้งให้กำลังใจ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พาชิตชนัด ศิริพานิช ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขด้วยความเมตตาในการทำวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอนจนเสร็จสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิจิตรธรรมรส และรองศาสตราจารย์ ดร.เดือนเพ็ญ ธีรวรรณวิวัฒน์ ที่ได้ให้คำแนะนำพิจารณา ตรวจสอบ รวมไปถึงการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์นี้จนเสร็จสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณคณาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่มีค่ายิ่งให้แก่ผู้วิจัย ซึ่งนำไปสู่การคิดที่เป็นระบบ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคม และดำรงชีวิตในอนาคตได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของผู้วิจัย และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของคณะสถิติประยุกต์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดีด้วยอภัยยศยไมตรีที่อบอุ่นเป็นกันเอง

ที่สำคัญที่สุดกราบขอบพระคุณบิดามารดาและครอบครัวของผู้วิจัยที่สนับสนุน ให้โอกาสในการศึกษา ให้ความรู้ ให้ความรักและให้กำลังใจตลอดมา จนประสบความสำเร็จในการศึกษา และขอขอบคุณในมิตรภาพอันดีเยี่ยมของพี่ๆ เพื่อนๆ คณะสถิติประยุกต์ ภาคปกติ รุ่น 1 ทุกท่าน ที่คอยกระตุ้นชี้แนะ แนะนำ ให้กำลังใจ และได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกันตลอดมา

สุวิมล จีระทรงศรี

กันยายน 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 การสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน	15
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา	24
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 กรอบแนวคิดและวิธีการวิจัย	44
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	47
3.2 ระเบียบวิธีวิจัย	50
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	56
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	58

บทที่ 4 ผลการวิจัย	61
4.1 ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง	62
4.2 ผลของการเรียนกวดวิชาต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัย ที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง	65
4.3 ลักษณะนิสัยในการเรียน	73
4.4 การเรียนกวดวิชา	77
4.5 การสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบเข้า สถาบันอุดมศึกษา	88
4.6 การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์	91
บทที่ 5 บทสรุปและอภิปรายผล	94
5.1 สรุปผลการวิจัย	94
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	95
5.3 ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ	108
ประวัติผู้เขียน	116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1.1	เกณฑ์การพิจารณาการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ปี 2551	2
2.1	ข้อดีและข้อเสียของรูปแบบการสอนกวดวิชา	29
3.1	จำนวนนักศึกษาปีที่ 1 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ผ่านการสอบคัดเลือกระบบแอดมิชชั่นส์กลางปี 2551 จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	51
3.2	รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาตัวอย่างจำแนกตามคณะ	53
3.3	ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเมื่อตัวอย่างมีขนาดต่างๆ	54
3.4	ขนาดตัวอย่างจำแนกตามคณะและมหาวิทยาลัย	55
3.5	เกณฑ์การให้คะแนนจำแนกตามข้อถามเชิงบวกและเชิงลบ	56
3.6	เกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ย	57
4.1	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ	62
4.2	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชาจำแนกตาม อายุ	65
4.3	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชาจำแนกตามประเภทของ โรงเรียน	66
4.4	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชาจำแนกตาม การได้รับทุนการศึกษา	66
4.5	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชาจำแนกตาม รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	67
4.6	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชาจำแนกตาม ภูมิลำเนา	68
4.7	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้ไม่เรียนกวดวิชาจำแนกตาม อายุ	69

4.8	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของ ผู้ไม่เรียนกวดวิชาจำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน	69
4.9	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของ ผู้ไม่เรียนกวดวิชาจำแนกตาม การได้รับทุนการศึกษา	70
4.10	ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของ ผู้ไม่เรียนกวดวิชาจำแนกตาม ภูมิภาค	71
4.11	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปกับการเรียนกวดวิชา	72
4.12	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปกับผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัย ที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง	73
4.13	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยในการเรียน	74
4.14	การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มผู้เรียนกวดวิชาและกลุ่มผู้ที่สอบได้คณะ/ มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามความถี่ของนิสัยในการเรียน	75
4.15	ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบลักษณะนิสัยในการเรียนกับการเรียนกวดวิชา และกับการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง	76
4.16	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาจำแนกตามการเข้าศึกษาในคณะ/ มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง	77
4.17	จำนวนของนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาและสอบคัดเลือกได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามอันดับของเหตุผลที่เรียนกวดวิชา	78
4.18	จำนวนของนักศึกษาที่ไม่เรียนกวดวิชาและสอบคัดเลือกได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามอันดับของเหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชา	79
4.19	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาจำแนกตามจำนวนเทอม ที่เรียนกวดวิชาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	79
4.20	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย	80
4.21	จำนวนและร้อยละของการเรียนกวดวิชาเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยจำแนกตาม วิชาที่เรียน	84
4.22	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชากับการสอบเข้า คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง	87
4.23	ร้อยละของตัวอย่างของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียน เป็นอันดับหนึ่งจำแนกตามการเรียนกวดวิชา	88

4.24 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการเรียนมากที่สุด จำแนกตามการเรียนกวดวิชา	88
4.25 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการสอบเข้าได้/ไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ เรียนมากที่สุดและตามคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง	89
4.26 ร้อยละของนักศึกษาที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชาซึ่ง <u>ผ่าน</u> การสอบเข้าใน คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา	90
4.27 ร้อยละของนักศึกษาที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชาซึ่ง <u>ไม่ผ่าน</u> การสอบเข้าใน คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา	90
4.28 การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์ของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการสอบเข้า คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่งและอัตราส่วนออกคลัส	92
4.29 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามผลการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ เรียนเป็นอันดับหนึ่งและร้อยละของความถูกต้องของการทำนาย	93

สารบัญญภาพ

ภาพที่

หน้า

3.1 กรอบแนวคิดของการศึกษา

47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ผู้ที่ได้รับการศึกษาย่อมมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ได้รับเกียรติในสังคม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงสามารถกล่าวได้ว่าประเทศที่อุดมด้วยประชากรที่สำเร็จการศึกษาระดับสูง ย่อมแสดงถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศอย่างมีศักยภาพในระยะเวลาอันสั้น ด้วยเหตุนี้รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา จึงกำหนดให้ประชาชนในประเทศมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เน้นถึงความสำคัญของสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาไว้อย่างชัดเจนตามมาตรา 10 ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับรองการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” (สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546: 7)

จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว เป็นผลให้จำนวนนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มมากขึ้น โดยร้อยละของนักเรียนที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อประชากรในวัยเรียนปี 2548-2550 เป็น 58.77, 61.10 และ 73.73 ตามลำดับ (วิทยากร เชียงกุล, 2551: ข้อหน้าที่ 6) ส่งผลต่อแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาด้วย ถึงแม้ว่าสถาบันอุดมศึกษามีการกระจายอยู่ในทุกภาคของประเทศไทย แต่สามารถรองรับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้อย่างจำกัด การสอบคัดเลือกจึงเป็นวิธีการที่ใช้เลือกนักเรียนที่มีความพร้อมและมีทักษะความรู้ทางวิชาการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา

แม้ว่าในปี 2549 ได้ประกาศการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (Central University Admissions System: CUAS) หรือระบบแอดมิสชันส์กลาง แทนระบบเอ็นทรานซ์ที่ใช้อยู่เดิม โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาการคัดเลือกดังตารางที่ 1.1 (สนุก แคมป์ส, 2551: ข้อหน้าที่ 1)

ตารางที่ 1.1 เกณฑ์การพิจารณาการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ปี 2551

เกณฑ์การพิจารณา	กลุ่ม	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร	1. เทียบเท่า (GPAX)	10
	2. สาระการเรียนรู้ (GPA)	40
	รวม	50
ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ	1. ชั้นพื้นฐาน (O-NET)	ไม่เกิน 25-50
	2. ชั้นสูง (A-NET)	ไม่เกิน 0-25
	รวม	50
รวมทั้งหมด		100

การพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติซึ่งเป็นการทดสอบทางด้านวิชาการยังคงมีความสำคัญเท่ากับผลการเรียนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 50 ดังนั้นผู้ที่มีความประสงค์เข้าศึกษาต่อ จึงต้องพยายามขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มคะแนนในส่วนนี้ให้มากขึ้นนอกเหนือจากการเรียนในโรงเรียนเพียงอย่างเดียว เนื่องจากการศึกษาต่อในระดับสูง โอกาสของผู้ที่สอบคัดเลือกได้มีค่อนข้างน้อย

ภาวะการแข่งขันทางการศึกษาในระบบการศึกษารุนแรงมากยิ่งขึ้น ทางเลือกหนึ่งที่นักเรียนให้ความสนใจและได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง คือ การกวดวิชา โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการสนับสนุนบุตรหลานให้เรียนกวดวิชา เนื่องจากเกรงว่าบุตรหลานของตนอาจพลาดหวังในการสอบคัดเลือก เพราะนักเรียนคนอื่นๆต่างเรียนกวดวิชากันแทบทั้งสิ้น (ชิตชนก เจริญทรัพย์, สุวิมล เขียวแก้ว และเจริญพร แก้วละเอียด, 2544: 277) และเหตุผลส่วนใหญ่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนกวดวิชา (ร้อยละ 82.9) คือ เพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อ (ไพฑูริย์ สันลารัตน์, 2546: 65)

อุปสงค์ของการเรียนกวดวิชาและจำนวนนักเรียนกวดวิชาที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจกวดวิชาเพื่อเตรียมสอบคัดเลือกหรือการสอบแอดมิชชันส์ มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องสวนกระแสเศรษฐกิจที่กำลังซบเซา คาดว่าในปี 2551 มูลค่าตลาดของธุรกิจสถาบันกวดวิชาจะเพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับ 5,900 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 6.8 (บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด มหาชน, 2551: ย่อหน้าที่ 1) ในขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นว่าระบบการศึกษาในระบบมีข้อบกพร่องอย่างยิ่ง

จากสถานการณ์การกวดวิชาของนักเรียนในประเทศไทยพบว่า นักศึกษาปี 1 มีการกวดวิชาเพื่อการศึกษาต่อขณะศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ถึงร้อยละ 70.4 ส่วนใหญ่ใช้เวลากวดวิชาสัปดาห์ละ 6-10 ชั่วโมง มีค่าใช้จ่ายสำหรับการกวดวิชา 1,800 บาทต่อคอร์ส และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 400 บาทต่อเดือน (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2546: 53, 79) ทำให้เห็นว่าการมองว่าการกวดวิชากำลังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพราะเป็นธุรกิจที่อาศัยช่องว่างของการศึกษาทำลายระบบการศึกษาในโรงเรียน ทำให้นักเรียนต้องเสียเวลาในการเรียนกวดวิชาและเดินทางไปเรียนกวดวิชา ผู้เรียนเกิดความเครียด ความเหนื่อยล้า สูญเสียโอกาสที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรม และยังเป็นภาระสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง (ปริญญา แก้วไทรนันท์, 2545: 3)

แม้ว่าการกวดวิชาเป็นประเด็นที่มีการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างยิ่ง แต่ก็ไม่สามารถห้ามหรือยกเลิกการเรียนกวดวิชาได้โดยตรง และลดจำนวนผู้เรียนกวดวิชาให้ลดลงได้ เนื่องจากมองว่าการเรียนกวดวิชาเป็นสิทธิของแต่ละบุคคลที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม (ปริญญา แก้วไทรนันท์, 2545: 3) ดังนั้นประเด็นสำคัญที่ผู้ปกครองและนักเรียนควรทราบคือ การเรียนกวดวิชาส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้จริงหรือไม่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเรื่องที่ควรมุ่งหาคำตอบจากการวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกเรียนกวดวิชาของนักเรียนผู้บริโภคและการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชาของผู้ปกครอง และเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนของโรงเรียนกวดวิชาและการศึกษาในระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยในการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพที่สอบเข้าคณะ/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการกวดวิชาที่มีต่อการสอบผ่านเข้าคณะ/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ต้องการ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษา “ผลสัมฤทธิ์ของการทบทวนวิชาการเพื่อการสอบผ่านคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ศึกษากรณีเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

ศึกษาลักษณะนิสัยในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ของการทบทวนวิชาการ ครอบคลุมเนื้อหาในด้านการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research)

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2551 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตัวอย่าง (Sampling) ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2551 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ เฉพาะผู้สอบคัดเลือกผ่านระบบแอดมิชชันส์กลางสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากตัวอย่างระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2552

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบลักษณะนิสัยในการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพที่สอบเข้าคณะ/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
2. ทราบโอกาสของการสอบผ่านเข้าคณะ/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระหว่างนักศึกษาที่เรียนทบทวนวิชากับนักศึกษาที่ไม่เรียนการทบทวนวิชา

3. เพื่อเป็นข้อมูลแก่นักเรียนและผู้ปกครองในการตัดสินใจเรื่องความจำเป็นในการกวดวิชาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนของโรงเรียนกวดวิชาและการศึกษาในระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการทบทวนวรรณกรรมเพื่อการสอบผ่านคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยจากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎี ดังนี้

- 2.1 การสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนทบทวน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา

การสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ สถาบันอุดมศึกษา และการรับนักศึกษาเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

2.1.1 สถาบันอุดมศึกษา

การสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีสถาบันที่ร่วมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระบบกลาง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นจำนวนมาก ทั้งสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยแสดงรายชื่อสถาบันที่เข้าร่วมการคัดเลือกดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551)

2.1.1.1 สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระบบกลาง แบ่งได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ มหาวิทยาลัยรัฐเดิม มหาวิทยาลัยใหม่ มหาวิทยาลัยในกำกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รวมทั้งสิ้น 48 สถาบัน ดังนี้

มหาวิทยาลัยรัฐเดิม จำนวน 18 สถาบัน

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 - มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 - มหาวิทยาลัยทักษิณ
 - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยนเรศวร
 - มหาวิทยาลัยบูรพา
 - มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 - มหาวิทยาลัยมหิดล
 - มหาวิทยาลัยแม่โจ้
 - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - มหาวิทยาลัยศิลปากร
 - มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
 - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 - มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
- มหาวิทยาลัยใหม่ จำนวน 1 สถาบัน
- สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
- มหาวิทยาลัยในกำกับ จำนวน 4 สถาบัน
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
 - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
 - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
 - มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 16 สถาบัน
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

- มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 สถาบัน

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

2.1.1.2 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ร่วมรับในสังกัดหน่วยงานอื่น มีจำนวนทั้งสิ้น 4
สถาบัน ดังนี้

- วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณ
- วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
- วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
- สถาบันการพลศึกษา

2.1.1.3 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามี
จำนวนทั้งสิ้น 42 สถาบัน ดังนี้

- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- มหาวิทยาลัยคริสเตียน
- มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
- มหาวิทยาลัยธนบุรี
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
- มหาวิทยาลัยปทุมธานี
- มหาวิทยาลัยพายัพ
- มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
- มหาวิทยาลัยภาคกลาง
- มหาวิทยาลัยโยนก
- มหาวิทยาลัยรังสิต
- มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
- มหาวิทยาลัยราชธานี
- มหาวิทยาลัยชวลิตกุล
- มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
- มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- มหาวิทยาลัยสยาม
- มหาวิทยาลัยหอการค้า
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
- มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
- วิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- วิทยาลัยเชียงราย

- วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
- วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
- วิทยาลัยดุสิตธานี
- วิทยาลัยคาปี
- วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
- วิทยาลัยนครราชสีมา
- วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
- วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
- วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ
- วิทยาลัยรัชต์ภาคย์
- วิทยาลัยราชพฤกษ์
- วิทยาลัยลุ่มแม่น้ำปิง
- วิทยาลัยศรีโสภณ
- วิทยาลัยสันตพล

2.1.2 การรับนักศึกษาเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ การสอบคัดเลือกจัดโดยสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย โดยระบบรับตรง โควต้าและ โครงการพิเศษต่างๆ การรับสมัครนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเปิด และการรับนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดกระทรวง ทบวง กรม อื่นๆ สำหรับการศึกษานี้ ผู้วิจัยสนใจถึงการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไว้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1.2.1 การสอบคัดเลือกจัดโดยสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2551: ย่อหน้าที่ 1) ได้อธิบายว่า ระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นระบบการรับบุคคลที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งสถาบันของรัฐและเอกชน โดยระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยระยะแรกซึ่งเป็นระยะที่ใช้ระบบการสอบคัดเลือกมาอย่างยาวนานที่สุดกว่า 40 ปี หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “การสอบเอ็นทรานซ์” จัดการสอบคัดเลือกโดยทบวงมหาวิทยาลัย ปัจจุบันคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ภายหลังได้ปรับเปลี่ยนการใช้ระบบคัดเลือกแบบเดิม ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้พิจารณาระบบการรับเข้าบุคคลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการสอบแข่งขัน เปลี่ยนมาใช้ระบบการพิจารณาผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการสอบวัดผลในหลักสูตร จึงเกิดระบบการเข้ารับบุคคลเข้าศึกษาระบบกลางหรือระบบแอดมิสชันส์ (Admission) เป็นระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่นำมาใช้แทนระบบเอ็นทรานซ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 (ปีการศึกษา 2548) โดยระบบนี้จะนำผลการเรียนตลอดช่วงชั้นที่ 4 (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) มาใช้คัดเลือกเพิ่มมากขึ้น และไม่เน้นการใช้ผลการสอบเป็นหลักเหมือนระบบเอ็นทรานซ์ ดังแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1) การเข้ารับบุคคลเข้าศึกษาระบบเอ็นทรานซ์ (ระบบการคัดเลือกเดิม)

ระบบคัดเลือกระบบนี้เป็นระบบแบบเดิมที่รู้จักกันโดยส่วนใหญ่ว่า “การสอบเอ็นทรานซ์” เป็นระบบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้กันมาอย่างยาวนาน โดยใช้ผลการสอบวัดความรู้เป็นหลักในการคัดเลือก โดยเริ่มแรกก็นำระบบการสอบเอ็นทรานซ์มาใช้นั้นผู้สมัครแต่ละคนมีสิทธิสอบได้เพียงปีละครั้งและไม่มีโอกาสเห็นคะแนนสอบของตนเองจนกระทั่งประกาศผลสอบ ทำให้ผู้สมัครไม่มีโอกาสแก้ตัวในการสอบและเป็นผลกระทบต่อผู้สมัคร โดยส่วนใหญ่ทำให้เกิดการเรียนกวดวิชาที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้สามารถเพิ่มคะแนนสอบตามที่ปรารถนาไว้ จึงส่งผลให้มีการปรับปรุงวิธีการสอบเอ็นทรานซ์จากเดิมปีละครั้งมาเป็นปีละ 2 ครั้ง เรียกว่า “สอบวัดความรู้” ส่วนการเลือกคณะให้แยกเป็นคนละส่วนซึ่งจัดขึ้นในช่วงเมษายนของทุกปี ในวิธีการสอบแบบใหม่มีลักษณะคือ การนำเอาคะแนน GPA และคะแนน PR มาใช้ประกอบการพิจารณาโดยให้ค่าน้ำหนักที่ร้อยละ 10 ซึ่งวิธีดังกล่าว สุนิษฐ์ (2551: ย่อหน้าที่ 1) ได้กล่าวว่า ส่งผลให้เกิดผลดีและผลเสียของระบบเอ็นทรานซ์ ดังนี้

ผลดี

1. ผู้สมัครมีโอกาสอบแก้ตัวได้หลายครั้งเท่าที่ต้องการ อย่างน้อย 2 ครั้งขึ้นไป
2. ผู้สมัครได้เห็นคะแนนสอบของตนเองก่อนทำการเลือกคณะและมหาวิทยาลัยที่ต้องการ ทำให้สามารถประเมินตัวเองในการจัดอันดับการเลือกคณะและมหาวิทยาลัยได้

ผลเสีย

1. วิธีการคัดเลือกที่มีการนำเอาคะแนน GPA และ PR มาใช้ในการพิจารณา ถึงแม้ว่ามีน้ำหนักเพียงร้อยละ 10 แต่มีผลต่อการเลือกคณะและมหาวิทยาลัยด้วย เพราะทำให้พลาดโอกาสจากอันดับที่ต้องการจนถึงส่งผลต่อการไม่ผ่านการคัดเลือก

2. มาตรฐานของคะแนน GPA และ PR ของแต่ละโรงเรียนไม่เท่ากัน โดยคนส่วนใหญ่มองว่าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในเมืองหรือในกรุงเทพมหานคร “ปล่อยเกรด” ส่งผลต่อความไม่เท่าเทียมกันของผู้สมัครคนอื่นๆ

จากการพิจารณาทั้งข้อดีและข้อเสียที่เกิดขึ้นของการเข้ารับบุคคลเข้าศึกษาระบบเอ็นทรานซ์ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ โดยมีการทดลองใช้นำระบบใหม่มาใช้ในปี พ.ศ.2547-2548 เป็นครั้งแรก เรียกว่า “ระบบกลางการรับนิสิตนักศึกษา (Admission)” โดยระบบใหม่สามารถศึกษารายละเอียดได้ในหัวข้อต่อไป

2) การเข้ารับบุคคลเข้าศึกษาระบบกลาง หรือระบบการแอดมิชชั่นส์กลาง: Center Admission (ระบบการคัดเลือกปัจจุบัน)

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2551: ย่อหน้าที่ 2) ได้อธิบายว่า ระบบคัดเลือกระบบนี้เป็นระบบใหม่ ที่เน้นการพิจารณาผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาและผลการสอบวัดความรู้พื้นฐานและวัดความรู้ขั้นสูง การคัดเลือกจะดำเนินการเป็นระบบกลางคือ มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบ ทั้งการจัดการสอบ การจัดการคัดเลือก ในระยะเริ่มต้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบและสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือ สทศ. ซึ่งเป็นองค์การมหาชน เป็นผู้รับผิดชอบการจัดการทดสอบวัดความรู้พื้นฐาน โดยมีระบบและวิธีการคัดเลือกโดยสรุป (กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 1-2) ดังนี้

(1) วัตถุประสงค์และองค์ประกอบ

- วัตถุประสงค์

การรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันศึกษาในระบบกลาง มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ เพื่อให้ทางสถาบันการศึกษา ได้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ ตรงตามคณะและสาขาที่เรียน และเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้เป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษา

- องค์ประกอบของการรับบุคคลเข้าศึกษา

การรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบกลาง จะพิจารณาจากองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (GPAX) ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 10 วิทิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2551: ย่อหน้าที่ 2) อธิบายว่า ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม คือผลการเรียน (เกรด) เฉลี่ยของทุกวิชาที่ได้เรียนมาตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (หรือเทียบเท่า) ในปีการศึกษา 2551 จะนำมาใช้ร้อยละ 10 จากองค์ประกอบในการรับทั้งหมด และจะเพิ่มขึ้นในปีต่อ ๆ ไป

- ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA กลุ่มสาระฯ 3-5 กลุ่ม จาก 8 กลุ่ม) ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 40 โดยวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2551) อธิบายว่า ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือผลการเรียน (เกรด) เฉลี่ยของวิชาพื้นฐาน (วิชาหลัก) และวิชาเพิ่มเติม (วิชาเลือก) ที่ได้เรียนมาตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เฉพาะในสาระการเรียนรู้ นั้น ได้แก่

1. 21 ภาษาไทย
2. 22 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
3. 23 ภาษาต่างประเทศ
4. 24 คณิตศาสตร์
5. 25 วิทยาศาสตร์
6. 26 สุขศึกษาและพลศึกษา
7. 27 ศิลปะ
8. 28 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

เช่น หากได้เรียนวิชาฟิสิกส์เพิ่มเติม ก็จะนำผลการเรียนไปคิดอยู่ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ หากเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ก็จะนำผลการเรียนไปคิดอยู่ในกลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ หรือหากเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและวิชาภาษาเยอรมัน ก็จะนำผลการเรียนไปคิดอยู่ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

แต่ละคณะจะกำหนดกลุ่มสาระและค่าน้ำหนัก (เป็น %) ของกลุ่มสาระที่จะนำ GPA มาพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับสาขาที่จะศึกษาต่อ โดยส่วนใหญ่จะนำ GPA ของวิชาภาษาไทย สังคมศึกษาฯ ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มาใช้ แต่คณะสาขามนุษยศาสตร์ก็มักจะไม่นำ GPA คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มาใช้ในการพิจารณาคัดเลือก

เมื่อนักเรียนจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ช่วงชั้นที่ 4) จะได้รับใบแสดงผลการเรียน (ปพ.) ซึ่งบอกทั้ง GPAX และ GPA กลุ่มสาระอยู่แล้ว จึงไม่ต้องคำนวณเองจากคะแนนเฉลี่ยแต่ละภาคเรียน

- ผลการสอบแบบทดสอบทางการศึกษาระบบชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET) ให้ค่าน้ำหนัก 25-50% โดยวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2551) อธิบายว่า การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการวัดความรู้ที่เรียนมาตลอด ช่วงชั้นที่ 4 (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) โดยจะสอบเมื่อเรียนจบปีที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) เพียงครั้งเดียว และคะแนนที่ได้ก็จะคิดตัวตลอดไป

การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติจะเป็นผู้รับผิดชอบจัดการทดสอบข้อสอบ O-NET ออกเป็นแบบเดียวกันทั้งหมด เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ไม่มีการแยกแผนการเรียน นักเรียนจะได้เรียนเนื้อหาที่ออกสอบซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานทั้งหมด จึงต้องสอบทุกคน วิชาที่จัดสอบและเนื้อหาตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยข้อสอบ O-NET 1 ฉบับจะมีคำถาม 75-100 ข้อ เฉพาะในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์จะเป็นข้อสอบที่มีทั้งปรนัย (ตัวเลือก) และ อัตนัย (เขียนตอบ) มีประมาณ 10% เป็นการให้เขียนคำตอบสั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นข้อความหรือตัวเลขจากการคำนวณ โดยจะมีคะแนนแตกต่างกันไปตามระดับความยากง่ายของคำถาม

- ผลการสอบแบบทดสอบทางการศึกษาระบบชาติขั้นสูง (Advanced National Education Test : A-NET) ให้ค่าน้ำหนัก 0-25% โดยวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2551) อธิบายว่า การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง เป็นข้อสอบที่มีระดับความยากและความซับซ้อนมากกว่าข้อสอบ O-NET โดยวัดความรู้ เน้นการคิด การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ โดยจะสอบก็ครั้งก็ได้ และคะแนน A-NET จะใช้ได้ครั้งละ 3 ปี

อย่างไรก็ตาม นักเรียนสามารถสมัครสอบทุกวิชา บางวิชา หรือไม่ต้องสอบก็ได้ ขึ้นอยู่กับคณะและสาขาที่สนใจเข้าศึกษาต่อนั้นต้องการคะแนน A-NET วิชาใดบ้าง หรือไม่ต้องใช้ในการคัดเลือกเลย (เช่น นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์)

- ผลการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย มหาวิทยาลัย/สถาบันจะทำการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย เพื่อหาข้อมูลประกอบการพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมเป็นขั้นสุดท้ายก่อนเข้ารับการศึกษา โดยไม่คิดเป็นค่าน้ำหนักคะแนน

(2) ขั้นตอนการปฏิบัติ

การสอบคัดเลือกตามระเบียบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้สมัครต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

ผู้สมัครศึกษาคุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือกของคณะ/ประเทวิชา ที่ต้องการจะสมัครเข้าศึกษา

สมัครสอบวิชาเฉพาะ

สอบ O-NET สมัครและสอบ A-NET และ/ภาษาต่างประเทศ

สมัครคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

ประกาศผลการคัดเลือก

จากระบบและขั้นตอนการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้สมัครต้องปฏิบัติและยึดกฎระเบียบ ขั้นตอนดังกล่าว เพื่อให้การสมัครสอบคัดเลือกเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ทั้งนี้หลักเกณฑ์ในแต่ละปี มีการปรับเปลี่ยนแตกต่างกันไป ดังนั้นผู้สมัครจำเป็นต้องติดตาม และเข้าใจระเบียบการคัดเลือกบุคคลในปีนั้นๆ

2.1.2.2 การรับบุคคลเข้าศึกษาระบบโควต้าหรือรับตรง (Direct System) ระบบนี้ทางสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ จะเป็นผู้คัดเลือกเข้าไปเอง โดยใช้ระเบียบกติกาตามที่สถาบันอุดมศึกษานั้นๆกำหนด โดยไม่ใช้กฎเกณฑ์ของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดขึ้นมา ระบบนี้ทางสถาบันนั้นๆ มีจุดประสงค์เพื่อต้องการบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะอย่างแท้จริง รวมถึงเปิดโอกาสกลุ่มบุคคลที่ต้องการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษานั้น ให้เข้าศึกษาต่อได้มากยิ่งขึ้น เป็นทางเลือกของผู้ที่สนใจศึกษาต่อในสถาบันนั้นๆ

จากการอธิบายถึงการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในข้างต้น เห็นได้ว่าผู้สมัครต้องมีความพร้อมในทุกด้านเพื่อเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อ ทั้งด้านองค์ความรู้ ด้านร่างกายและองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะความพร้อมทางด้านทักษะความรู้เป็นสำคัญ ซึ่งการสอบคัดเลือกได้นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่เกี่ยวข้องกับความถนัดทางการเรียนของแต่ละบุคคลรวมทั้งองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาด้วย เช่น ลักษณะนิสัยในการเรียน (ปริมใจ อาชวานนท์, 2541: 2) ซึ่งนิสัยในการเรียนที่ดีมีส่วนสำคัญยิ่งที่ช่วยให้นักเรียนมีทักษะความรู้ทางวิชาการ นำไปใช้ในการสอบคัดเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาให้เกิดการสัมฤทธิ์ผล

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน ได้แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ คือ ความหมายของนิสัยในการเรียน การพัฒนานิสัยผู้เรียน การสร้างนิสัยในการเรียนที่ดีและการวัดนิสัยในการเรียน

2.2.1 ความหมายของนิสัยในการเรียน (Study Habits)

ประหัต ทองมาก (2519: 14) ได้อธิบายถึงลักษณะนิสัยในการเรียนมีความหมายคล้ายคลึงกับทักษะในการเรียน (Study Skill) และเทคนิคในการเรียน (Study Techniques) กล่าวคือ ทักษะในการเรียนหมายถึง วิธีการต่างๆที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน ช่วยเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การทำบันทึกย่อ การจดบันทึก เป็นต้น

วุฒิพล สกุลเกียรติ (2540: 9) ได้กล่าวถึงความหมายของนิสัยในการเรียน หมายถึง การกระทำหรือสิ่งที่ประพฤติปฏิบัติอย่างเคยชินในการศึกษาเล่าเรียนวิชาต่างๆ ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา (Delay Avoidance) หมายถึง การหลีกเลี่ยงและการผลัดเวลาในการเรียน การทำการบ้านและอ่านหนังสือ และด้านวิธีการทำงาน (Work Method) หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนการปฏิบัติในการเรียน การทำการบ้านและการอ่านหนังสือ

ศุวดิษฐ์ จตุพร (2547: 31) ได้กล่าวว่านิสัยในการเรียนหมายถึง พฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถสำรวจนิสัยในการเรียนได้ โดยใช้แบบสำรวจนิสัยในการเรียน

อนันต์ คุลยพิริคิส (2547: 6) ได้กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมในการเรียนที่ผู้เรียนกระทำซ้ำๆ เป็นประจำจนกลายเป็นนิสัยซึ่งประกอบด้วย การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา และวิธีการทำงาน

Maddox, A.H. (1963: 8) ได้อธิบายว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกเป็นประจำ จนกลายเป็นนิสัยไม่ได้เกิดจากสัญชาตญาณ แต่เป็นผลของการเรียนรู้และฝึกฝน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไขได้ ลักษณะนิสัยในการเรียนจะเกิดและมีพลังมากขึ้นเมื่อพฤติกรรมการเรียนนั้นได้รับความสำเร็จ

สกุล มูลแสดง (2549: 445) ได้อธิบายถึงความหมายของนิสัยการเรียน หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมเฉพาะของแต่ละคนที่แสดงออกหรือกระทำตอบสนองทางการเรียนซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และปฏิบัติหรือฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัยโดยเฉพาะวิธีการเรียน การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและการใช้เวลาในการเรียน

จากความหมายข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมหรือ การกระทำที่แสดงออกเป็นประจำเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ทางการเรียน เกิดจากการเรียนรู้ หรือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นนิสัย

2.2.2 การพัฒนานิสัยผู้เรียน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539: 88-93) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนคือ ผู้ที่รับสารหรือได้รับความรู้ โดยตรงจากครูผู้สอน อันได้แก่ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความต้องการและตั้งใจมา ศึกษาหาความรู้ การปฏิรูปผู้เรียนต้องเริ่มต้นด้วยการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของผู้เรียนว่าต้องเรียนรู้ ตลอดชีวิต ความรู้ไม่ได้สิ้นสุดลงเมื่อเรียนจบจากโรงเรียน เมื่อจบแล้วยังคงขวนขวายหาความรู้ เพิ่มเติมตลอดชีวิต ดังนั้นการเพาะนิสัยที่ดีจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการปฏิรูปนักเรียน จึงต้องมีการ วางแผนพัฒนาเด็กให้ครบองค์ประกอบทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพาะลักษณะนิสัยที่ดีในตัวเด็กไปตลอดชีวิต ดังนี้

1. พัฒนาให้มีทำที่หิวกระหายการเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดความสนใจใฝ่รู้ สนใจต่อสิ่ง รอบตัว ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตลอดเวลา
2. พัฒนาให้มีทำที่กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนในห้องเรียนให้เกิดความตื่นตัว และเป็นกำลังใจให้ผู้สอนอยาก ถ่ายทอดให้ผู้เรียนเต็มความสามารถ
3. พัฒนาให้มีทำที่อุทิศตัว เอาจริงเอาจังในการเรียนรู้ เป็นพลังผลักดันสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ จนสำเร็จ ต้องทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจด้วยความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลวที่เกิดขึ้น
4. พัฒนาให้มีทำที่เชื่อฟังและยอมรับการสอนเสมอ ส่งผลต่อการเปิดใจเรียนรู้จากคนได้ ทุกประเภท ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. พัฒนาให้มีทำที่ถ่อมใจ เป็นการยินดีเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ไม่ถูกปิดกั้น ด้วยความคิดเห็นของตัวเอง ส่งผลต่อการเรียนรู้ความผิดพลาดของตนเองและนำข้อผิดพลาดมา ปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น

2.2.3 การสร้างนิสัยในการเรียนที่ดี

การสร้างนิสัยในการเรียนที่ดี สามารถช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผลการเรียนและผลการสอบคัดเลือก โดยวิธีการสร้างลักษณะนิสัยในการ เรียนที่ดีนั้น ได้มีผู้เสนอแนะวิธีการ การเพาะบ่มนิสัย รวมทั้งการปรับปรุงในด้านต่างๆให้เกิดการ สัมฤทธิ์ผล ดังนี้

2.2.3.1 วิธีการสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนที่ดี

สุวศิษย์ จตุพร (2547: 5) ได้เสนอแนะวิธีการสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนที่ดี โดยการปรับปรุงด้านต่างๆ ดังนี้

1. การอ่าน อ่านอย่างรวดเร็วและมีความเข้าใจเนื้อหา
2. การขีดเส้นใต้ เพื่อเน้นจุดสำคัญ เพื่อจำไว้หรือทำให้เห็นได้ง่ายชัดเจน
3. การจดโน้ต จดโน้ตส่วนที่สำคัญที่ได้อ่าน หรือรับฟังจะช่วยให้จำได้
4. การทบทวน เพื่อความรอบรู้ในเรื่องนั้นไว้แม่นยำมากขึ้น
5. การเขียน ก่อนเขียนจะต้องมีการศึกษาให้เข้าใจในสิ่งที่จะเขียนก่อน เพื่อ

ความเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การใช้ห้องสมุด เพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
7. การใช้เครื่องมืออื่นๆ ช่วยในการเรียน

นอกจากนี้ วุฒิพล สกุลเกียรติ (2540: 20) ได้กล่าวถึง การเพาะนิสัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้หรือนิสัยในการเรียนให้เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จำเป็นต้องกระทำ โดยควรให้คำแนะนำและการฝึกฝนในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การวางแผนในการเรียน
- 2) การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) การเตรียมตัวสอบและการทำข้อสอบ

1) การวางแผนการเรียน

การวางแผนเป็นวิธีการสำคัญในการทำงาน หากมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน การทำงานจะประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาก็เช่นเดียวกัน การวางแผนการเรียนที่ดี อาทิ การบริหารจัดการเวลา การทำงานอย่างมีเป้าหมายช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ ปรีชา ช่างขวัญยืน (2540 อ้างถึงใน วุฒิพล สกุลเกียรติ, 2540: 21) ได้อธิบายถึงการวางแผนการเรียนว่าการเรียนเป็นกิจกรรมที่ต้องวางแผนและมีจุดมุ่งหมาย นักเรียนสามารถวางแผนการเรียนได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดกิจกรรมต่างๆที่จะต้องทำ เช่น การทำการบ้าน อ่าน ทบทวน อ่านสำหรับการเรียนวันรุ่งขึ้น เรียนพิเศษ อ่านหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์ พักผ่อน รับประทานอาหาร ทำธุระส่วนตัว ออกกำลังกาย เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดคู่มือกิจกรรมใดจะทำที่โรงเรียน กิจกรรมใดทำที่บ้าน เช่น การอ่านบทพจนหรืออ่านสำหรับเตรียมตัวในวันรุ่งขึ้น การออกกำลังกาย การทำแบบฝึกหัด จะทำให้การจัดตารางง่ายขึ้น

ขั้นที่ 3 ประเมินการณ์ดูระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรมเหล่านี้

ขั้นที่ 4 กำหนดเวลาที่จะทำกิจกรรมเหล่านั้น

ขั้นที่ 5 เมื่อกำหนดเวลาลงตัวแล้ว ทำตารางเช่นเดียวกับตารางสอน กิจกรรมส่วนใดบรรจุลงในตารางสอนเพื่อทำที่โรงเรียนได้ก็บรรจุลงไว้ ส่วนใดที่ทำที่บ้านก็บรรจุลงตามวันและเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 6 ทำตามตารางสอนและตารางเรียนอย่างเคร่งครัด

นอกจากการเพะนิสัยในการเรียนด้านการวางแผนการเรียนแล้ว ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาและปฏิบัติตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆมาประกอบใช้ในการเรียนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

วุฒิปด สกุกเกียรติ (2540: 23-26) ได้อธิบายว่า เมื่อมีการวางแผนงาน สิ่งที่ต้องกระทำคือ การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี แผนการเรียนเช่นเดียวกัน เมื่อวางแผนเรียบร้อยแล้ว ต้องนำมาปฏิบัติ โดยต้องอาศัยเทคนิควิธีการและค่านึงถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้

(1) เทคนิคการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่สามารถใช้เทคนิคการศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพมาใช้อย่างเป็นกิจนิสัย ย่อมแสดงถึงการเรียนอย่างสูงสุด และจดจำสิ่งที่เรียนได้นานที่สุด

- เทคนิคการอ่าน ไชยทิพย์ ไชยสมหมาย (2538: 57-60) ได้กล่าวว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการปรับปรุงการอ่านให้เร็วขึ้น โดยให้ข้อเท็จจริงที่สำคัญที่สุดที่ควรตระหนัก คือ อ่านให้เร็วเป็นนิสัย และการอ่านที่ละคำไม่ใช่การอ่านที่ดี โดยผู้ที่อ่านช้าควรปฏิบัติตามข้อแนะนำเพื่อให้การอ่านให้ดีขึ้น ดังนี้

1. ตัดสินใจที่จะอ่านให้เร็วขึ้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงวิธีการอ่าน
2. ขณะอ่านหาเหตุผลไปด้วย
3. วิธีการอ่าน ให้ศึกษาจากส่วนที่เป็นประโยชน์ก่อน ได้แก่

การดูบทนำ สารบัญ อ่านแต่ส่วนที่สำคัญ เป็นต้น

4. เลิกนิสัยการอ่านแบบเด็ก โดยอย่าใช้นิ้วชี้ตลอดบรรทัด อย่าอ่านออกเสียง อย่าอ่านเสียงดัง อย่ากลับไปมองคำที่เพิ่งอ่านมา เป็นต้น

5. การอ่านอย่างตื่นตัว ผู้อ่านต้องพยายามทำความเข้าใจว่าผู้เขียนพูดถึงเรื่องใด เมื่ออ่านแล้วต้องสามารถนำเล่าต่อให้ผู้อื่นฟังได้ รวมทั้งหาเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยได้

6. หาความรู้จากคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจ จากการค้นคว้าทางพจนานุกรม

7. การริเริ่มนิสัยในการอ่าน ด้วยการอ่านให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

8. เรียนจากห้องสมุด

- เทคนิคการจำ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการเรียนคือ การพยายามจำเนื้อหาที่เรียนมาแล้วให้ได้นานที่สุด โดยปฏิบัติตามเทคนิคต่อไปนี้

1. พยายามทำความเข้าใจกับเนื้อหานั้นให้ได้ อย่าจำในสิ่งที่ไม่เข้าใจ

2. พยายามเชื่อมโยงเนื้อหาใหม่กับสิ่งที่เรียนไปแล้ว

3. เลือกจำเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญ

4. จัดเนื้อหาอย่างมีระบบเป็นขั้น ตอน หรือใช้แผนภูมิแผนภาพ ตารางช่วยจะทำให้เนื้อหาชัดเจนและจำได้ง่าย

5. การท่องหรือการเขียนหลายๆครั้ง จะช่วยให้จำได้มากขึ้น

6. บทเรียนที่ยาก ควรแบ่งเป็นส่วนๆ

7. การทบทวนเป็นระยะ จะช่วยให้จำได้ดีขึ้น หลังชั่วโมงเรียน

ควรทบทวนทันที

- เทคนิคการจดบรรยาย การจดคำบรรยายหรือการเขียนที่กระทำไปพร้อมกับการเห็นและการฟังจะเป็นการรวมสมาธิให้จดจำอยู่ที่คำบรรยาย ซึ่งมีเทคนิคดังนี้

1. ขณะฟังบรรยายควรตั้งใจฟังและใช้ความคิดตามไปด้วย

2. พยายามจับประเด็นที่สำคัญ

3. พยายามจดให้ได้เนื้อความมากที่สุด

4. การใช้สัญลักษณ์หรือคำย่อเข้ามาช่วย

5. การย่อหน้า เว้นช่องว่าง ชิดเส้นใต้ แบ่งช่องไฟ จะช่วยให้

อ่านง่าย

6. ควรบันทึกครั้งที่ และวันที่บรรยายทุกครั้ง
7. อย่างควิษาเรียนหลายวิชารวมกัน
8. ควรทบทวนดูบันทึกคำบรรยายใหม่ในวันเดียวกัน

- เทคนิคการทำบันทึกย่อ การทำบันทึกย่อเป็นการประมวล

ความรู้ขึ้นมาใหม่เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และเป็นเครื่องมือช่วยความจำแก่ผู้เรียน ผู้เรียนต้องใช้สมาธิ ตั้งใจและคิดตามจะทำให้จดจำเนื้อหาได้แม่นยำ

- เทคนิคการเขียน สกูล มุลแสดง (2549: 452) ได้กล่าวว่า การ

เขียนเป็นการแสดงความคิดและความรู้สึกของผู้เขียนให้ผู้อื่นรับรู้โดยผ่านสัญลักษณ์คือ ตัวอักษร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนาของผู้เขียน ดังนั้นเทคนิคการเขียนเริ่มด้วยการกำหนดรูปแบบของงานเขียน คือ โครงร่าง เนื้อหา หัวข้อ ผู้เขียนต้องค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการเขียนให้ลึกและกว้าง รู้จักคิดเชิงวิเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารที่ค้นคว้าเพื่อนำมาเขียน การเขียนต้องมีความสอดคล้องต่อเนื่อง โครงสร้างของประโยค ต้องชัดเจน มีความเรียบง่าย ข้อความกระชับมีความประทับใจ ความไพเราะ และสร้างภาพให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ ตลอดจนมีความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยหลีกเลี่ยงภาษาแสดง ภาษาพูด เป็นต้น

นอกจากปัจจัยดังกล่าวนี้แล้ว สกูล มุลแสดง (2549: 453) ได้เสนอแนะแนวทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพว่า การวางแผนการเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. รู้ขอบเขตและความเข้าใจพฤติกรรมกรเรียนเป็นอย่างดี

1.1 กำหนดเวลาโดยการทำแผนผังการใช้เวลาให้เหมาะสมและสามารถจะปรับเวลาได้อย่างไรถ้าจำเป็น

1.2 กำหนดเป้าหมายโดยทำแผนผังแสดงความต้องการผลสำเร็จของงานว่าท่านต้องการผลสัมฤทธิ์มากเพียงใดในเวลาที่ใช้ในการศึกษาแต่ละครั้ง

1.3 เป็นผู้เรียนที่กระตือรือร้นพึงระลึกเสมอว่า การเรียนในแต่ละวิชา และแต่ละระดับชั้นย่อมมีความแตกต่างกันมีความยากง่ายตามลักษณะของวิชาและชั้นเรียน

2. การจัดการเรื่องเวลา

2.1 ทำแผนการใช้เวลาโดยทำรายงานของงานที่ได้รับมอบหมายมาทั้งหมดในแต่ละภาคเรียน

2.2 วางแผนการเรียนนอกเวลาและเวลาส่วนตัวที่ใช้ในการศึกษาเป็นอย่างดี

2.3 เข้าชั้นเรียนทุกครั้งและเตรียมตลอดภาคเรียน

2.4 จัดเวลาให้มีการกระจายอย่างมีประสิทธิภาพในลักษณะสมดุล และไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

2.5 จัดแบ่งเวลานอนและเวลาเรียนให้เหมาะสม

2.6 ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างเคร่งครัด

3. การควบคุมตนเอง

3.1 ศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ในแต่ละวัน

3.2 ศึกษาในสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องกำจัดสิ่งที่จะมาเบนความสนใจ โดยทำการศึกษาเสริมด้วยการทำแผนผังและโน้ตย่อ ตั้งคำถามถามตัวเองเสมือนว่ากำลังสอบย่อย (ทำตัวประหนึ่งว่าท่านเป็นผู้สอน)

4. รู้จักตนเอง

4.1 ต้องรู้ว่าชอบวิธีการเรียนอย่างไรและจะใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร

4.2 มีจิตสำนึกในเรื่องที่จะทำและรู้ว่าทำงานอย่างไรกับสิ่งนั้น

4.3 ใช้ประโยชน์จากจุดสำคัญและทักษะการควบคุมตนเองจาก

ส่วนอื่นๆของชีวิต

5. นวัตกรรม-พยายามหาวิธีการหรือเทคนิคใหม่ๆ

5.1 คิดหาวิธีช่วยความจำ

5.2 จัดรายละเอียดและสาระสำคัญของเรื่อง

5.3 จัดทำตัวอย่างปัญหาคำตอบด้วยตัวท่านเอง

5.4 ทำภายในและภายนอกให้เชื่อมต่อกัน (เป็นความสัมพันธ์ของ

ความรู้ใหม่กับความรู้เดิม สร้างเป็นรูปแบบที่สามารถจำได้)

6. ค้นหาต้นเหตุ

6.1 สาเหตุของการทำข้อสอบผิด

6.2 วางแผนการเรียนใหม่และปรับตัว

7. ใช้เครื่องมือเสริมเป็นตัวช่วย

7.1 ใช้คู่มือแนะแนวการเรียน

7.2 ใช้อินเทอร์เน็ตช่วยค้นคว้า

7.3 ฝึกทำแบบทดสอบอย่างสมบูรณ์

7.4 รู้แหล่งที่เป็นศูนย์กลางการเรียน สอนเสริม ฯลฯ

8. รู้จักอาจารย์และไปพบเพื่อปรึกษา ถามคำถาม ค้นหาข้อมูลป้อนกลับ จากแบบทดสอบหรือเอกสารการสอน คำรา

9. พัฒนาความรู้สึกรู้สึกให้มีความเชื่อมั่นในวิชาการ ลงทะเบียนเรียนใน กระบวนวิชาที่จะเป็นวิชาชีพและอยู่ในความสนใจก่อน มีความตื่นตัว ความพอใจในบุคลิกภาพของ ตนเอง

10. กลยุทธ์ที่ช่วยให้ท่านเตรียมตัวสำหรับการเรียน

10.1 เข้าร่วมในการปฐมนิเทศเมื่อเปิดภาคเรียนแรก

10.2 ศึกษาหนังสือคู่มือที่แนะนำและจุลสารกลยุทธ์หรือการเรียน การสอนจากสื่อคอมพิวเตอร์และสื่ออื่นๆ

10.3 การวางแผนงานอาชีพซึ่งจะคู่กับความสนใจและหลักสูตร

3) การเตรียมตัวสอบและการทำข้อสอบ

การสอบเป็นการวัดและประเมินผลการเรียนที่ผ่านมา ดังนั้นการเตรียม ตัวสอบและเทคนิคที่ใช้ในการทำข้อสอบเป็นสิ่งสำคัญ โดย วุฒิปท สกฤตเกียรติ (2540: 32-26) ได้ สรุปลงไว้ดังนี้

(1) จัดทำตารางสอบที่ต้องสอบ ทั้งสอบกลางภาค ปลายภาค และสอบ เก็บคะแนน

(2) อ่านหนังสือเตรียมสอบ ควรอ่านวิชาที่สอบวันแรกไปจนถึงวัน สุดท้าย แล้วจึงอ่านย้อนจากวันสุดท้ายถึงวันแรกอีกครั้ง

(3) ดูข้อสอบเก่าประกอบ การศึกษาจากข้อสอบเก่าจะทำให้เห็นแนว ของข้อสอบชัดเจนยิ่งขึ้น

(4) การทิวกับเพื่อน การทิวร่วมกันด้วยการตั้งคำถามปลักกันถาม ได้เถียงในเนื้อหาวิชา จะช่วยทำให้จำได้ง่าย เห็นข้อผิดพลาดของตนเอง

(5) การค้นคว้าเพิ่มเติมหรือการสอบถามจากอาจารย์

(6) จำหัวข้อสำคัญๆ ไว้ โดยเฉพาะหัวข้อที่อาจารย์ผู้สอนเน้นเป็นพิเศษ และควรจำรายละเอียดในหัวข้อนั้น

(7) การตีความคำถามในข้อสอบให้ถูกต้อง ควรอ่านคำถามอย่าง รอบคอบและตีความให้ชัดเจน

(8) การเตรียมตัวในคืนก่อนสอบ ควรนอนให้เต็มที่ ส่วนการทบทวน วิชาที่สอบในวันรุ่งขึ้น ควรทบทวนตั้งแต่ตอนเย็นของคืนก่อนสอบ

(9) การเตรียมตัวในตอนเช้าวันสอบ ควรตื่นนอนแต่เช้ากว่าปกติ ทานอาหารตามปกติ เตรียมอุปกรณ์การสอบให้เรียบร้อยครบถ้วน รวมทั้งนาฬิกาและสิ่งที่จำเป็นส่วนตัว

(10) การทำข้อสอบปรนัย ควรทำให้ครบทุกข้อ ข้อสังเกตในการเลือกตัวเลือก ตัวเลือกที่สั้นหรือยาวมากเกินไปมักจะมีข้อน่าสนใจคือผิดหรือถูกแน่ ในกรณีที่มีการหักคะแนนคำตอบที่ตอบผิดไม่ควรเสี่ยงเดา

(11) การทำข้อสอบอัตนัย ผู้ตอบต้องดูหนังสือมากพอและจะต้องอธิบายอย่างละเอียดให้ตรงประเด็นคำถาม ระวังการใช้ภาษาควรเป็นภาษาที่สุภาพ ไม่วกวน เรียงหัวข้อตามลำดับชัดเจน

(12) การทำข้อสอบควรตรวจสอบ และดูข้อสอบให้ทั่วทุกหน้า

(13) ถ้ามีเวลาเหลือควรทบทวนคำตอบ โดยเฉพาะข้อสอบอัตนัย และถ้าเป็นปรนัย ควรตรวจสอบว่าทำครบถ้วนทุกข้อหรือไม่

จากวิธีการและข้อแนะนำที่ได้กล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึง การเรียนให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ส่งผลต่อผลการเรียนและผลการสอบ ดังนั้น นิสัยในการเรียนที่ดีเชื่อมั่นได้ว่าจะสามารถส่งผลให้เกิดการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแน่นอน

2.2.4 การวัดนิสัยในการเรียน

จากการศึกษาของ บราวน์และ โฮลท์ซแมน (Brown and Holtzman, 1965: 1) พบว่านิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน (The Survey of Study Habits and Attitudes - SSHA) ขึ้นเมื่อปี 1953 โดยประกอบด้วยเนื้อหาของแบบสำรวจด้านนิสัยในการเรียน (Study Habits) ดังนี้

1. การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา (Delay Avoidance) หมายถึง การทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประกอบด้วยคำถามจำนวน 25 ข้อ

2. วิธีการทำงาน (Work Method) หมายถึง วิธีการเรียนและเทคนิคการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 25 ข้อ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา ได้แบ่งออกเป็น 8 หัวข้อ คือ ความหมายของการเรียนกวดวิชา ลักษณะของการเรียนกวดวิชา ประเภทของโรงเรียนกวดวิชา รูปแบบการสอนกวดวิชา วิธีการสอน ลักษณะการสอน เหตุผลในการเรียนกวดวิชา ลักษณะการเรียนกวดวิชาให้ได้ผลดี และผลของการเรียนกวดวิชา

2.3.1 ความหมายของการเรียนกวดวิชา

จากการประมวลเอกสารพบว่ามีผู้ให้ความหมายของ การเรียนกวดวิชา ไว้หลายความหมาย ดังนี้

วรรณתר พลภานุมาศ (2541: 3) ให้คำจำกัดความว่า การเรียนกวดวิชาหมายถึง การเรียนทั้งในโรงเรียนกวดวิชาและสถานที่สอนพิเศษ

เจริญพร แก้วละเอียด (2543: 7) ได้อธิบายว่า การเรียนกวดวิชาหมายถึง การเรียนเนื้อหาวิชาความรู้เพิ่มเติม จากสิ่งที่เรียนมาแล้วใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ดำเนินการสอน โดยโรงเรียนกวดวิชา มีจุดมุ่งหมายการเรียนเพื่อการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

ชมนา จักรอารี (2544: 6) ได้กล่าวว่า การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเข้าเรียนพิเศษนอกเวลาเรียนตามปกติ โดยผู้สอนอาจเป็นครูอาจารย์ใน โรงเรียนหรือจากสถาบันอื่น และมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยเรียนกวดวิชาไม่ต่ำกว่าวิชาละ 4 เดือน ก่อนการสอบวัดความรู้พื้นฐานวิชาการเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปริญญา แก้วไทรนันท์ (2545: 23-24) ได้กล่าวว่า การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการนอกเวลาเรียนปกติ โดยไม่ใช่เป็นการศึกษาที่มีเนื้อหาใหม่ แต่เป็นการเรียนเน้นเนื้อหาในบางเรื่องบางตอนของเนื้อหาทั้งหมดที่ผู้เรียนกวดวิชาได้เคยศึกษาไปแล้วจากการเรียนแบบปกติ โดยที่ผู้สอนจะเน้นให้ผู้เข้ารับการกวดวิชามีความสนใจ เข้าใจ หรือจำได้เป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อหวังว่าผลความรู้เหล่านั้นจะเกิดประโยชน์โดยตรงทันที หรืออนาคตอันใกล้ต่อผู้เรียนกวดวิชา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งภายในเวลาจำกัด บางครั้งการเรียนกวดวิชามีคำอื่นที่ใช้เรียกกัน เช่น การติว การเรียนพิเศษ การเรียนเสริม เป็นต้น

พงศ์วัลย์ ทวีวงศ์ (หม่อมหลวง, 2545: 5) อธิบายว่า การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนปกติในสิ่งที่ผู้เรียนรู้สึกว่าจะตนเองยังขาดหรือยังไม่พร้อม เพื่อให้ตนเรียนทันผู้อื่นหรือมากกว่าผู้อื่น ซึ่งผู้เรียนอาจมีผลการเรียนที่อ่อน ปานกลาง หรือเก่งก็ได้

สุพีญพร ญวนทอง (2547: 48) ได้กล่าวว่า การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนเสริมบางวิชาโดยเรียนนอกเวลาปกติของนักเรียน ลักษณะการเรียนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนจดจำ หรือเข้าใจเทคนิคต่างๆ ในบทเรียน และการสอนเพื่อประโยชน์ในการสอบแข่งขันในระดับที่สูงขึ้นไป

ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการเรียนกวดวิชาได้ว่า การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม นอกเหนือจากการเรียนตามปกติในชั้นเรียน โดยผู้สอนเป็นครูอาจารย์ในโรงเรียนหรือจากสถาบันกวดวิชา และเป็นผู้ที่มีความรู้ระดับที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และมีจุดมุ่งหมายในการเรียนอย่างใดอย่างหนึ่ง ในขณะที่นั้น ได้แก่ เพื่อผลทางการเรียนที่ดีขึ้น เพื่อเรียนทันผู้อื่นหรือมากกว่าผู้อื่น เพื่อการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

2.3.2 ประเภทของโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจุบันมีโรงเรียนกวดวิชาเกิดขึ้นจำนวนมากเพื่อรองรับต่อความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย ทำให้โรงเรียนกวดวิชากลายเป็นธุรกิจมากขึ้น ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2545: 10) ได้กล่าวว่า ในอดีต โรงเรียนกวดวิชาจัดตั้งขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อกวดวิชาบางวิชาตามหลักสูตรวิชาสามัญของกระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนเป็น โรงเรียนลักษณะการศึกษาพิเศษ จำแนกได้เป็น 3 ประเภท (สุครินทร์ ศิริเมืองและน้ำฝน กัลญา, 2550: 14-15) ดังนี้

1. ประเภทเรียนลัด

โรงเรียนประเภทนี้ ผู้เรียนต้องการเรียนเพื่อสมัครสอบเทียบความรู้ เช่น สอบเทียบ ทำให้ผู้เรียนสามารถประหยัดเวลาประหยัดเงินได้มาก เพราะใช้เวลาเรียนน้อยและเสียค่าใช้จ่ายน้อย

2. ประเภทเฉพาะกาล

โรงเรียนประเภทนี้ คือ โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะเวลาหรือเฉพาะกิจ ส่วนใหญ่จะเปิดเรียนภาคฤดูร้อน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียนเพื่อเพิ่มเติมความรู้หรือผู้เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานไม่ดี เรียนเพิ่มเติมให้มีโอกาสที่จะสอบแข่งขันเรียนต่อในระดับสูงต่อไป

3. ประเภทกวดวิชาตลอดปี

โรงเรียนประเภทนี้เปิดสอนตามหลักสูตรศึกษาธิการ แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนเสริมในบางวิชาที่ตนเรียนอ่อนหรือไม่เข้าใจ เพื่อจะเป็นพื้นฐานการเรียนในโรงเรียนสามัญ และเพื่อเป็นการสะสมความรู้ที่จะใช้สอบแข่งขันเรียนต่อสถาบันชั้นสูงเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด ในโรงเรียนสามัญปกติ

จำแนกตามสายของตลาดกวดวิชา แบ่งเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1. ช่วงประถมศึกษา

เป็นการกวดวิชาเพื่อการสอบแข่งขันเพื่อให้ได้เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตามโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยเน้นหนักในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 มีการสอนรวมทั้งหมด 5 วิชา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และสังคมศึกษา

2. ช่วงมัธยมต้น

การสอนในระดับนี้อาจจัดเป็นคอร์ส สอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ หรืออาจเพิ่มวิชาสังคมศึกษา และภาษาไทย ด้วย

3. ช่วงมัธยมปลาย

เป็นการเรียนที่ได้รับความนิยมอย่างมาก เพราะถือเป็นช่วงชีวิตที่สำคัญในการที่จะก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย และมีผลต่ออาชีพการงานในอนาคตได้ การสอนมักมีการแยกเป็นรายวิชา คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ภาษาอังกฤษ และอาจผนวกวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์กายภาพ-ชีวภาพ และพื้นฐานความถนัดเฉพาะทางเข้ามาด้วย เช่น ด้านวิศวกรรม สถาปัตยกรรม เพื่อมุ่งเน้นการสอบเข้ามหาวิทยาลัยโดยตรง

นอกเหนือจากประเภทของโรงเรียนกวดวิชาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ชมนา จักรอริ (2544: 12) ได้กล่าวว่า การกวดวิชา มีบางส่วนไม่ได้จัดอยู่ในรูปแบบกวดวิชา แต่เป็นการรวมกลุ่มของนักเรียนประมาณ 3-7 คน หรือเป็นรายบุคคลกับอาจารย์ที่สอนเฉพาะสาขาวิชาที่บ้านของอาจารย์ หรือที่บ้านของนักเรียน หรือในสถานที่ทำงานของอาจารย์ผู้สอนซึ่งอาจเป็น โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยก็ได้ ดังนั้นการควบคุมคุณภาพของการสอนจึงเป็นไปได้ยาก

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ประเภทของโรงเรียนกวดวิชาโดยส่วนใหญ่สามารถจำแนกได้ 3 ประเภท คือ ประเภทเรียนลัด ประเภทเฉพาะกาล และประเภทเปิดสอนตลอดปี โดยสถานที่ใช้เรียนกวดวิชา เช่น บ้านผู้เรียนหรือบ้านครูผู้สอน สถานที่ราชการ ได้แก่ โรงเรียน มหาวิทยาลัย เป็นต้น และสถาบันหรือโรงเรียนกวดวิชา

2.3.3 ลักษณะการเรียนกวดวิชา

การเรียนกวดวิชา มีลักษณะแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียน จึงมีผู้จำแนกไว้เป็นกลุ่มใหญ่ 8 กลุ่ม สุวัฒน์ (2530 อ้างถึงใน ไพฑูรย์ สนิลรัตน์, 2545: 6-9) ดังนี้

2.3.3.1 การเรียนซ่อม (Remedial Learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ครูให้แก่ผู้เรียนที่เรียนตามปกติแล้วเรียนไม่ทันผู้อื่น เพราะเหตุผลต่างๆ เช่น มี

ความสามารถไม่เพียงพอ มีเวลาไม่เพียงพอ หรือเพราะขาดเรียน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนนั้นสามารถเรียนได้ทันคนอื่นหรือเรียนให้ผ่านวัตถุประสงค์ขั้นต้นในโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้กำหนดได้ เช่น ให้ผ่านวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ เป็นต้น หรืออาจกล่าวได้ว่า การเรียนซ่อม นั่น คือ การเรียน “ กวดวิชา ” ให้สามารถมีความรู้ความสามารถ “ ทัน ” ผู้อื่นที่มีความรู้ความสามารถมากกว่าเปรียบเทียบการ “ วิ่งกวด ” หรือ “ ไต่กวด ” ผู้อื่นที่อยู่ข้างหน้าให้ทันนั่นเอง

2.3.3.2 การเรียนเสริม (Extra Learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนที่เรียนตามปกติแล้วเรียนได้เก่งกว่าผู้อื่น เพราะเหตุผลต่างๆ เช่น มีเวลาเรียนมากกว่า มีสติปัญญาดีกว่า หรือเพราะรู้เรื่องเหล่านั้นดีแล้ว เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนนั้นมีสิ่งอื่นได้เรียนรู้มากขึ้น ไม่ต้องเสียเวลาผู้อื่นหรือเพื่อให้ผู้เรียนนั้น “ เรียนกวด ” ผู้อื่นที่อยู่ในระดับสูงกว่าตนเองขณะนั้น เช่น นักเรียนชั้น ม.4 “ เรียนกวดวิชา ” เพื่อสอบเทียบ ม.6 และนักเรียนชั้น ม. 6 “ เรียนกวดวิชา ” เพื่อให้มีความรู้มากพอที่จะได้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ เป็นต้น

2.3.3.3 การเรียนปรับสภาพ (Adapted Learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ทางวิชาการ หรือความพร้อมไม่เพียงพอที่จะไปเรียนร่วมกับผู้อื่นได้ จึงต้องมีการเรียนเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไขสิ่งเหล่านี้ เช่น นักเรียนก่อนไปเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นิศิตนศึกษาที่รับจากโครงการพิเศษต้องเรียนปรับสภาพภาษาอังกฤษก่อนเปิดเรียนภาคต้นก่อนที่จะไปเรียนร่วมกับนิศิตนศึกษาทั่วไป เป็นต้น

2.3.3.4 การเรียนแก้ไข (Corrective Learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อแก้ไขความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนบางอย่างให้ถูกต้องในสิ่งที่ผู้เรียนรู้นั้นคลาดเคลื่อน หรือไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง เช่น นักเรียนแก้ไขภาษาอังกฤษ เพราะได้ออกเสียงบางเสียงไม่ถูกต้องมานานแล้ว หรือเรียนแก้ไขวิชาคณิตศาสตร์ เพราะว่ามีแนววิธีบางอย่างเกี่ยวกับการบวก ลบ คูณและหาร ของหลักสูตรใหม่และเก่าแตกต่างกัน การเรียนรู้ประเภทนี้มักเป็นการเรียนสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้วแต่ยังไม่ถูกต้อง จึงต้องมาเรียนเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องขึ้น

2.3.3.5 การเรียนเร่งหรือการเรียนเร่งรัด (Accelerated Learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนที่ฉลาด เพื่อให้เรียนฉลาดยิ่งขึ้น เรียนรู้เนื้อหามากขึ้นและเรียนได้ในชั้นที่สูงขึ้น ซึ่งการเรียนประเภทนี้จุดหมายหลักได้แก่ การเรียนเพื่อเรียนลัด เช่น เรียนเร่ง(รัด)เพื่อสอบเทียบ ม.3 และ ม.6 เป็นต้น

2.3.3.6 การเรียนเฉพาะ (Specified Learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะ เพื่อให้เหมาะสมกับ

ความต้องการหรือความสนใจเฉพาะบุคคลของผู้เรียน เช่น การเรียนเฉพาะวิชาดนตรีไทย การเรียนเฉพาะวิชาภาษาไทย และการเรียนเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ เป็นต้น

2.3.3.7 การเรียนพิเศษ (Special Learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนนอกชั้นเรียน หรือนอกหลักสูตร เช่น นักเรียน ม. 5 เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศส่วนตัว หรือเรียนพิเศษอิเล็กทรอนิกส์ในวันหยุด เป็นต้น ผู้สอนวิชาต่างๆนี้มักนิยมเรียกว่า ครูพิเศษ หรือครูสอนพิเศษ เป็นต้น

2.3.3.8 การเรียนติว (Tutorial Learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูหรือเพื่อนร่วมชั้น (peers or classmates) หรือเพื่อนรุ่นพี่ (senior students) จัดให้แก่ผู้เรียนสำหรับเนื้อหาบางอย่างเป็นครั้งเป็นคราว มักนิยมจัดทำกันเป็นกลุ่มเล็กๆ หรือเป็นการส่วนตัว เช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 เรียนติวกับนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือ นิสิตชั้นปีที่ 2 ติววิชาต่างๆกันเองก่อนสอบ เป็นต้น

2.3.4 รูปแบบการสอนกวดวิชา

สุภารัตน์ สิริเมืองและน้ำฝน กัลญา (2550: 50-51) ได้อธิบายว่า รูปแบบการสอน โดยทั่วไปสามารถกำหนดโดยพิจารณาจากผู้สอน ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.3.4.1 ผู้สอนคนเดียว (One Man Show) การสอนลักษณะผู้สอนคนเดียว มีอาจารย์ที่สอนโดดเด่นอยู่คนเดียวในหนึ่งวิชาและในหนึ่งสถาบันนั้นๆ เช่น เคมีอาจารย์อุ ภาษาไทยอาจารย์ลิลี่ ซึ่งปัจจุบันธุรกิจกวดวิชาสามารถเริ่มต้นด้วยผู้สอนเพียง 1 คน แล้วอาจเพิ่มจำนวนหรือนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย

2.3.4.2 ผู้สอนเป็นคณะ การสอนลักษณะผู้สอนเป็นคณะ โดยแยกเป็นรายวิชาและระดับชั้น เช่น สถาบันกวดวิชาแม็ค, PEP, ANS ซึ่งข้อดีของการกวดวิชาแบบนี้ อาจารย์ผู้สอนไม่ต้องเหนื่อยคนเดียวเหมือนแบบแรก นอกจากนี้ต้องสามารถซื้อใจคนได้ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก การเป็นโรงเรียนใหญ่ๆ ได้ต้องควบคุมคนและซื้อใจคนสอนได้ ต้องแบ่งปันส่วนให้คนสอนได้ดี

โดยรูปแบบการสอนทั้ง 2 เมื่อพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียสามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ข้อดีและข้อเสียของรูปแบบการสอนกวดวิชา

รูปแบบการสอน	ผู้สอนคนเดียว	ผู้สอนเป็นกลุ่ม
ข้อดี	<ul style="list-style-type: none"> - มีนักเรียนให้ความสนใจมาเรียนกันอย่างมาก - มีการยอมรับอาจารย์เป็นรายบุคคล - สร้างชื่อเสียงโดดเด่นให้กับสถาบัน - ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงบทเรียนแต่ละบทได้ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนสามารถจัดตารางเวลาได้ง่าย - มีการคัดสรรผู้สอนในแต่ละบท ทำให้ได้ผู้เชี่ยวชาญมาสอนจริงๆ
ข้อเสีย	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนเหนื่อยมากกว่า - ต้องมั่นใจว่าผู้สอนนั้นมีความรู้ความเชี่ยวชาญจริง แต่ถ้าไม่ ควรใช้การสอนแบบทีมดีกว่า 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องแบ่งบทเรียนแต่ละบทให้กับผู้สอนแต่ละคน ซึ่งแน่นอนว่าผู้สอนจะเชื่อมโยงแต่ละบทค่อนข้างยาก - การแบ่งผลตอบแทนเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น เพราะครูส่วนใหญ่ไม่มีศักดิ์ศรี ฉะนั้นหากผู้สอนรู้สึกว่าการแบ่งค่าตอบแทนไม่คุ้ม หรือผลประโยชน์ไม่ลงตัว อาจจะลาออกได้ทันที

ที่มา : สุदारัตน์ ศิริเมืองและน้ำฝน กัลญา, 2550: 52

2.3.5 วิธีการสอน

วิธีการสอนของแต่ละสถาบันกวดวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมหมายถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่แตกต่างกันด้วย ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลายประเภท สุदारัตน์ ศิริเมืองและน้ำฝน กัลญา (2550: 53-54) จึงได้จำแนกวิธีการสอนออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.3.5.1 สอนสด การสอนสดเป็นการสอนที่มีอาจารย์สอนสดภายในห้องเรียน

2.3.5.2 สอนผ่านสื่อ การสอนผ่านสื่อ เป็นการสอนที่ใช้สื่อผสม โดยอัครวิดิโอการสอนของอาจารย์ไว้ จากนั้นเมื่อถึงเวลา ก็นำเทปนั้นมาเปิดสอนนักเรียนในห้อง โดยมีเจ้าหน้าที่ 1 คนคอยควบคุมดูแลและให้ความสะดวกแก่ผู้เรียน

2.3.6 ลักษณะการสอน

สราวุธ กิตติวรภัทร (2539 อ้างถึงใน จิตติมา อัจฉริยกุล. 2544: 30) กล่าวว่า กลยุทธ์การสอน กวดวิชาให้ได้แนวทางในการสอน ปัจจุบันสามารถแบ่งลักษณะการสอนได้เป็น 4 แนวทาง ดังนี้

2.3.6.1 เน้นความเข้าใจ การให้ความรู้อย่างเป็นลำดับจากง่ายไปสู่ยาก แจกแจงรูปแบบเนื้อหาความรู้ให้เด่นชัด ทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

2.3.6.2 เน้นการแก้งข้อสอบ เนื้อหาและแบบฝึกหัดที่สอนตรงกับแนวข้อสอบ เพื่อให้ให้นักเรียนคุ้นเคยกับแนวข้อสอบหรือบางครั้งถึงกับกล่าวว่าเอกสารประกอบการสอนตรงกับแนวข้อสอบมากกว่าครึ่ง

2.3.6.3 เน้นสรุปปัญหาทุกรูปแบบเป็นสูตร จนเกิดสิ่งทีนักเรียนยุคปัจจุบันเรียกว่า “สูตรลัด” ซึ่งช่วยลดเวลาในการทำโจทย์ แต่ต้องจำสูตรเหล่านั้นไปในห้องสอบ อาจารย์กลุ่มนี้จะเน้นทำทุกอย่างเป็นสูตรไว้หมด เพื่อให้นักเรียนสะดวกในการนำไปใช้และเป็นการจัดรูปแบบปัญหาไปในตัว

2.3.6.4 เน้นการแก้ปัญหาด้วยวิธีแปลก ด้วยการใช้ความรู้ที่ไม่มีในหลักสูตรทั่วไป แต่สามารถแก้ปัญหาได้เร็วกว่า ซึ่งนักเรียนในยุคปัจจุบันเรียกว่า “เทคนิค” ซึ่งหมายถึง การทำโจทย์ด้วยวิธีใหม่ที่ง่ายและสั้นกว่าเดิม

2.3.7 เหตุผลในการเรียนกวดวิชา

ผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ที่เรียนกวดวิชาต้องการความรู้เพิ่มเติมเป็นหลัก แต่ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนนั้น มีความคาดหวังและความมุ่งหวังจากการเรียนกวดวิชา สามารถสรุปได้ดังนี้ (สุภารัตน์ สิริเมืองและน้ำฝน กัลญา, 2550: 42-43)

1) ต้องการในสิ่งที่ไม่มีในโรงเรียน

เหตุผลที่สำคัญของการเรียนที่โรงเรียน คือ การเรียนไม่ทันเท่ากับเพื่อนในชั้นเรียนเนื่องจากเด็กในโรงเรียนทั่วไปจะมีห้องละ 40-50 คน อาจารย์ต้องสอนในเวลาจำกัด เด็กที่หัวไวย่อมสามารถรับความรู้ในเนื้อหาวิชาได้มาก แต่มีเด็กอีกกลุ่มที่ตามไม่ทันเพราะคิดช้ากว่า ทำให้คิดค้างและเกิดความสับสนในเนื้อหาวิชาที่เรียนในเวลานั้น เมื่อเด็กเรียนไปเรื่อยๆ จะทำให้ยิ่งเพิ่มความสับสนให้มากขึ้น ดังนั้นนักเรียนบางคนจึงมาเรียน โรงเรียนกวดวิชาเพื่อเติมเต็มเนื้อหาวิชาในสิ่งที่นักเรียนยังขาดอยู่

2) การสอนเทคนิคในการทำข้อสอบ

ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ข้อสอบที่นำมาออกนั้น เป็นเนื้อหาที่ลึกลงไปกว่าความรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำให้เนื้อหาที่เรียนในโรงเรียนไม่เพียงพอที่จะพิชิตข้อสอบคัดเลือกได้ ดังนั้นนักเรียนจึงต้องการไปเรียนกวดวิชาเพื่อเพิ่มเนื้อหาเกินหลักสูตร เพื่อให้ตัวเองมีความรู้เหนือกว่าคนอื่น

นอกจากนี้ สุพัฒน์ สุขมลสันต์ (2530 : 30) ได้อธิบายถึงเหตุผลของการกวดวิชา ดังนี้

1) เหตุผลทางวิชาการ

(1) ต้องการแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด หรือทดแทนความรู้ที่ขาดหายไป เพื่อให้เรียนทันเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อนร่วมรุ่น

(2) ต้องการเรียนเนื้อหาเพิ่มเติมจากที่เรียนแล้วในหลักสูตรซึ่งคนได้เรียนรู้แล้ว เพื่อให้คนมีความรู้ความสามารถมากขึ้น

(3) ต้องการเรียนเนื้อหาเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถเรียนถัดไปเรียนชั้นหรือหลักสูตรที่สูงกว่าได้

(4) ต้องการทบทวน ตรวจสอบ หรือให้แน่ใจในเนื้อหาต่างๆที่คนเรียนหรือรู้อยู่ เพื่อให้แม่นยำมากขึ้นในการสอบเลื่อนระดับที่คนเรียนอยู่ในปัจจุบัน หรือระดับที่สูงกว่าหรือในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆที่คนต้องสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ

(5) ต้องการเรียนปูพื้นฐานความรู้บางอย่างที่มีการเรียนรู้เป็นลำดับขั้น เพื่อให้สามารถเรียนรู้เนื้อหาขั้นที่ยากยิ่งขึ้นไปได้

2) เหตุผลทางด้านสติปัญญาและจิตวิทยา

(1) สติปัญญาของผู้เรียนแตกต่างกัน ทำให้เรียนรู้ได้มากน้อยต่างกัน ในเวลาที่เท่าๆกัน

(2) ความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ เจตคติ และแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน จึงเรียนมากน้อยต่างกัน ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

3) เหตุผลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน

(1) จุดประสงค์ในการเรียนตั้งไว้สูงมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ ประสิทธิภาพสำเร็จ จุดประสงค์ในการเรียนการสอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากเท่าที่ควร เช่น ไม่มีหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เรียนเก่ง แต่มุ่งสนองความต้องการเฉพาะนักเรียนที่มีความรู้ระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักเรียนอ่อนและนักเรียนเก่งมีปัญหาในการเรียน

(2) หลักสูตรไม่ได้คำนึงความแตกต่างทางสภาพเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมของผู้เรียนที่แตกต่างกันมากเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนหรือเข้าใจความแตกต่างเหล่านี้

(3) วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนในแต่ละชั้น และในทุกระดับมีมากมายเกินไป และแยกย่อยมากเกินไป จนทำให้ผู้สอนและผู้เรียนไม่สามารถจะทำได้สำเร็จทุกอย่างในเวลาจำกัด

(4) หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับการวัดและการประเมินผลของ สถานศึกษาที่ผู้เรียนต้องการจะทำการศึกษาต่อไป ดังนั้น นักเรียนจึงต้องขวนขวายหาที่เรียน กวดวิชาภาษาอังกฤษตามแนวทางที่ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยเคยออกในปีที่ผ่านมา

(5) หลักสูตรกำหนดให้โรงเรียนสอนในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือเป็นไปได้น้อยมากในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และให้มีการเรียนซ่อมในกรณีที่นักเรียนไม่อาจบรรลุสิ่งที่สอนได้ ดังนั้นถ้านักเรียนประสงค์จะเรียนต่อในระดับสูงกว่า เช่น ในระดับมหาวิทยาลัย จึงต้องพึ่งการเรียนกวดวิชาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

4) เหตุผลจากการถูกบังคับทางสังคม

(1) สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันสูงมาก รวมทั้งการแข่งขันทางด้านการศึกษาดูด้วย เพราะโรงเรียนและสถานศึกษารวมทั้งตำแหน่งหน้าที่การงานมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามาแล้ว จึงทำให้บุคคลเหล่านี้ต้องพยายามขวนขวายหาความรู้ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อแข่งขันกับผู้อื่น ผลที่ตามมาอย่างหนึ่งคือ การเรียนกวดวิชา

(2) สังคมมีค่านิยมยกย่องคนเก่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเรียนเก่ง ซึ่งเป็นที่ภาคภูมิใจของพี่น้องและวงศ์ตระกูล จึงทำให้ทุกคนพยายามเรียนให้ได้มากที่สุดและสูงที่สุด

(3) สังคมยังคงมีความเห่อความเป็นนักเรียนนอกอยู่ แม้ว่าการศึกษาวិทยาการต่างๆ บางสาขาจะเรียนจากในประเทศหรือต่างประเทศก็ไม่แตกต่างกัน แต่ยังคงมีนักเรียนจำนวนมากต้องการจะไปรับการศึกษาในต่างประเทศ จึงต้องมีการกวดวิชากันมากเพื่อให้สอบชิงทุนให้ได้

(4) จากการถูก “ลัทธิเอาอย่าง” บังคับให้จำยอมต้องกวดวิชา ซึ่งลัทธิเอาอย่างนี้อาจเกิดจากที่ผู้ปกครองชักจูง ชี้นำ เกลี้ยกล่อมหรือข่มขู่ให้นักเรียนกลัวว่า การที่ไม่ได้เรียนกวดวิชานั้นเป็นปมด้อยของเด็ก จะทำให้เด็กเรียนแข่งขันหรือสอบแข่งขันสู้ผู้อื่นไม่ได้ เพราะว่าคนอื่น ๆ เรียนกัน ทำให้นักเรียนจำต้องเรียนกวดวิชาด้วยเพื่อตามใจผู้ปกครอง

2.3.8 ลักษณะการเรียนรู้กวดวิชาที่ได้ผลดี

สุพรรณ สุกมลสันต์ (2530: 43-47) ได้อธิบายถึงลักษณะการเรียนรู้กวดวิชาที่ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ดังต่อไปนี้

2.3.8.1 เป้าหมายของผู้เรียน ต้องไม่คาดหวังสูงเกินไป ผู้เรียนต้องรู้จักตนเอง รู้จักประมาณความสามารถของตน และพยายามขึ้นเรื่อยๆ ก็อาจสมหวังในสิ่งที่มุ่งหวัง

2.3.8.2 ลักษณะการเรียนรู้กวดวิชาเป็นปัจจัยสำคัญ ผู้เรียนต้องรู้ว่าตนเองต้องการเรียนกวดวิชาแบบใด เช่น การเรียนซ่อมหรือเรียนเสริม หรือเรียนปรับสภาพ เป็นต้น เพื่อให้รู้แน่ชัดว่าตนต้องเรียนอะไร จะได้เรียนได้ถูกต้อง การไม่รู้ว่าตนกำลังเรียนเพื่ออะไรจะทำให้ทิศทางการเรียนไม่แน่นอน ซึ่งมีผลเสียต่อการเรียนได้มาก เพราะทำให้การเรียนไร้จุดมุ่งหมายที่แน่นอน

2.3.8.3 ลักษณะการสอนของครูหรืออาจารย์กวดวิชา การสอนของครูเป็นกระบวนการที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับอุปกรณ์การเรียนการสอนรวมทั้งสื่อการสอนต่างๆ ตามสภาพความสัมพันธ์ที่นิยมเรียนกันทั่วไปว่า “Tyler Loop” (ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และหลักสูตร) ดังนั้น การสอนของครูจึงมีความสำคัญมากที่สุดสำหรับการสอน เพราะว่าการสอนแบบนี้แตกต่างจากการสอนประจำในห้องเรียนมาก กล่าวคือ ผู้สอนต้องให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างของบุคคล เอาใจใส่ ให้ความรักและความห่วงใยเป็นรายบุคคล เพราะบุคคลเหล่านี้บางคนเป็นผู้มีปัญหาทั้งทางวิชาการและจิตใจ ถ้าผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบเดิมที่ใช้ในห้องเรียนมาสอนกวดวิชาผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนคือ รู้เท่าเดิมหรือไม่รู้เท่าเดิมนั่นเอง

2.3.8.4 ขนาดของกลุ่มผู้เรียน จำนวนผู้เรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นปัญหาสำหรับการเรียนการสอนปกติทั่วไปตามหลักสูตรต่างๆ กล่าวคือ ในชั้นเรียนที่มีผู้เรียนมากกว่า 30 คนขึ้นไป ทำให้กลุ่มผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก การให้ความสนใจของครูมีไม่ทั่วถึง สำหรับการเรียนการสอนกวดวิชาที่เช่นเดียวกัน ถ้ากลุ่มมีขนาดใหญ่มากเท่าใด โอกาสที่เรียนได้ประสบผลสำเร็จยิ่งมีน้อยมากเท่านั้น แม้ว่าการสอนจะใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างใดมาช่วยสอนก็ตาม เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วีดีโอ เครื่องขยายเสียง หรือแม้แต่เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการ เพราะว่านวัตกรรมทางการเรียนการสอนเหล่านี้ขาดความรักความอบอุ่น และความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งเฉพาะครูและอาจารย์เท่านั้นที่มีสิ่งเหล่านี้ ดังนั้นจึงจะใช้อุปกรณ์เหล่านี้มาใช้แทนครูและอาจารย์ไม่ได้เสมอไป

2.3.8.5 อุปกรณ์และตำราเรียน แม้ว่าอุปกรณ์และตำราที่ใช้ในการเรียนกวดวิชาจะไม่สำคัญเท่ากับครูผู้สอน แต่มีความจำเป็นต่อข้อมูลอย่างมาก ซึ่งผู้สอนต้องจัดทำขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการกวดวิชาในแต่ละแบบ เช่น การสอนซ่อม ตำราเรียนจะต้องทำให้

ง่ายกว่าและละเอียดกว่าตำราเรียนปกติ แต่ถ้าเป็นการสอนเสริม ตำราเรียนต้องมีความยากง่ายไม่น้อยกว่าตำราเรียนปกติ และต้องมีรายละเอียดเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น หรือถ้าเป็นตำราเรียนเพื่อสอนเร่งจะต้องมีเนื้อหาของหลักสูตรที่สูงกว่าปกติ ถ้าหากการเรียนกวดวิชายังใช้ตำราเดิมที่ผู้เรียนใช้เป็นประจำในห้องเรียนและครูนำมาสอนอีก ผลที่ได้รับจะเกิดขึ้นได้น้อยมาก ส่วนอุปกรณ์การสอนต่างๆ นั้นมีความจำเป็นมากที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ อุปกรณ์ควรเป็นสิ่งที่แปลกใหม่และแตกต่างจากที่เคยใช้ในห้องเรียนปกติ โดยเฉพาะการเรียนในชั้นเรียนขนาดใหญ่ และเป็นการเรียนซ่อม เพราะธรรมชาติของผู้เรียนส่วนมากจะเป็นผู้เรียนอ่อน การนำอุปกรณ์การสอนที่เคยใช้มาใช้อีกครั้งจะไม่ทำให้เกิดผลดีเท่าที่ควร เพราะอุปกรณ์สำหรับผู้เรียนนี้ ใช้เพื่อรื้อหรือกระตุ้นนักเรียนให้เกิดความสนใจอยู่เสมอ

2.3.8.6 ความตั้งใจของผู้เรียนและผู้สอน เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง ถ้าผู้เรียนเรียนพิเศษเพราะความจำใจบางอย่าง เช่น ผู้ปกครองบังคับ เรียนตามแฟชั่นของเพื่อนทำให้ความตั้งใจและความสนใจในการเรียนมีไม่มาก หรือมีสมาธิในการเรียนที่น้อยลง ทำให้การเรียนไม่ได้ผลดี

ในส่วนของครูและอาจารย์บางท่านสอนพิเศษเพราะความจำใจบางอย่าง เช่น สอนเพราะสภาพเศรษฐกิจบังคับ หรือได้รับการร้องขอจากผู้เรียนหรือผู้ปกครอง เป็นต้น บางครั้งมีความตั้งใจและสนใจทำการสอนจริง แต่จะต้องสอนหลายชั่วโมงยอมทำให้ความตั้งใจและความสนใจจริงที่จะทำการสอนลดหย่อนลง สิ่งต่างๆ ดังกล่าวนี้อาจมีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนกวดวิชาด้วยอย่างมาก

2.3.8.7 สภาพการแข่งขันทางโอกาส ปริมาณและความเข้มข้นของการกวดวิชา มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันของโอกาสทางการศึกษาที่มุ่งหวังหรือตำแหน่งงานที่ต้องการบรรจุ โดยสภาพการแข่งขันในปัจจุบันมีสูงมาก เช่น ตำแหน่งงานมีน้อย โรงเรียนดีมีน้อย มหาวิทยาลัยเปิด โดยเฉพาะของรัฐมีน้อย และทุนการศึกษาต่อในต่างประเทศมีจำกัดมาก โอกาสสำเร็จยังคงมีน้อยเท่าเดิม ดังนั้น หากการเรียนกวดวิชามีการแข่งขันกันทางโอกาสมาก ความสำเร็จอันเป็นผลจากการเรียนกวดวิชาก็น้อย หากการแข่งขันมีน้อย โอกาสความสำเร็จยังมีมากขึ้นด้วย

สรุปได้ว่าการเรียนกวดวิชาให้ได้ผลดีนั้น มีปัจจัยสำคัญต่างๆ ทั้งตัวผู้เรียน ครูหรืออาจารย์ผู้สอน อุปกรณ์และตำราเรียน และปัจจัยอื่นๆ โดยเริ่มจากตัวผู้เรียนเองต้องมีการตั้งเป้าหมายการเรียนที่ชัดเจน ไม่คาดหวังสูงเกินไป ต้องรู้ว่าควรเลือกเรียนกวดวิชาแบบใดที่เหมาะสม ครูหรืออาจารย์ผู้สอนต้องรู้จักใช้วิธีการสอนที่แตกต่างจากการสอนที่โรงเรียน และต้องเหมาะสมกับการสอนกวดวิชาแต่ละประเภท อีกทั้งต้องให้ความสำคัญต่อความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน จำนวนผู้เรียนในการเรียนกวดวิชาก็เป็นปัจจัยสำคัญเช่นเดียวกัน โดยจำนวน

ผู้เรียนควรมีจำนวนที่เหมาะสม ไม่ใหญ่จนเกินกว่าความดูแลของครูหรืออาจารย์ผู้สอนที่จะควบคุมได้อย่างทั่วถึง และปัจจัยเกี่ยวกับอุปกรณ์และตำราเรียนควรแตกต่างจากการเรียนการสอนที่โรงเรียน ควรจัดทำขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ของการทวศึกษาแต่ละแบบ และการนำอุปกรณ์ที่แปลกใหม่มาใช้ นั้น เพื่อใช้เร้าหรือกระตุ้นนักเรียนให้เกิดความสนใจอยู่เสมอ นอกจากนี้ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ ความตั้งใจและความสนใจของผู้เรียนและผู้สอนอย่างจริงจังรวมทั้งโอกาสการแข่งขัน ย่อมเป็นปัจจัยเสริมอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนทวศึกษาให้ได้ผลดีด้วย

2.3.9 ผลของการเรียนทวศึกษา

การเรียนทวศึกษาในมุมมองของ ประทีป ชูหมื่น ไวย์ (2538: 45-46) ได้อธิบายถึงผลดีและผลเสียของการเรียนทวศึกษาในด้านครู นักเรียนและผู้ปกครอง ดังนี้

2.3.9.1 ด้านครูผู้สอน

ผลดี

1. ครูที่สอนพิเศษมีรายได้เพิ่ม
2. มีการค้นคว้า แสวงหา ความรู้ใหม่ๆและระดับที่สอนเพื่อนำไปสอน

พิเศษ

3. ถือว่าใช้เวลาว่างมีค่าเป็นประโยชน์

4. ได้มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ปกครองของนักเรียนที่มาเรียนพิเศษ นำมาซึ่งความสัมพันธ์ด้านอื่นๆ เช่น การขายสินค้า ขายที่ดิน เป็นต้น

ผลเสีย

1. ไม่ค่อยทำผลงานวิจัยทางวิชาการเพื่อปรับตำแหน่ง เพราะการสอนพิเศษในโรงเรียนทวศึกษาได้เงินก้อนเห็นผลทันที แต่การทำผลงานทางวิชาการจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข และยังคงเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอีก

2. ไม่ค่อยสอนหรือถ่ายทอดความรู้ไม่เต็มที่ในโรงเรียนปกติ นอกจากนั้นจะพยายาม โฆษณา สถาบันทวศึกษาของตนเองหรือที่ตนเองมีส่วนร่วมด้วย

3. ขจัดความลำเอียงไม่ได้ นักเรียนที่มาเรียนพิเศษย่อมจะรู้ข้อสอบจากครูสอนพิเศษที่มาจากโรงเรียนปกติ ทำให้ได้เปรียบเพื่อนคนอื่นๆ

4. ผู้สอนพิเศษนำข้อสอบจากโรงเรียนปกติไปบอกกับนักเรียนที่มาเรียนพิเศษกับตน เพื่อจูงใจให้นักเรียนคนอื่นๆมาเรียนกับตนเอง

2.3.9.2 ด้านนักเรียนที่เรียนพิเศษ

ผลดี

1. มีมนุษยสัมพันธ์ ได้รู้จักกับเพื่อนต่างสถาบันกันที่โรงเรียนกวดวิชา นอกจากนี้ยังได้แลกเปลี่ยนความรู้กันด้วย
2. มีความมั่นใจในการทำข้อสอบ เช่น ข้อสอบเข้าเรียนต่อหรือข้อสอบในโรงเรียนปกติ
3. บางคนที่มาเรียนกวดวิชามาจากต่างถิ่น ในช่วงปิดภาคเรียนก็ถือว่าเป็นการหาประสบการณ์ชีวิต
4. เป็นเยาวชนที่มีของชาติ เพราะสนใจในการเรียน ไม่ไปมั่วสุมอบายมุขสิ่งเสพติด
5. บางคนอาจจะทำคะแนนสอบที่ดีกว่าเพื่อนที่ไม่ได้เรียนพิเศษ ซึ่งข้อนี้ อาจจะไม่นับเสมอไปทุกคน

ผลเสีย

1. ไม่ค่อยสนใจเรียนในโรงเรียนปกติ เพราะคิดว่าตนเองรู้แล้ว ไปเรียนพิเศษมาแล้ว หรือกลับมาถามลองภูมิครูผู้สอนในโรงเรียนปกติทำให้ครูมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนที่ไปเรียนพิเศษ
2. เป็นช่องทางโกหกผู้ปกครอง เพื่อจะได้ออกนอกบ้าน และขอเงินผู้ปกครองไปใช้จ่ายหรือไปเล่นสิ่งที่พึงพอใจ
3. ไม่มีเวลาเป็นของตนเอง เพราะนอกจากจะเรียนตามปกติแล้วยังต้องไปเรียนพิเศษอีกทั้งวันทั้งสัปดาห์ หรือทั้งเดือนอยู่กับการเรียน
4. บางคนไปเรียนพิเศษเพราะถูกผู้ปกครองบังคับ เมื่อนักเรียนเหล่านี้มาพบกันก็จะรวมกลุ่มกันแล้วดึงไปในทางที่ผิด

2.3.9.3 ด้านผู้ปกครอง

ผลดี

1. มีความมั่นใจว่าบุตรหลานของตนเองได้ไปเรียนพิเศษมาแล้ว
2. เป็นการตัดความรำคาญที่บุตรหลานอยู่บ้านแล้วมักทำสิ่งไม่ถูกใจตนเอง
3. สอดคล้องกับด้านผู้เรียนพิเศษ เพราะถือว่าเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศให้บุตรหลานตนเองในช่วงปิดภาคเรียนจะได้มีประสบการณ์ชีวิต

ผลเสีย

1. เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นยิ่ง เช่น ค่าใช้จ่ายในการเรียนพิเศษ ค่าหอพัก ค่าอาหาร ค่ารถโดยสาร ค่าโทรศัพท์และอื่นๆ
2. เป็นภาระของผู้ปกครองต้องไปปรับไปส่งบุตรหลานของตนเองเมื่อไปเรียนพิเศษ หรือถ้าอยู่ต่างเมืองก็อดเป็นห่วงบุตรหลานตนเองไม่ได้ว่าจะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างไร

ถึงแม้ว่าผลของการเรียนพิเศษที่กระทบกับบุคคลหลายกลุ่มทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น แต่การเรียนกวดวิชาในปัจจุบันยังคงดำเนินต่อไปและมีสถาบันกวดวิชาเพิ่มขึ้นในแต่ละปี ทำให้ผู้วิจัยมองว่าตลาดที่มีการสอบเข้าเรียนต่อหรือการสอบคัดเลือก การเรียนกวดวิชายังคงมีผู้ให้ความสนใจอยู่อย่างมากเรื่อยไป

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

วิเชียร เกตุสิงห์ (2542: 10-11) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเฉลี่ยสะสมกับคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา” โดยใช้ข้อมูลจากใบสมัครสอบคัดเลือกของนักเรียนเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนักเรียนทุกคนที่สมัครสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาประจำปี 2542 ผลการศึกษาพบว่า คะแนนสอบคัดเลือกที่มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสูงสุดคือ วิชาภาษาไทย รองลงมาคือวิชาชีววิทยาและเคมี ฟิสิกส์และสังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ 2 ความลำดับ

ชนิดนี้ย์ รักมหาคุณ, บุษกร หมอนทอง, สนธยา เจียรกุลพิสิฐ, สัมฤทธิ์ ชื่นชมชาติ และอัปสร เกตุทิม (2541: 15) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่ที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนักเรียนตัวอย่างจำนวน 769 คน ผลการศึกษาพบว่า การสอบเข้ามหาวิทยาลัยมีผลกระทบต่อการศึกษา ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติม ด้านกระบวนการสอนของครูและความเครียดอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับค่าเฉลี่ย

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะนิสัยในการเรียน

วุฒิพล สกุลเกียรติ (2541: 53-57) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สอบคัดเลือกผ่านเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทบวงมหาวิทยาลัย” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากตัวอย่างนักเรียนจำนวน 116 คน ผลการศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียนหรือการกระทำที่ทำอยู่เกือบทุกครั้งหรือกระทำอยู่บ่อยมาก ได้แก่ การทำรายงานหรือการบ้านเพราะไม่วางแผน ละเลยการเรียนเนื่องจากเพื่อนนอกโรงเรียนและปัญหาที่บ้าน เรียนไม่ทันเพื่อนเพราะมีงานอื่นๆทำมาก ใจลอยขณะเรียน ไม่สามารถทำข้อสอบได้ทันเวลา ยุ่งยากกับการใช้ภาษาในการเขียนรายงาน ท่องจำสิ่งต่างๆอย่างไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริง ผลัดวันประกันพรุ่งจนถึงวันสุดท้าย ไม่แก้ไขแบบฝึกหัดที่ผิด ตัวแปรต่างๆ เหล่านี้เป็นนิสัยหรือการกระทำที่ไม่ดีต่อการเรียนทั้งสิ้น สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนกับผลการสอบคัดเลือก ได้แก่ ขณะที่สอบมักลืมสิ่งที่ท่องไว้ การเรียนดีได้เป็นบางวัน การใช้ภาษาให้ถูกต้องในการเขียนรายงาน การทำรายงานหรือการบ้านโดยไม่วางแผน และการประหม่า สับสนขณะสอบและตอบคำถาม ไม่ได้สิ่งที่คิดว่าน่าจะทำได้

สุวดิษฐ์ จตุพร (2547: 72-73) ได้ศึกษาเรื่อง “จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามทั่วไป แบบวัดนิสัยในการเรียน แบบวัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆและแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสถานการณ์ที่มีผลต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียน ได้แก่ การส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผล และแบบควบคุมตนเอง มีนิสัยในการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวต่ำ

อนันต์ คุลยพิริติส (2547: 119) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และนิสัยในการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน” โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนักศึกษาตัวอย่างจำนวน 761 คน ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีเลิศมีนิสัยในการเรียนดีกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ปานกลาง และดี และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีนิสัยในการเรียนดีกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตหญิงมีนิสัยในการเรียนดีกว่านิสิตชาย เมื่อพิจารณานิสัยในการเรียนรายด้านพบว่าทั้งด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา และด้านวิธีการทำงาน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีเลิศ ดี ปานกลาง และต่ำ ต่างก็มีนิสัยในการเรียนค่อนข้างดี คือมีวิธีการ

ทำงานที่ดีและมักไม่ผลัดเวลา เว้นแต่นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีนิสัยในการเรียนด้านการหลักเลียงผลัดเวลาพอใช้ คือมีการผลัดเวลาค่อนข้างมาก

ปริมใจ อาชวานนท์ (2541: 67) ได้ศึกษาเรื่อง “ลักษณะนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนคาทอลิก เขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก” โดยใช้แบบสำรวจลักษณะนิสัยเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนักเรียนตัวอย่างจำนวน 321 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในโรงเรียนคาทอลิกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีลักษณะนิสัยในการเรียนแตกต่างกัน สำหรับ เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และลักษณะการอยู่อาศัยเพื่อการเรียนต่างกัน มีลักษณะนิสัยในการเรียนไม่แตกต่างกัน

2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกวดวิชา

ปริญญา แก้วไทรนันท์ (2545: 75-76) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร” โดยตัวอย่างเป็นนักเรียนในโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ที่เรียนกวดวิชาควบคู่กับการเรียนปกติจำนวน 200 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลในการเรียนกวดวิชา คือ เพื่อการเตรียมตัวในการสอบเอนทรานซ์มากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนจากการเรียนปกติ สำหรับความคิดเห็นในด้านการเรียนกวดวิชากับการสอบเอนทรานซ์ประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับดีมาก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงระบบเอนทรานซ์ใหม่ไม่ได้ทำให้ความต้องการเรียนกวดวิชาลดลง การกวดวิชาเป็นการสร้างความมั่นใจในการสอบเอนทรานซ์ นักเรียนที่ผ่านการเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่ต้องการได้ ทำให้อินดีที่จะเรียนกวดวิชา

ไพฑูศย์ สินลารัตน์ (2545: 56-68) ได้ศึกษาเรื่อง “การกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหาร โรงเรียน และ โรงเรียน/สถาบันกวดวิชา ผลการศึกษาพบว่า

1. ปริมาณการกวดวิชาของนักเรียนทุกระดับชั้นที่เรียนใน โรงเรียนเขตเมือง จะมีสัดส่วนการกวดวิชาสูงกว่านักเรียนใน โรงเรียนนอกเมือง
2. ประเภทของการเรียนกวดวิชา ส่วนใหญ่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จะเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.7 ร้อยละ 74.9 และร้อยละ 80.0 ตามลำดับ)

3. วิชาที่เรียนกวดวิชานั้น นักเรียนทุกระดับชั้นจะเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากเป็นอันดับหนึ่ง สำหรับรายวิชาอื่นๆ อีก 6 รายวิชาคือ ฟิสิกส์ เคมี ภาษาอังกฤษ ชีววิทยา สังคม และภาษาไทย จะมีการเรียนกวดวิชามากน้อยแตกต่างกันไปตามระดับชั้น

4. เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการเรียนกวดวิชาประมาณสัปดาห์ละ 6-10 ชั่วโมง

5. เหตุผลในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนส่วนใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบกับความเห็นของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้ปกครองและโรงเรียนกวดวิชามีความเห็นตรงกันกับเหตุผลของนักเรียนส่วนใหญ่คือ การกวดวิชาเพื่อช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น ในขณะที่ครู มีความเห็นว่า การที่นักเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อ ซึ่งสามารถสรุปโดยภาพรวมของเหตุผลในการเรียนกวดวิชาคือ ช่วยให้การเรียนดีขึ้น การเตรียมสอบเข้าศึกษา เพื่อเรียนล่วงหน้า และเนื่องจากการเรียนที่โรงเรียนไม่เข้าใจ

6. เหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชาพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ให้เหตุผลว่า ค่าเล่าเรียนแพง (ร้อยละ 51.2 ร้อยละ 63.1 ร้อยละ 55.6 ตามลำดับ) ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ให้เหตุผลว่า สามารถที่จะศึกษาและทบทวนด้วยตนเอง ได้ (ร้อยละ 65.0)

บัวหลวง ไชยศรี (2545: 62) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนกวดวิชา กับสภาพส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยใช้ตัวอย่างทั้งสิ้น 402 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีเพศและแผนการเรียนต่างกัน มีเจตคติต่อการเรียนกวดวิชาแตกต่างกันด้วย

สุเพ็ญพร ญวนทอง (2547: 78-79) ได้ศึกษาเรื่อง “ทัศนนะของผู้ปกครองต่อการเรียนของนักเรียนระดับการศึกษาพื้นฐาน” โดยทำการศึกษาดูอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีบุตรหลานเรียนกวดวิชาและไม่เรียนกวดวิชา เขตบางกะปิและเขตบึงกุ่ม จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นที่ผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนกวดวิชาในระดับเห็นด้วยอย่างมากคือ ด้านการเน้นความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหาในบทเรียน ด้านการสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ด้านนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ด้านการสอนการใช้เทคนิคเพื่อให้จำง่าย ด้านการใช้เวลาว่างของนักเรียน และด้านการช่วยเหลือกรณีเด็กมีปัญหาในการเรียน

วรรณตร พลภาณุมาศ (2541: 25-26) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาค่าใช้จ่ายและประสิทธิผล การเรียนกวดวิชาเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ” ศึกษาตัวอย่างจากนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 995 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชา ได้แก่ เพศของนักศึกษา เพศหญิงมีการเรียนกวดวิชามากกว่าเพศชาย ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนที่มีระดับการเรียนสูง จะมีการเรียนกวดวิชา

มากกว่านักเรียนที่มีระดับการเรียนต่ำ วิธีการสอบคัดเลือกนักเรียนที่สอบผ่านคัดเลือกโดยวิธี เอ็นทรานซ์ จะมีการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่ผ่านคัดเลือกด้วยวิชาพิเศษหรือโควตา ระดับ รายได้ของบิดามารดา นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้สูงจะมีการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่ำ

จิตติมา อัจฉริยกุล (2544: 89-93) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย จากตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 270 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านเหตุผลการเรียนกวดวิชาของการเรียนกวดวิชาและไม่เรียนกวดวิชา คือ นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เพราะสร้างความมั่นใจในการทำข้อสอบร้อยละ 44.4 ส่วนนักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชาเพราะ การเรียนกวดวิชาเสียค่าใช้จ่ายมากร้อยละ 34.8 การได้รับข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา พบว่า การเรียนกวดวิชาได้รับการแนะนำ สนับสนุนจากบิดามารดาและญาติพี่น้องอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูหรืออาจารย์ สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชา ได้แก่ ผลการเรียนของนักเรียน ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ค่านิยมของนักเรียน ค่านิยมของสังคม และการได้รับข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับการกวดวิชา คือ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับการแนะนำจากอาจารย์ การพูดคุย ชักชวนจากเพื่อนการได้รับคำแนะนำสนับสนุนจากบิดามารดาและญาติพี่น้อง

พงศ์ถวัลย์ ทวีวงศ์ (2545: 52-53) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดระยอง” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนักเรียนตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับระดับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนได้แก่ แผนการเรียน ระดับชั้นเรียนและรายได้ของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชา 4 ด้านที่มีความสัมพันธ์กับระดับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา คือ ด้านวิชาการ ด้านปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลและสื่อ และด้านค่านิยมทางสังคม

ขมณา จักรอารี (2544: 104) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลของการกวดวิชาที่มีต่อความตรงเชิงพยากรณ์ของแบบวัดความรู้พื้นฐานวิชาการในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” โดยใช้แบบสอบถามและแบบบันทึกคะแนนเฉลี่ยสะสมเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากศึกษาตัวอย่างทั้งหมด 1,389 คน ผลการศึกษาพบว่า การกวดวิชาที่มีผลต่อความตรงเชิงพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยของแบบวัดความรู้วิชาคณิตศาสตร์ วิชาเคมี วิชาฟิสิกส์ และนักศึกษาที่ผ่านการกวดวิชาที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในรายวิชา ภาษาอังกฤษ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาเคมี และวิชาฟิสิกส์ สูงกว่านักศึกษาที่ไม่ผ่านการกวดวิชา

ศศิภา จันทักษ์ (2546: 96-97) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนที่เรียน กวดวิชา ศึกษากรณี โรงเรียนราชวินิตมัธยม” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จาก ตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 300 คน ผลการศึกษาพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

1. ด้านความกระตือรือร้นและการเรียนอย่างมีความสุข นักเรียนที่เรียนกวดวิชามีความเห็นว่า การเรียนกวดวิชาทำให้ไม่รู้สึกกดดันเมื่อใกล้ช่วงเวลาสอบ
2. ด้านความเข้าใจในวิชา นักเรียนที่เรียนกวดวิชาเห็นว่า การเรียนกวดวิชาทำให้เข้าใจใน วิชาอื่นๆเพิ่มมากขึ้น
3. ด้านผลการเรียน นักเรียนที่เรียนกวดวิชาเห็นว่า ทำให้ผลการเรียนในวิชาที่เรียนกวดวิชา นั้นดีขึ้น

ความคาดหวังในการเรียนกวดวิชา พบว่าความคาดหวังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาของนักเรียนกวดวิชา โดยพ่อแม่และญาติพี่น้องมีความคาดหวังว่าเมื่อนักเรียนได้เรียน กวดวิชาทำให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น และส่งผลถึงการเรียนในระดับสูงขึ้นไป แม้ว่าอาจจะ ทำให้เกิดเป็นภาระในเรื่องค่าใช้จ่ายต่อครอบครัว

ค่านิยมของวัยรุ่น พบว่า ค่านิยมของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ นักเรียน โดยนักเรียนมีความเห็นว่าต้องการเป็นที่สนใจของกลุ่มเพื่อน ไม่ต้องการอยู่อย่างโดดเดี่ยว ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมโดยตรง

เจริญพร แก้วละเอียด (2543: 155-160) ได้ศึกษาเรื่อง “ค่านิยมที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยใช้การเก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม และการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Questionnaire) จากตัวอย่าง คือ นักเรียนที่ เรียนวิชา ผู้ปกครองของนักเรียน ครูผู้สอนใน โรงเรียนและครูใน โรงเรียนกวดวิชา ผลการศึกษา พบว่า สภาพเงื่อนไขและความจำเป็นที่นักเรียนต้องเรียนกวดวิชาเนื่องจากปัจจัย 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยทางด้านตัวนักเรียนเอง เนื่องจากความต้องการเป็นผู้ชนะในการสอบแข่งขันเพื่อ เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย/การเลือกคณะสาขาวิชาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัย/คณะที่มีชื่อเสียง เป็นที่ นิยมของสังคม และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความจำเป็นที่ต้องเรียน กวดวิชามากขึ้น โดยเฉพาะการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน หรือรุ่นพี่ที่เคยเรียนกวดวิชา
2. ปัจจัยทางด้านสังคมและผู้ปกครอง เนื่องจากความคาดหวังให้บุตรมีโอกาสเข้าเรียนใน มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง เพื่อการสร้างความภาคภูมิใจให้กับผู้ปกครองและญาติ

3. ปัจจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เนื่องจากนโยบายของโรงเรียนไม่ชัดเจน หลักสูตร โครงสร้าง 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

บริษัท นาโน เซิร์ช จำกัด (2551: ย่อหน้าที่ 1) ได้ศึกษาเรื่อง “ การเลือกสถาบันกวดวิชา ” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนักเรียนตัวอย่างเฉพาะพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า หากตนเองไม่ได้เรียนกวดวิชา จะรู้สึกเกิดความประหม่าและไม่มั่นใจ ร้อยละ 22.0 ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับเรื่องการมีความรู้ที่จะรู้ได้น้อยกว่าคนอื่นๆ ร้อยละ 22.0 ในสัดส่วนที่เท่ากัน ปัจจัยสำคัญที่สุดของการเลือกเรียนกวดวิชา คือ สถานที่เรียนกวดวิชาต้องมีเพื่อนเรียนกันมากถึงร้อยละ 24.5 รองลงมาคือ ต้องอยู่ในแหล่งชุมชนหรือที่มีคนพลุกพล่านร้อยละ 14.0 และต้องเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง ร้อยละ 11.5 สำหรับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนกวดวิชา คือ การเรียนกวดวิชาไม่เป็นแฟชั่น (อยากได้ความรู้) ร้อยละ 43.0 รองลงมาคือ เป็นกระแสแฟชั่น ร้อยละ 38.0

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา (2526: 24-36) ได้ศึกษาเรื่อง “การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนักเรียนและนักศึกษาตัวอย่างจำนวน 8,767 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เรียนกวดวิชาเพราะเชื่อว่าทำให้สอบคัดเลือกได้ รองลงมาคือ ช่วยทบทวนเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนมา ผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา ให้เหตุผลว่าเพราะมั่นใจว่าตัวเองมีความรู้ความสามารถพอเพียง และเพราะไม่เชื่อว่าการเรียนกวดวิชาทำให้สามารถสอบคัดเลือกได้ สำหรับความคิดเห็นในเรื่องการสอบคัดเลือกพบว่า ผู้ที่สอบคัดเลือกได้มีความรู้ความสามารถมากกว่าผู้ที่สอบคัดเลือกไม่ได้ และคิดว่าการกวดวิชาเป็นผลกระทบมาจากระบบการสอบคัดเลือกที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สาเหตุของการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยจำกัดไม่ได้ นั่น ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะเลือกคณะและสถาบันผิด เหตุผลรองลงมาคือ คู่มือหนังสือไม่มากพอ และจำนวนนักศึกษาที่รับเข้ามีน้อยกว่าจำนวนผู้สมัครสอบ ตามลำดับ

บทที่ 3

กรอบแนวคิด และวิธีการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง คือ การสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชาและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดและการสร้างตัวแปรต่างๆ ระเบียบวิธีวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการกวดวิชาเพื่อการสอบผ่านคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา
- 3.2 ระเบียบวิธีวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

3.1.1 ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
 1. เพศ
 2. อายุ
 3. ประเภทของโรงเรียนที่สำเร็จการศึกษา
 4. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA)
 5. การได้รับทุนและประเภทของทุนการศึกษา

6. อาชีพหลักของบิดาและมารดา
 7. รายได้รวมของครอบครัว
 8. ภูมิลำเนา
2. ปัจจัยด้านลักษณะนิสัยในการเรียน
 1. การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา (Delay Avoidance)
 2. วิธีการทำงาน (Work Method)
 3. ปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชา

การเรียนกวดวิชา

1. จำนวนเทอมที่เรียนกวดวิชา
2. จำนวนวิชาที่เรียนกวดวิชา
3. วิชาที่เรียนกวดวิชา
4. ขนาดของกลุ่มผู้เรียนต่อห้องเรียน
5. ประเภทของการกวดวิชา
6. สถานที่เรียนกวดวิชา
7. วิธีการสอน
8. รูปแบบการสอน
9. ลักษณะการสอน
10. ค่าเรียน
11. จำนวนวันในการเรียนกวดวิชา/สัปดาห์
12. วันที่เรียนกวดวิชา
13. จำนวนชั่วโมงในการเรียนกวดวิชา/สัปดาห์
14. ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชา
15. เหตุผลในการเรียนกวดวิชา

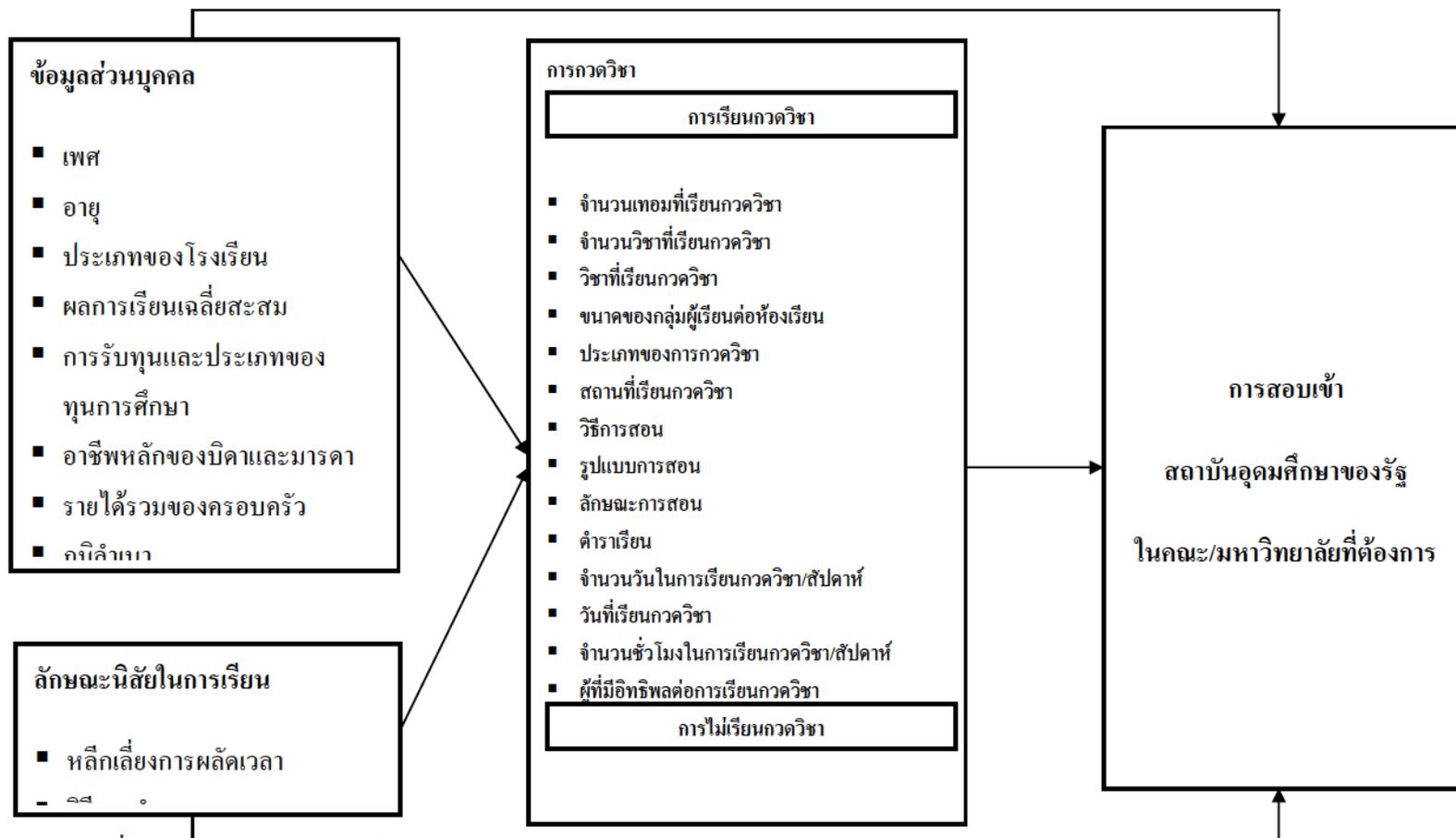
การไม่เรียนกวดวิชา

1. เหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชา

ตัวแปรตาม ได้แก่ การสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง

3.1.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ของการทววิชาและการสอบผ่านการคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” นี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) สามารถแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังแสดงตามแผนภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework)

3.1.3 นิยามเชิงปฏิบัติการ

คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ หมายถึง คณะที่เปิดสอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพของมนุษย์และสัตว์ เป็นการนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสุขภาพ รักษาโรค และศึกษาการทำงานของร่างกายมนุษย์และสัตว์ โดยคณะที่ทำการศึกษาแบ่งออกเป็น 6 คณะ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์หรือคณะเทคนิคการแพทย์หรือคณะกายภาพบำบัดหรือคณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์

การกวดวิชา หมายถึง การเรียนเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียน เป็นการเรียนนอกเวลาปกติ จากครูผู้สอนภายในโรงเรียนหรือครูผู้สอนภายนอกโรงเรียนในสถาบันกวดวิชา ผู้ปกครอง ญาติ และเพื่อนๆ หรือการติววิชาเรียนกับผู้อื่นที่นอกเหนือจากตัวเอง โดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่การศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกแอดมิชชันส์กลาง ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ที่ศึกษาในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ลักษณะนิสัยในการเรียน หมายถึง แบบแผนการปฏิบัติในการเรียนจำแนกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา และด้านวิธีการทำงาน ที่ประพฤติติดต่อกันเป็นเวลานานจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยเฉพาะในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น

ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา หมายถึง การวางแผนการเรียนหรือแผนงานไว้ล่วงหน้า อย่างเป็นระบบเพื่อให้เสร็จทันตามกำหนดเวลา

ด้านวิธีการทำงาน หมายถึง วิธีการและเทคนิคในการรวบรวมความรู้จากภายในห้องเรียน และจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆนอกห้องเรียน เพื่อนำสิ่งที่ได้รับมาเพิ่มพูน และฝึกฝนให้สามารถเข้าใจในเนื้อหาการเรียนได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเทคนิคที่ใช้ในการทำข้อสอบ

ขนาดของกลุ่มผู้เรียน หมายถึง ขนาดห้องเรียนกวดวิชากล่าวคือ จำนวนผู้เรียนที่เข้าเรียนในวิชานั้นๆ ในแต่ละรอบการเรียน สำหรับการเรียนผ่านโทรทัศน์วงจรปิดหรืออัดเทปบันทึกภาพ และเสียง สามารถประมาณจำนวนผู้เรียนได้จากจำนวนนักเรียนที่ผู้เรียนพบเห็นในห้องเรียนนั้น

ภาคเรียนที่เรียนกวดวิชา หมายถึง ภาคเรียนในปีการศึกษาที่นักศึกษายู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 แบ่งออกเป็น ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และภาคฤดูร้อน

ประเภทของการกวดวิชา หมายถึง ประเภทของสถาบันกวดวิชาหรือโรงเรียน ที่เปิดสอนในวิชาที่ต้องการเรียน แบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ได้แก่

1. เปิดกวศวิชาตลอดทั้งปี
2. เปิดกวศวิชาเฉพาะฤดูร้อน
3. เปิดกวศวิชาตลอดทั้งปีและฤดูร้อน
4. เปิดตามความต้องการของผู้เรียน

สถานที่เรียนกวศวิชา หมายถึง สถานที่ที่ใช้เพื่อการกวศวิชา แบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ได้แก่

1. บ้านผู้เรียน/ผู้สอน
2. โรงเรียน
3. สถาบันกวศวิชา/โรงเรียนกวศวิชา
4. สถานที่อื่นๆ

วิธีการสอน หมายถึง รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อกลางต่างๆจากครูผู้สอนไปยังผู้เรียน แบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ได้แก่

1. สอนสด
2. สอนผ่านสื่อ
3. ทั้งสอนสดและสอนผ่านสื่อ
4. อื่นๆ

รูปแบบการสอน หมายถึง รูปแบบการสอนกวศวิชาของผู้สอน แบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ได้แก่

1. สอนแบบตัวต่อตัว
2. ผู้สอนคนเดียว
3. ผู้สอนเป็นคณะ
4. อื่นๆ

ลักษณะการสอน หมายถึง เทคนิคการสอนของครูผู้สอนที่ถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้เข้าใจในเนื้อหาการเรียนและการนำไปประยุกต์ใช้การสอบได้มากขึ้น

1. เน้นเก่งและเฉลยข้อสอบ
2. เน้นสรุปเนื้อหา
3. เน้นทำแบบฝึกหัด
4. เน้นบรรยาย ได้แก่ การบรรยายปากเปล่าและบรรยายตามหนังสือ
5. เน้นถามอย่างเดียว
6. การสอนแบบอื่นๆ

ตำราเรียน หมายถึง หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในการเรียนกวดวิชา แบ่งได้เป็นหลายประเภทได้แก่

1. หนังสือแบบเดิมในโรงเรียน
2. หนังสือของสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชา
3. หนังสือที่วางขายทั่วไป
4. ซีดี แบบฝึกหัด ที่ไม่ได้จัดทำเป็นหนังสือ
5. อื่นๆ

จำนวนวิชาที่กวดวิชา หมายถึง จำนวนวิชารวมทั้งหมดที่ผู้เรียนเรียนกวดวิชาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยแบ่งตามภาคการเรียนในแต่ละปีการศึกษาได้แก่ ภาคเรียนที่ 1 ปิดภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และปิดภาคเรียนที่ 2

วิชาที่เรียน หมายถึง รายวิชาที่ทำการเรียนกวดวิชา

ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชา หมายถึง ผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุน ชักชวน แนะนำหรือบังคับให้เรียนกวดวิชา

เหตุผลในการเรียนกวดวิชา หมายถึง สาเหตุ จุดประสงค์ เป้าหมายของผู้เรียนที่มาเรียนกวดวิชา

ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ผลการสอบคัดเลือกเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง

ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ หมายถึง คณะ/มหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนต้องการเลือกเรียนเป็นอันดับที่หนึ่ง ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดของกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

3.2 ระเบียบวิธีวิจัย

3.2.1 ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในการศึกษา 2551 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเฉพาะผู้สอบคัดเลือกผ่านระบบแอดมิชชันกลาง เนื่องด้วยนักศึกษาที่เรียนในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีคุณลักษณะเด่นใกล้เคียงกันมากที่สุดคือ เป็นคนเก่ง ฉลาด ขยัน และใฝ่เรียน

ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งโดยส่วนใหญ่ มีการเรียนกวดวิชาหลักที่สำคัญคือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น เพื่อต้องการ ทักษะหรือเทคนิคพิเศษต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ ดังนั้นนักศึกษาในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพจึงเป็น กลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะเป็นที่สนใจของผู้วิจัยในครั้งนี้ขนาดประชากร 2,573 คน (กระทรวงศึกษาธิการ.สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) ได้แบ่งตามสถาบันอุดมศึกษา ที่เข้าศึกษาต่อ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาปีที่ 1 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ผ่านการสอบคัดเลือกระบบ แอดมิชชั่น สักกลางปี 2551 จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สถาบันอุดมศึกษา	คณะในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ						จำนวน (คน)	
	ที่เปิดสอน							
	แพทยศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์	เภสัชศาสตร์	สัตวแพทยศาสตร์	สหเวชศาสตร์	พยาบาลศาสตร์		
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	✓	✓	✓	✓	✓		890	
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์				✓			98	
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	✓	✓			✓	✓	395	
มหาวิทยาลัยมหิดล	✓	✓			✓	✓	870	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	✓	✓	✓		✓	✓	300	
มหาวิทยาลัยศิลปากร			✓				20	
	รวม							2573

ตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในปี การศึกษา 2551 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ เฉพาะผู้สอบคัดเลือกผ่านระบบแอดมิชชั่นกลาง โดย ทำการจัดกลุ่มคณะที่มีลักษณะคล้ายกันจัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน แบ่งตามคณะที่เข้าศึกษาต่อได้ 6 กลุ่ม คณะ ดังนี้

- 1) คณะแพทยศาสตร์
- 2) คณะทันตแพทยศาสตร์
- 3) คณะเภสัชศาสตร์
- 4) คณะสัตวแพทยศาสตร์
- 5) คณะสหเวชศาสตร์
- 6) คณะพยาบาลศาสตร์

3.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.2.2.1 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 แบ่งประชากรออกเป็น 6 ชั้นภูมิจำแนกตามกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ (แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ สหเวชศาสตร์และพยาบาลศาสตร์) ในแต่ละชั้นภูมิ (กลุ่มคณะ) ทำการสุ่มสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากรายชื่อสถาบันอุดมศึกษา ให้ได้ 2 มหาวิทยาลัยต่อ 1 กลุ่มคณะรวมเป็น 6 กลุ่มคณะดังตารางที่ 3.2

ขั้นที่ 2 ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาตัวอย่างของแต่ละกลุ่มคณะ ทำการสุ่มนักศึกษา แต่ละสถาบันอุดมศึกษาให้ได้จำนวนนักศึกษายชายและนักศึกษาคหหญิงเท่าๆกันทุกกลุ่มคณะ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาใดที่มีจำนวนนักศึกษายชายหรือนักศึกษาคหหญิงไม่เพียงพอ อาจปรับเปลี่ยนจำนวนนักศึกษายไปโดยยังคงให้จำนวนนักศึกษารวมในแต่ละกลุ่มคณะเท่าเดิม

ตารางที่ 3.2 รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาตัวอย่างจำแนกตามคณะ

กลุ่มคณะ วิทยาศาสตร์สุขภาพ	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่เปิดสอน	จำนวน สถาบัน ตัวอย่าง	รายชื่อ สถาบันอุดมศึกษาตัวอย่าง
คณะแพทยศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะทันตแพทยศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะเภสัชศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร	2	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะสัตวแพทยศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	2	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คณะสหเวชศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

3.2.2.2 ขนาดตัวอย่าง

แผนการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ คือการดำเนินการตามแผนการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มสองขั้นแบบแบ่งกลุ่ม (Two – stage stratified sampling) สามารถคำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรของ W.G.Cochran (William G., 1977: 186) ดังนี้

$$n = \frac{n_0}{N}$$

N แทน ขนาดประชากรและ

$$n_0 = \frac{P(1-p) Z^2}{e^2} = \left(\frac{Z_{\alpha/2}}{e} \right)^2 \text{ หน่วย}$$

โดยที่ n แทนขนาดตัวอย่างที่ทำให้ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่า สัดส่วนที่สนใจในประชากรมีค่าไม่เกิน e ด้วยความน่าจะเป็น 1-α และ Z_{α/2} แทนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ (1- α/2)100 ของการแจกแจงปกติมาตรฐาน

จากสูตรข้างต้นพบว่า

$$e = \frac{Z_{\alpha/2} \sqrt{\frac{n(N-n)}{nN}}}{n}$$

ในที่นี้ N = 2573 คน ดังนั้นค่าความคลาดเคลื่อน (e) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (α = 0.05) ต่างๆ เพื่อใช้ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง สามารถหาได้ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเมื่อตัวอย่างมีขนาดต่างๆ

จำนวนตัวอย่างต่อคณะ	ขนาดตัวอย่าง (n)	ความคลาดเคลื่อน (e)
17	204	0.066
18	216	0.064
19	228	0.062
20	240	0.060
21	252	0.058
22	264	0.057
23	276	0.055
24	288	0.054
25	300	0.053
26	312	0.052
27	324	0.051
28	336	0.050
29	348	0.049
30	360	0.048
31	372	0.047
32	384	0.046
33	396	0.045

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยพัฒนาจากการศึกษาแนวคิดต่างๆรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ โรงเรียนและประเภทของโรงเรียนที่สำเร็จการศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA) การได้รับทุนการศึกษา ประเภทของทุนการศึกษา อาชีพหลักของบิดาและมารดา รายได้รวมของครอบครัว และภูมิภูมิลำเนา รวมคำถามทั้งหมด 9 ข้อ เป็นคำถามแบบให้เลือกรับและคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลลักษณะนิสัยในการเรียน (Study Habits) 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วน 5 ระดับ ประกอบด้วย ข้อถามเชิงบวก 6 ข้อ และข้อถามเชิงลบ 4 ข้อ แบ่งออกเป็นองค์ประกอบ 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา (Delay Avoidance) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 5 ข้อ
2. ด้านวิธีการทำงาน (Work Method) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 5 ข้อ

โดยเป็นมาตรวัดแบบอันตรภาค ซึ่งกำหนดเป็นค่าคะแนนไว้ ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 เกณฑ์การให้คะแนนจำแนกตามข้อถามเชิงบวกและเชิงลบ

ข้อความที่เลือก	คะแนน	
	ข้อถามเชิงบวก	ข้อถามเชิงลบ
เป็นประจำ	5	1
บ่อยมาก	4	2
บางครั้ง	3	3
นานๆครั้ง	2	4
ไม่เคยทำเลย	1	5

เมื่อได้ค่าคะแนนนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของระดับความสำคัญ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปรผลแต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละระดับ พิจารณา 5 ระดับ ดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย

ระดับคะแนนเฉลี่ย (Mean)	ระดับ	แปลผล
4.21 – 5.00	ทำเป็นประจำ	ทำสิ่งที่ดีเป็นประจำหรือ ไม่ทำสิ่งที่ไม่ดี
3.41 – 4.20	ทำบ่อยมาก	ทำสิ่งที่ดีบ่อยมากหรือ ทำสิ่งที่ไม่ดีนานๆครั้ง
2.61 – 3.40	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำสิ่งที่ดีค่อนข้างบ่อย
1.81 – 2.60	ทำนานๆครั้ง	ทำสิ่งที่ดีนานๆครั้งหรือ ทำสิ่งที่ไม่ดีบ่อยมาก
1.00 – 1.80	ไม่เคยทำเลย	ไม่ทำสิ่งที่ดีหรือ ทำสิ่งที่ไม่ดีเป็นประจำ

หมายเหตุ : ความกว้างของชั้น (Class Interval) เท่ากัน โดยสามารถหาค่าความกว้างของชั้นได้จาก
สูตรดังนี้: (ค่าสูงสุด-ค่าสุด) / จำนวนชั้น = $(5 - 1) / 5 = 0.8$

ตอนที่ 3 ข้อมูลการเรียนกวดวิชาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยให้ความสำคัญกับการ
กวดวิชาเพื่อการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย เป็นคำถามลักษณะให้จัดลำดับความสำคัญ ให้มีทั้ง
การให้เลือกตอบและคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 4 ข้อมูลการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ
และคำถามปลายเปิด

3.3.2 การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การหาความเที่ยง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และ
ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับด้านการเรียนกวดวิชาและด้านการศึกษาจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงตาม โครงสร้างและเนื้อหา (Content Validity) และแก้ไขให้ตรงตาม
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-Test) กับ
นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับหน่วยตัวอย่างแต่ไม่ใช่หน่วยตัวอย่างที่ทำการศึกษา

จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจที่ตรงกันของข้อถาม หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีการของ Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าระดับความเชื่อมั่น (Reliability Coefficients) เท่ากับ 0.824

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาทั้ง 6 คณะ 5 มหาวิทยาลัยที่ สุ่มมาเป็นตัวอย่างดังกล่าว โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในเดือนกุมภาพันธ์ 2552 และตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ความคงเส้นคงวาและความถูกต้องของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC มีการดำเนินการวิจัยและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ใช้การทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ระดับความ เชื่อมั่น (Reliability Coefficients) โดยวิธีของ Cronbach

2. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.1 ค่าความถี่และค่าร้อยละ ใช้อธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง

2.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้อธิบายถึงลักษณะนิสัยในการเรียนใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีปัจจัยเดียว (One – Way Analysis of Variance) เพื่อ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลักษณะนิสัยในการเรียนระหว่างกลุ่มต่างๆ ดังนี้

3.1 กลุ่มที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชา

3.2 กลุ่มที่สอบได้ และสอบไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง

ถ้าผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ต่อไป โดยวิธี Tukey

4. การทดสอบแบบไคกำลังสอง (χ^2 -test) เพื่อทดสอบความเป็นอิสระ/สัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มต่างๆ ดังนี้

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ประเภทของโรงเรียนที่สำเร็จการศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA) การได้รับทุนและประเภทของทุนการศึกษา อาชีพหลักของบิดาและมารดา รายได้รวมของครอบครัว ภูมิภาคกับ 2 กลุ่มข้างต้นที่ได้กล่าวได้ในข้อ 3

4.2 ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลาและด้านวิธีการทำงาน และปัจจัยเกี่ยวกับ 2 กลุ่มข้างต้นที่ได้กล่าวได้ในข้อ 3

4.3 ปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชากับการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ เป็นอันดับหนึ่ง

5. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง โดยการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) เพื่อหาค่าพยากรณ์ของความน่าจะเป็นของการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ โดยให้ Logistic Regression function เป็น

$$P(\text{เกิดเหตุการณ์}) = \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_p X_p}}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_p X_p}} \quad \text{สมการที่ 1}$$

$$P(\text{ไม่เกิดเหตุการณ์}) = 1 - P(\text{เกิดเหตุการณ์}) \quad \text{สมการที่ 2}$$

และค่าสัดส่วนของอัตราส่วนออดส์ (Odds Ratio) ของการสอบคัดเลือกเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการของกลุ่มที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชา

$$\text{Odds} = \frac{P(\text{เกิดเหตุการณ์})}{P(\text{ไม่เกิดเหตุการณ์})} \quad \text{สมการที่ 3}$$

โดยที่

$$\text{Odds Ratio} = \frac{\frac{P(\text{เกิดเหตุการณ์สำหรับกลุ่ม 1})}{P(\text{ไม่เกิดเหตุการณ์สำหรับกลุ่ม 1})}}{\frac{P(\text{เกิดเหตุการณ์สำหรับกลุ่ม 2})}{P(\text{ไม่เกิดเหตุการณ์สำหรับกลุ่ม 2})}} \quad \text{สมการที่ 4}$$

Odds แสดงถึง โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์เป็นกี่เท่าของโอกาสที่จะไม่เกิดและ Odds Ratio แสดงอัตราส่วนของค่า odds ของทั้ง 2 กลุ่ม

บทที่ 4

การวิเคราะห์และผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนกวดวิชาเพื่อการสอบผ่านคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ศึกษากรณีเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

4.1 ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

4.2 ผลของการเรียนกวดวิชาต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง

4.2.1 ผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการสำหรับผู้ที่เรียนกวดวิชา

4.2.2 ผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการสำหรับผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา

4.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปกับปัจจัยกลุ่มที่ต้องการศึกษา

4.3 ลักษณะนิสัยในการเรียน

4.3.1 ลักษณะนิสัยในการเรียน

4.3.2 ผลการทดสอบความแตกต่างด้านลักษณะนิสัยในการเรียนกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา

4.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยในการเรียนกับปัจจัยกลุ่มที่ต้องการศึกษา

4.4 การเรียนกวดวิชา

4.4.1 การเรียนกวดวิชา

4.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนกวดวิชากับการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ

4.5 การสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา

4.6 การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis)

4.1 ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	91	39.90
หญิง	137	60.10
รวม	228	100.00
อายุ ($\bar{x} = 18.7803$, S.D. = 0.62765)		
18	87	38.20
19	117	51.30
มากกว่า 20	24	10.50
รวม	228	100.00
ประเภทของโรงเรียน		
รัฐ	195	85.50
เอกชน	33	14.50
รวม	228	100.00
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ($\bar{x} = 3.7620$, S.D. = 0.20144)		
3.00-3.49	25	11.00
3.50-3.75	61	26.80
3.76-4.00	142	62.30
รวม	228	100.00
การได้รับทุนการศึกษา		
ได้รับทุน		
*ทุนเรียนดี	60	92.30
*ทุนขาดแคลน	10	15.38
*ทุนของผู้ที่มีความสามารถ	3	4.62
*ทุนพระราชทาน	7	10.76
*ทุนของบุตรข้าราชการ	2	3.07
ไม่ได้รับทุน		
รวม	163	71.50
รวม	228	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลักของบิดา		
รับราชการ	65	28.50
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	81	35.50
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	8.30
พนักงานบริษัทเอกชน	27	11.80
เกษตรกรกรรม	14	6.10
รับจ้าง	11	4.80
อื่นๆ	11	4.80
รวม	228	100.00
อาชีพหลักของมารดา		
รับราชการ	47	20.60
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	70	30.70
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	5.70
พนักงานบริษัทเอกชน	28	12.30
เกษตรกรกรรม	16	7.00
รับจ้าง	12	5.30
แม่บ้าน	36	15.80
อื่นๆ	6	2.60
รวม	228	100.00
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว		
น้อยกว่า 20,000 บาท	18	7.90
20,001-30,000 บาท	34	14.90
30,001-40,000 บาท	70	30.70
40,001-50,000 บาท	33	14.50
50,001-60,000 บาท	26	11.40
60,001-70,000 บาท	16	7.00
70,001 บาทขึ้นไป	31	13.60
รวม	228	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิภาค		
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	123	53.90
จังหวัดอื่นๆในเขตเทศบาล	48	21.10
จังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล	57	25.00
รวม	228	100.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดย ร้อยละ 60.10 เป็นเพศหญิง มีอายุใกล้เคียงกันคือ 18 – มากกว่า 20 ปี โดยร้อยละ 51.30 มีอายุ 19 ปี ประเภทโรงเรียนที่จบการศึกษา ร้อยละ 85.5 เป็น โรงเรียนรัฐบาล ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม มีตั้งแต่ 3.00 – 4.00 โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 62.30 มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.76 – 4.00 การได้รับทุนการศึกษา ร้อยละ 71.5 ไม่ได้รับทุนการศึกษา อาชีพหลักของบิดา (3 อันดับแรก) โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 35.5 ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รองลงมา ร้อยละ 28.5 รับราชการ ร้อยละ 11.8 พนักงานบริษัทเอกชน ตามลำดับ อาชีพหลักของมารดา (3 อันดับแรก) โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 30.7 ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รองลงมา ร้อยละ 20.6 รับราชการ ร้อยละ 15.8 ทำอาชีพแม่บ้าน ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 30.77 มีรายได้ระหว่าง 30,000 – 40,000 บาท รายได้เฉลี่ยของครอบครัวในช่วงอื่นๆมีร้อยละใกล้เคียงกัน ภูมิภาค โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.90 อาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4.2 ผลของการเรียนกวดวิชาต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ

4.2.1 ผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการสำหรับผู้เรียนกวดวิชา

ตารางที่ 4.2 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชาจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
18	41.32	38.81	40.43	3.205
19	53.72	46.26	51.06	3.496
มากกว่า 20	4.96	14.93	8.51	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สอบเข้าได้และสอบเข้าไม่ได้ อายุ 18-19 มีร้อยละใกล้เคียงกัน ยกเว้นผู้ที่อายุมากกว่า 20 ปี มีร้อยละของผลการสอบต่ำกว่าช่วงอายุอื่นๆ และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้ที่เรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

ผู้ที่มีอายุ 18 ปี มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่มีอายุ 20 ปี 3.205 เท่า

ผู้ที่มีอายุ 19 ปี มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่มีอายุ 20 ปี 3.496 เท่า

ตารางที่ 4.3 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียน
กวดวิชาจำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
รัฐ	90.91	73.13	84.57	3.673
เอกชน	9.09	26.87	15.43	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่สอบได้ ร้อยละ 90.91 แต่ผู้ที่ศึกษาในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่สอบไม่ได้ร้อยละ 26.87 และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ของผู้เรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

ผู้ที่ศึกษาใน โรงเรียนรัฐบาล มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่ศึกษาในโรงเรียนเอกชน 3.673 เท่า

ตารางที่ 4.4 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียน
กวดวิชาจำแนกตามการได้รับทุนการศึกษา

การได้รับทุนการศึกษา	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
ได้รับทุน	27.27	13.43	22.31	0.414
*ทุนเรียนดี	23.96	13.43	20.21	
*ทุนขาดแคลน	3.31	0	2.13	
*ทุนของผู้ที่มีความสามารถ	0	0	0	
*ทุนพระราชทาน	4.96	0	3.19	
*ทุนของบุตรข้าราชการ	0.83	0	0.53	
ไม่ได้รับทุน	72.73	86.57	77.66	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สอบได้ (ร้อยละ 72.73) และสอบไม่ได้ (ร้อยละ 86.57) ให้ผลไปในทิศทางเดียวกันคือ ส่วนใหญ่ไม่ได้รับทุนการศึกษา และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

ผู้ที่ได้รับทุนการศึกษา มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนน้อยกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับทุนการศึกษา 0.414 เท่า

ตารางที่ 4.5 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชาจำแนกตามรายได้เฉลี่ยของครอบครัว

รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
น้อยกว่า 20,000 บาท	6.61	2.99	5.32	4.000
20,001-30,000 บาท	17.36	11.94	15.43	2.625
30,001-40,000 บาท	28.93	29.85	34.57	1.750
40,001-50,000 บาท	11.57	17.91	13.83	1.167
50,001-60,000 บาท	15.70	8.96	13.30	3.167
60,001-70,000 บาท	8.26	7.46	7.98	2.000
70,001 บาทขึ้นไป	11.57	20.90	14.89	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สอบได้ (ร้อยละ 28.93) และสอบไม่ได้ (ร้อยละ 29.85) ให้ผลไปในทางเดียวกันคือ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวอยู่ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

ผู้มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว น้อยกว่า 20,000 บาท มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้มีรายได้ 70,001 บาทขึ้นไป 4.000 เท่า

ผู้มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 20,001 – 30,000 บาท มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้มีรายได้ 70,001 บาทขึ้นไป 2.625 เท่า

ผู้มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 30,001 – 40,000 บาท มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้มีรายได้ 70,001 บาทขึ้นไป 1.750 เท่า

ผู้มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 40,001 – 50,000 บาท มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่
ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้มีรายได้ 70,001 บาทขึ้นไป 1.167 เท่า

ผู้มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 50,001 – 60,000 บาท มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่
ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้มีรายได้ 70,001 บาทขึ้นไป 3.167 เท่า

ผู้มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 60,001 – 70,000 บาท มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่
ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้มีรายได้ 70,001 บาทขึ้นไป 2.000 เท่า

ตารางที่ 4.6 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียน
กวศึกษาจำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	52.89	65.67	57.45	0.571
จังหวัดอื่นๆในเขตเทศบาล	23.97	17.91	21.81	0.949
จังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล	23.14	16.42	20.74	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สอบได้ (ร้อยละ 52.89) และสอบไม่ได้ (ร้อยละ 65.67) ให้ผลไปในทางเดียวกันคือ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้เรียนกวศึกษา ได้ดังนี้

ผู้มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่
ต้องการเรียนน้อยกว่า ผู้มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล 0.571 เท่า

ผู้มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่
ต้องการเรียนน้อยกว่า ผู้มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล 0.949 เท่า

4.2.2 ผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการสำหรับผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา

ตารางที่ 4.7 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้ไม่เรียนกวดวิชาจำแนกตามอายุ

อายุ	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
18	14.29	30.30	27.50	0.700
19	71.43	48.48	52.50	2.187
มากกว่า 20	14.29	21.21	20.00	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สอบได้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.43 มีอายุ 19 ปี ผู้ที่สอบไม่ได้ทุกช่วงอายุมีร้อยละใกล้เคียงกัน และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้ไม่เรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

ผู้มีอายุ 18 ปี มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนน้อยกว่า ผู้มีอายุ 20 ปี 0.700 เท่า

ผู้มีอายุ 19 ปี มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้มีอายุ 20 ปี 2.187 เท่า

ตารางที่ 4.8 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้ไม่เรียนกวดวิชาจำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
รัฐ	85.71	90.91	90.00	0.212
เอกชน	14.29	9.09	10.00	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สอบได้ (ร้อยละ 85.71) และสอบไม่ได้ (ร้อยละ 90.91) ให้ผลไปในทางเดียวกันคือ ส่วนใหญ่ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล และสามารถประมาณค่า

โอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของ
ตัวอย่างที่ไม่เรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

ผู้ที่ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนน้อยกว่า ผู้ที่
ศึกษาในโรงเรียนเอกชน 0.212 เท่า

ตารางที่ 4.9 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ของผู้ไม่
เรียนกวดวิชาจำแนกตามการได้รับทุนการศึกษา

การได้รับทุนการศึกษา	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
ได้รับทุน	42.86	60.61	57.50	2.051
*ทุนเรียนดี	42.86	57.58	55.00	
*ทุนขาดแคลน	14.29	15.15	15.00	
*ทุนของผู้ที่มีความสามารถ	14.29	6.06	7.50	
*ทุนพระราชทาน	0	3.03	2.50	
*ทุนของบุตรข้าราชการ	0	3.03	2.50	
ไม่ได้รับทุน	57.14	39.39	42.50	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สอบได้ร้อยละ 57.14 ส่วนใหญ่ไม่ได้รับ
ทุนการศึกษา ผู้ที่สอบไม่ได้ร้อยละ 60.61 ส่วนใหญ่ได้รับทุนการศึกษา โดยทุนการศึกษาที่ได้ส่วน
ใหญ่ร้อยละ 57.58 เป็นทุนประเภทเรียนดี และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็น
ของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

ผู้ที่ได้รับทุนการศึกษา มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่ไม่ได้
รับทุนการศึกษา 2.051 เท่า

ตารางที่ 4.10 ร้อยละของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้ไม่
เรียนกวดวิชาจำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			Odds Ratio
	ได้	ไม่ได้	รวม	
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	42.86	36.36	37.50	0.875
จังหวัดอื่นๆในเขตเทศบาล	0	21.21	17.50	0.000
จังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล	57.14	42.42	45.00	1.000
รวม	100.00	100.00	100.00	

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สอบได้ (ร้อยละ 57.14) และสอบไม่ได้ (ร้อยละ 42.42) ให้ผลไปในทางเดียวกันคือ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

ผู้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนน้อยกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล 0.875 เท่า

ผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นๆในเขตเทศบาลและจังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียน ไม่แตกต่างกัน

4.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปกับปัจจัยกลุ่มที่ต้องการศึกษา

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปกับการเรียนกวดวิชา

ลักษณะทั่วไป	สถิติไคกำลังสอง	องศาเสรี (d.f.)	ค่าพี (p-value)
เพศ	0.135	1	0.713
อายุ	5.594	2	0.061
ประเภทของโรงเรียน	0.784	1	0.376
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม	1.687	2	0.430
การได้รับทุนการศึกษา	20.005	1	0.000*
อาชีพหลักของบิดา	6.408	6	0.380
อาชีพหลักของมารดา	12.914	7	0.072
รายได้รวมของครอบครัว	16.340	6	0.012*
ภูมิลำเนา	10.485	2	0.005*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 สามารถอธิบายการทดสอบความเป็นอิสระ/ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปกับการเรียนกวดวิชา โดยใช้สถิติทดสอบ Chi-Square พบว่า ลักษณะทั่วไปที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนกวดวิชา ได้แก่ การได้รับทุนการศึกษา รายได้รวมของครอบครัว และภูมิลำเนา โดยระดับนัยสำคัญมีค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.012 และ 0.005 ตามลำดับ สำหรับลักษณะทั่วไปอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปกับผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ เป็นอันดับหนึ่ง

ลักษณะทั่วไป	สถิติไคกำลังสอง	องศาเสรี (d.f.)	ค่าพี (p-value)
เพศ	1.137	1	0.286
อายุ	7.956	2	0.019*
ประเภทของโรงเรียน	6.129	1	0.013*
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม	2.630	2	0.269
การได้รับทุนการศึกษา	0.021	1	0.885
อาชีพหลักของบิดา	10.577	6	0.102
อาชีพหลักของมารดา	8.849	7	0.264
รายได้รวมของครอบครัว	9.258	6	0.160
ภูมิลำเนา	0.496	2	0.781

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 สามารถอธิบายการทดสอบความเป็นอิสระ/ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปกับการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ โดยใช้สถิติทดสอบ Chi-Square พบว่าลักษณะทั่วไปที่มีความสัมพันธ์กับการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ ได้แก่ อายุ ประเภทของโรงเรียน (รัฐ – เอกชน) โดยระดับนัยสำคัญมีค่า p-value เท่ากับ 0.019 และ 0.013 ตามลำดับ สำหรับลักษณะทั่วไปอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 ลักษณะนิสัยในการเรียน

4.3.1 ลักษณะนิสัยในการเรียน

ตัวแปรที่ศึกษาผู้วิจัยได้รายงานโดยจำแนกตามลักษณะกลุ่มตัวแปร ดังนี้

1. ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา สัปดาห์ทั้งหมด 5 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 50 คะแนน ประกอบด้วย
 - 1.1 การวางแผน การจัดการเวลาระหว่างกิจกรรมต่างๆ
 - 1.2 ทำงานได้เร็วและมาก รวมทั้งใช้เวลาน้อย
 - 1.3 ทำข้อสอบอย่างระมัดระวัง ตรวจสอบคำตอบก่อนส่งข้อสอบภายในเวลาที่กำหนด

- 1.4 จดงานทันและไม่เว้นที่ว่างไว้จดภายหลัง
- 1.5 ส่งการบ้านหรือรายงานตามเวลาที่กำหนด
2. ด้านวิธีการทำงาน ทั้งหมด 5 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 50 คะแนน ประกอบด้วย
- 2.1 เอาใจใส่และตั้งใจเรียน
- 2.2 จำสิ่งที่ท่องไว้ก่อนเข้าห้องสอบได้ และทำข้อสอบด้วยความรอบคอบ
- 2.3 ซิคเส้นใต้ ทำโน้ตย่อเนื้อหาสำคัญ
- 2.4 อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนและทบทวนวิชาที่เรียน
- 2.5 มีเทคนิคการอ่านหนังสือและเทคนิคการจำ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยในการเรียน

ลักษณะนิสัยในการเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลาโดยรวม	3.71	0.653	น้อยมาก
มีการวางแผนและการจัดตารางเวลาการทำงาน	3.51	1.105	น้อยมาก
ทำงานเร็วและมาก รวมทั้งใช้เวลาน้อย	3.50	0.964	น้อยมาก
ทำข้อสอบอย่างรอบคอบภายในเวลาที่กำหนด	3.89	0.797	น้อยมาก
จดงานทันและไม่เว้นที่ว่างไว้จดภายหลัง	3.36	1.029	ค่อนข้างน้อย
ส่งการบ้านและรายงานตามเวลาที่กำหนด	4.26	0.920	เป็นประจำ
ด้านวิธีการทำงานโดยรวม	3.37	0.650	ค่อนข้างน้อย
เอาใจใส่และตั้งใจเรียน	3.46	0.931	น้อยมาก
จำสิ่งที่ท่องและทำข้อสอบด้วยความรอบคอบ	3.28	0.855	ค่อนข้างน้อย
ซิคเส้นใต้ ทำโน้ตย่อเนื้อหาสำคัญ	3.81	1.069	น้อยมาก
อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน	2.87	1.045	ค่อนข้างน้อย
มีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ	3.42	0.965	น้อยมาก
ลักษณะนิสัยในการเรียนโดยรวม	3.53	0.604	น้อยมาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.13 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนลักษณะนิสัยในการเรียนโดยรวมของคนกลุ่มนี้ เท่ากับ 3.53 ซึ่งหมายความว่าคนกลุ่มนี้ทำสิ่งต่าง ๆ ทางบวก “น้อยมาก” โดยในด้านหลีกเลี่ยงการผลัดเวลาโดยรวม คนกลุ่มนี้ทำสิ่งต่าง ๆ ทางบวก “น้อยมาก” ($\bar{x} = 3.71$) และด้านวิธีการทำงาน ทำสิ่งต่าง ๆ ทางบวก “ค่อนข้างน้อย” ($\bar{x} = 3.37$) เมื่อพิจารณาถึงลักษณะนิสัยในการเรียนแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องการส่งการบ้านและรายงานตามเวลาที่กำหนด มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (

$\bar{x} = 4.26$) ในขณะที่เรื่องการอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนและทบทวนวิชาเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 2.87$)

4.3.2 การทดสอบความแตกต่างด้านลักษณะนิสัยในการเรียนกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ในการทดสอบความแตกต่างด้านลักษณะนิสัยในการเรียน ทำการศึกษาโดยจำแนกตามองค์ประกอบ 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการหลีกเลี่ยงการทำงานและด้านวิธีการทำงาน

ตารางที่ 4.14 การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มผู้เรียนกวดวิชาและกลุ่มผู้ที่สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามความถี่ของนิสัยในการเรียน

ความถี่	กลุ่มผู้เรียนกวดวิชา (ร้อยละ)		กลุ่มผู้ที่สอบได้ คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ (ร้อยละ)	
	การหลีกเลี่ยง	วิธีการทำงาน	การหลีกเลี่ยงการ	วิธีการทำงาน
	การผลัดเวลา		ผลัดเวลา	
ไม่เคยเลย	0	0.87	0	0.87
นานๆครั้ง	6.14	15.79	6.14	15.79
ค่อนข้างบ่อย	33.77	41.67	33.77	41.67
บ่อยมาก	38.16	35.09	38.16	35.09
เป็นประจำ	21.93	6.58	21.93	6.58
F	1.175	0.667	0.265	1.915
P - value	0.320	0.615	0.851	0.109

จากตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาพบว่า ระดับนิสัยในการเรียนในทุกด้านแตกต่างกัน มีการเรียนกวดวิชาและการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยในการเรียนกับปัจจัยกลุ่มที่ต้องการศึกษา

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบลักษณะนิสัยในการเรียนกับการเรียนกวดวิชาและกับการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง

ลักษณะนิสัยในการเรียน	การเรียนกวดวิชา			สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ		
	χ^2	d.f.	p-value	χ^2	d.f.	p-value
ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา	3.533	3	0.316	0.571	3	0.903
การวางแผนและการจัดตารางเวลาการทำงาน	1.716	4	0.788	6.522	4	0.163
ทำงานได้เร็วและมาก รวมทั้งใช้เวลาน้อย	7.446	4	0.114	6.967	4	0.138
ทำข้อสอบอย่างรอบคอบภายในเวลาที่กำหนด	1.873	3	0.599	2.460	3	0.483
จดงานทันและไม่เว้นที่ว่างไว้จดภายหลัง	1.867	4	0.760	1.052	4	0.902
ส่งการบ้านหรือรายงานตามเวลาที่กำหนด	3.609	4	0.464	5.144	4	0.273
ด้านวิธีการทำงาน	2.696	4	0.610	7.598	4	0.107
เอาใจใส่และตั้งใจเรียน	1.421	4	0.841	5.419	4	0.247
จำสิ่งที่ท่องและทำข้อสอบด้วยความรอบคอบ	8.170	4	0.086	4.135	4	0.397
ขีดเส้นใต้ ทำโน้ตย่อเนื้อหาสำคัญ	6.998	4	0.136	3.448	4	0.486
อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน	17.505	4	0.002*	4.520	4	0.340
มีเทคนิคการอ่านหนังสือและเทคนิคการจำ	3.923	4	0.413	12.633	4	0.013*
ลักษณะนิสัยในการเรียนโดยรวม	2.259	3	0.520	11.111	3	0.011*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยของการเรียนกับการเรียนกวดวิชาพบว่า องค์ประกอบลักษณะนิสัยในการเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน ต่างเป็นอิสระ (Independent) กับการเรียนกวดวิชา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละเรื่องพบว่า การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนและทบทวนวิชาที่เรียน ซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งในด้านวิธีการทำงานเป็นเรื่องเดียวที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนกวดวิชา (ค่า p-value เท่ากับ 0.002) ส่วนเรื่องอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยของการเรียนกับการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยของการเรียนกับการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่งพบว่า องค์ประกอบลักษณะนิสัยในการเรียนโดยรวม มีความสัมพันธ์กับการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง (ค่า p-value เท่ากับ 0.011) แต่เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านกลับพบว่า ลักษณะนิสัยในการเรียนแต่ละด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละเรื่องพบว่า มีเพียงเรื่องเดียวในด้านวิธีการทำงาน ซึ่งได้แก่ การมีเทคนิคการอ่านหนังสือและเทคนิคการจำ ที่มีความสัมพันธ์กับการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ (ค่า p-value เท่ากับ 0.013)

4.4 การเรียนกวดวิชา

4.4.1 การเรียนกวดวิชา

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาจำแนกตามการเข้าศึกษาในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง

การเรียนกวดวิชา	จำนวน	ร้อยละ
เรียน	188	82.45
ไม่เรียน	40	17.54
รวม	228	100.00

จากตารางที่ 4.16 สามารถอธิบายการเรียนกวดวิชาพบว่า โดยส่วนใหญ่เรียนกวดวิชา ร้อยละ 82.45 และ ไม่เรียน ร้อยละ 17.54

1) เหตุผลของการเรียนกวดวิชา

สำหรับเหตุผลอันดับ 1 และ 2 ในการเรียนกวดวิชา ของนักศึกษาที่สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่งที่มีผู้ระบุมากที่สุด คือ เพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย และเหตุผลอันดับที่ 3 ของนักศึกษาที่สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ คือ เพื่อทบทวนและช่วยสรุปเนื้อหาให้เข้าใจมากขึ้น เหตุผลในการเรียนกวดวิชาของนักศึกษาที่สอบไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ เหตุผลอันดับ 1 ในการเรียนกวดวิชา ของนักศึกษากลุ่มที่สองนี้ เหมือนกับนักศึกษากลุ่มแรก คือ เพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย เหตุผลอันดับที่ 2 และ 3 ของนักศึกษากลุ่มนี้ คือ เพื่อทบทวนและช่วยสรุปเนื้อหาให้เข้าใจมากขึ้น และเพื่อต้องการเทคนิคการจำ การคำนวณ การใช้สูตร การฝึกทำข้อสอบ และแนวข้อสอบ ดังแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 จำนวนของนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาและสอบคัดเลือกได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่
ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามอันดับของเหตุผลที่เรียนกวดวิชา

เหตุผล	ผู้ที่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ				ผู้ที่ไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	ค่าเฉลี่ย ¹	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	ค่าเฉลี่ย ¹
เป็นการเตรียมตัวสอบคัดเลือก	59	33	11	2.47	42	8	4	2.70
ทบทวน สรุปเนื้อหา ให้เข้าใจมากขึ้น	25	19	30	1.93	12	20	16	1.92
ต้องการปูพื้นฐานและทำเกรดให้สูงขึ้น	17	20	24	1.89	6	6	6	2.00
ต้องการเทคนิคการจำ คำถามและสูตร	12	28	25	1.80	4	19	20	1.63
เรียนให้ทันเพื่อนหรือมากกว่าเพื่อน	4	5	7	1.81	0	4	3	1.57
เนื้อหาที่เรียนไม่สอดคล้องกับการสอบ	1	10	11	1.55	0	4	3	1.57
สร้างกำลังใจให้กับตนเอง	0	3	4	1.43	0	4	8	1.33
อื่น ๆ	3	3	9	1.60	3	2	7	1.67

¹ ค่าเฉลี่ย คำนวณจากคะแนนตามอันดับที่เลือก ดังนี้ เลือกอันดับ 1 ให้ 3 คะแนน เลือกอันดับ 2 ให้ 2 คะแนน และเลือกอันดับ 3 ให้ 1 คะแนน

2) เหตุผลของการไม่เรียนกวดวิชา

เหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชาของนักศึกษาที่สอบได้และสอบไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง ไม่แตกต่างกัน โดยเหตุผลอันดับที่ 1 – 3 ที่มีผู้ระบุมากที่สุด ตามลำดับ ได้แก่ การตั้งใจเรียนและเข้าเรียนทุกครั้งในโรงเรียนเพียงพอต่อการสอบเข้าได้แล้ว การทบทวนบทเรียนเองทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ และการเรียนกวดวิชาเป็นเพียงค่านิยม โดยนักศึกษาเหล่านี้เห็นว่าการเรียนกวดวิชาเป็นเพียงการสรุปเนื้อหาเท่านั้น ไม่ช่วยให้การเรียนดีขึ้นหรือทำให้ผ่านการสอบเข้า ดังแสดงในตารางที่ 4.18

3) จำนวนเทอมที่เรียนกวดวิชา

จำนวนเทอมที่เรียนกวดวิชาพบว่าส่วนใหญ่ เรียนวิชาภาษาไทย (ร้อยละ 45.21) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 54.26) คณิตศาสตร์ (ร้อยละ 42.55) สังคม (ร้อยละ 48.40) จำนวน 1-4 เทอม ยกเว้น เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 45.74) จำนวน 5-8 เทอม สำหรับวิชาที่ไม่มีการเรียนกวดวิชาของกลุ่มผู้เรียนกวดวิชา ส่วนใหญ่พบว่า (3 อันดับแรก) เป็นวิชาภาษาไทย (ร้อยละ 53.19) รองลงมา เป็นวิชาสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม (ร้อยละ 48.94) และวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 18.62) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.18 จำนวนของนักศึกษาที่ไม่เรียนกวดวิชาและสอบคัดเลือกได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามอันดับของเหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชา

เหตุผล	ผู้ที่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ				ผู้ที่ไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ			
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	ค่าเฉลี่ย ¹	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	ค่าเฉลี่ย ¹
การตั้งใจเรียนทุกครั้งทำให้สอบได้	4	1	1	2.50	14	4	3	2.52
การทบทวนบทเรียนเองก็ประสบความสำเร็จ	2	4	0	2.33	6	14	5	2.04
การจัดกลุ่มตัวกับเพื่อน-รุ่นพี่ก็เพียงพอ	1	1	1	2.00	1	0	2	1.67
การเรียนกวดวิชาเป็นคำนิยม	0	1	2	1.33	3	5	10	1.61
การเรียนกวดวิชาทำให้เสียเวลา-ค่าใช้จ่าย	0	0	1	1.00	9	8	5	2.18
หาความรู้จากที่อื่น เช่น ห้องสมุด ฯลฯ	0	0	1	1.00	0	2	4	1.33
อื่นๆ	0	0	1	1.00	0	0	4	1.00

1 ค่าเฉลี่ย คำนวณจากคะแนนตามอันดับที่เลือก ดังนี้ เลือกอันดับ 1 ให้ 3 คะแนน เลือกอันดับ 2 ให้ 2 คะแนน และเลือกอันดับ 3 ให้ 1 คะแนน

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาจำแนกตามจำนวนเทอมที่เรียนกวดวิชา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

วิชาที่เรียนกวดวิชา	จำนวนเทอมที่เรียนกวดวิชา									
	0		1-4		5-8		9-12		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาไทย	100	53.19	85	45.21	3	1.60	0	0	188	100
ภาษาอังกฤษ	35	18.62	102	54.26	37	19.68	14	7.45	188	100
คณิตศาสตร์	5	2.66	80	42.55	74	39.36	29	15.43	188	100
วิทยาศาสตร์	9	4.79	53	28.19	86	45.74	40	21.28	188	100
สังคม	92	48.94	91	48.40	5	2.66	0	0	188	100

4) จำนวนวิชาที่เรียนกวดวิชา

จำนวนวิชาที่เรียนกวดวิชาเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เรียน 3-4 วิชา (ร้อยละ 53.19) รองลงมาเรียน 1-2 วิชา (ร้อยละ 29.26) และเรียน 5-6 วิชา (ร้อยละ 16.49) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.20

5) จำนวนวันในการเรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์

จำนวนวันในการเรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์เพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก เรียนกวดวิชา 2 วัน (ร้อยละ 28.72) รองลงมา เรียนกวดวิชา 1 วัน (ร้อยละ 15.43) และ เรียนกวดวิชา 3 วัน (ร้อยละ 14.89) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.20

6) วันที่เรียนกวดวิชา

วันที่เรียนกวดวิชาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ เรียนวันธรรมดาและวันเสาร์-อาทิตย์ (ร้อยละ 57.97) รองลงมา เรียนวันเสาร์-อาทิตย์ (ร้อยละ 32.97) และเรียนวันธรรมดา (ร้อยละ 9.04) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.20

7) จำนวนชั่วโมงในการเรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงที่เรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ เรียน 6 – 10 ชั่วโมง (ร้อยละ 38.30) รองลงมา เรียน 11 – 15 ชั่วโมง (ร้อยละ 19.68) และเรียน 1 – 5 ชั่วโมง (ร้อยละ 19.15) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.20

8) ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชา

ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชาคือ ตนเอง (ร้อยละ 73.40) รองลงมาคือ เพื่อนหรือรุ่นพี่ (ร้อยละ 18.09) และ ครู/อาจารย์และผู้ปกครอง (ร้อยละ 4.26) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่เรียนกวดวิชาเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

การเรียนกวดวิชา	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนวิชาที่เรียนกวดวิชา		
1-2 วิชา	55	29.26
3-4 วิชา	100	53.19
5-6 วิชา	31	16.49
มากกว่า 7 วิชา	2	1.06
รวม	188	100

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

การเรียนกวดวิชา	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนวันในการเรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์		
1 วัน	29	15.43
2 วัน	54	28.72
3 วัน	28	14.89
4 วัน	21	11.17
5 วัน	11	5.85
6 วัน	22	11.70
7 วัน	23	12.23
รวม	188	100.00
วันที่เรียนกวดวิชา		
วันธรรมดา (วันจันทร์-วันศุกร์)	17	9.04
วันเสาร์-อาทิตย์	62	32.97
วันธรรมดาและวันเสาร์-อาทิตย์	109	57.97
รวม	188	100.00
จำนวนชั่วโมงในการเรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์		
1 - 5 ชั่วโมง	36	19.15
6 - 10 ชั่วโมง	72	38.30
11 - 15 ชั่วโมง	37	19.68
16 - 20 ชั่วโมง	14	7.45
21 - 25 ชั่วโมง	8	4.26
26 - 30 ชั่วโมง	7	3.72
> 31 ชั่วโมง	14	7.45
รวม	188	100.00

ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชา

ตนเอง	138	73.40
เพื่อนหรือรุ่นพี่	34	18.09
ครู/อาจารย์	8	4.26
ผู้ปกครอง	8	4.26
รวม	188	100.00

9) ขนาดของผู้เรียนต่อห้องเรียน

นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 46.43) และวิชาคณิตศาสตร์ วิชาที่ 2 (ร้อยละ 77.78) มีขนาดผู้เรียนต่อห้องเรียนน้อยกว่า 30 คน สำหรับวิชาภาษาไทย (ร้อยละ 55.06) วิชาคณิตศาสตร์วิชาที่ 1 (ร้อยละ 48.02) วิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 1 (ร้อยละ 38.92) วิชาสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม (ร้อยละ 47.37) มีขนาดผู้เรียนต่อห้องเรียน 30-100 คน และวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาที่ 2 (ร้อยละ 60.00) และวิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 3 (ร้อยละ 40.00) มีขนาดผู้เรียนต่อห้องเรียน มากกว่า 100 คน ดังแสดงในตารางที่ 4.21

10) ประเภทของโรงเรียน

นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนวิชาภาษาไทย (ร้อยละ 44.94) วิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 45.71) วิชาคณิตศาสตร์วิชาที่ 2 (ร้อยละ 55.56) และวิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 3 (ร้อยละ 60.00) เรียนกวดวิชาในประเภทเปิดสอนตลอดทั้งปี สำหรับวิชาคณิตศาสตร์วิชาที่ 1 (ร้อยละ 44.07) วิชา วิทยาศาสตร์วิชาที่ 1 (ร้อยละ 46.71) วิชาสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม (ร้อยละ 50.00) และวิชา วิทยาศาสตร์วิชาที่ 2 (ร้อยละ 70.00) เรียนกวดวิชาในประเภทเปิดสอนตลอดทั้งปีและภาคฤดูร้อน ดังแสดงในตารางที่ 4.21

11) สถานที่เรียนกวดวิชา

นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนวิชาภาษาไทย (ร้อยละ 88.76) วิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 81.43) วิชาคณิตศาสตร์วิชาที่ 1 (ร้อยละ 80.23) วิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 1 (ร้อยละ 84.43) และวิชา สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม (ร้อยละ 86.64) เรียนกวดวิชาที่สถาบันหรือโรงเรียนกวดวิชา สำหรับ วิชาคณิตศาสตร์วิชาที่ 2 เรียนกวดวิชาในแต่สถานที่เป็นร้อยละที่ใกล้เคียงกัน และวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาที่ 2 (ร้อยละ 90.00) และวิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 3 (ร้อยละ 100.00) เรียนกวดวิชาที่โรงเรียน ดัง แสดงในตารางที่ 4.21

12) วิธีการสอน

นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์วิชาที่ 1 (ร้อยละ 35.39) วิชาคณิตศาสตร์วิชาที่ 2 (ร้อยละ 77.78) และวิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 2 (ร้อยละ 60.00) เรียนกวดวิชาแบบสอนสด สำหรับวิชาภาษาไทย (ร้อยละ 56.18) วิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 45.00) วิชาสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม(ร้อยละ 52.63) และวิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 3 (ร้อยละ 60.00) เรียนกวดวิชาแบบสอนผ่านสื่อ และวิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 1 (ร้อยละ 38.32) เรียนกวดวิชาแบบสอนสดและสอนผ่านสื่อ ดังแสดงในตารางที่ 4.21

13) รูปแบบการสอน

นักศึกษาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ในทุกวิชาเรียนกวดวิชาด้วยรูปแบบการสอนโดยผู้สอนคนเดียว ยกเว้นวิชาวิทยาศาสตร์วิชาที่ 2 (ร้อยละ 60.00) สอนโดยผู้สอนเป็นคณะ ดังแสดงในตารางที่ 4.21

14) ลักษณะการสอน

นักศึกษาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ในทุกวิชา เรียนด้วยลักษณะการสอนเน้นถึง/เฉลยข้อสอบ ยกเว้นวิชาสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม (ร้อยละ 60.53) เน้นสรุปเนื้อหา ดังแสดงในตารางที่ 4.21

15) คำารเรียน

นักศึกษาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ในทุกวิชา เรียนด้วยหนังสือของสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชา ยกเว้นวิชาคณิตศาสตร์วิชาที่ 2 (ร้อยละ 66.67) เรียนด้วยซีดีที่ไม่ได้เป็นหนังสือ ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของการเรียนกวดวิชาเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยจำแนกตามวิชาที่เรียน

การเรียนกวดวิชา	วิชาที่เรียน															
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		คณิตศาสตร์1		วิทยาศาสตร์1		สังคม ศาสนา		คณิตศาสตร์2		วิทยาศาสตร์2		วิทยาศาสตร์3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดผู้เรียน/ห้อง																
< 30 คน	26	29.21	65	46.43	57	32.20	51	30.54	12	31.58	7	77.78	1	10.00	2	40.00
30 – 100 คน	49	55.06	42	30.00	85	48.02	65	38.92	18	47.37	2	22.22	3	30.00	2	40.00
>100 คน	14	15.73	33	23.57	35	19.77	51	30.54	8	21.58	0	0	6	60.00	1	20.00
รวม	89	100.0	140	100.0	177	100.0	167	100.0	38	100.0	9	100.0	10	100.0	5	100.0
ประเภทของโรงเรียน																
ตลอดทั้งปี	40	44.94	64	45.71	73	41.24	67	40.12	15	39.47	5	55.56	3	30.00	3	60.00
เฉพาะภาคฤดูร้อน	7	7.87	8	5.71	13	7.34	11	6.52	3	7.89	0	0	0	0	0	0
ตลอดทั้งปีและภาคฤดูร้อน	37	41.57	52	37.14	78	44.07	78	46.71	19	50.00	2	22.22	7	70.00	2	40.00
ตามความต้องการผู้เรียน	5	5.62	16	11.43	13	7.34	11	6.59	1	2.63	2	22.22	0	0	0	0
รวม	89	100.0	140	100.0	177	100.0	167	100.0	38	100.0	9	100.0	10	100.0	5	100.0
สถานที่เรียนกวดวิชา																
บ้านผู้เรียน/บ้านผู้สอน	5	5.62	18	12.86	25	14.12	15	8.98	1	2.63	3	33.33	1	10.00	0	0
โรงเรียน	5	5.62	8	5.71	10	5.65	11	6.59	4	10.53	3	33.33	9	90.00	5	100.0
สถาบัน/โรงเรียนกวดวิชา	79	88.76	114	81.43	142	80.23	141	84.43	33	86.84	3	33.33	0	0	0	0
รวม	89	100.0	140	100.0	177	100.0	167	100.0	38	100.0	9	100.0	10	100.0	5	100.0

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

การเรียนกวดวิชา	วิชาที่เรียน															
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		คณิตศาสตร์1		วิทยาศาสตร์1		สังคม ศาสนา		คณิตศาสตร์2		วิทยาศาสตร์2		วิทยาศาสตร์3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการสอน																
สอนสด	15	16.85	37	26.43	63	35.59	41	24.55	6	15.79	7	77.78	6	60.00	2	40.00
สอนผ่านสื่อ	50	56.18	63	45.00	58	32.77	62	37.13	20	52.63	2	22.22	4	40.00	3	60.00
ทั้งสอนสดและสอนผ่านสื่อ	23	25.84	40	28.57	56	31.64	64	38.32	12	31.58	0	0	0	0	0	0
รวม	89	100.0	140	100.0	177	100.0	167	100.0	38	100.0	9	100.0	10	100.0	5	100.0
รูปแบบการสอน																
สอนแบบตัวต่อตัว	1	1.12	5	3.57	16	9.04	9	5.39	0	0	2	22.22	4	40.00	0	0
ผู้สอนคนเดียว	67	75.28	84	60.00	84	47.46	103	61.68	29	76.32	7	77.78	0	0	4	80.00
ผู้สอนเป็นกลุ่ม	21	23.60	51	36.43	77	43.50	55	32.93	9	23.68	0	0	6	60.00	1	20.00
รวม	89	100.0	140	100.0	177	100.0	167	100.0	38	100.0	9	100.0	10	100.0	5	100.0
ลักษณะการสอน																
เน้นเก่งและเฉลยข้อสอบ	38	42.70	58	41.43	97	54.80	94	56.29	4	10.53	5	55.56	5	50.00	4	80.00
เน้นสรุปเนื้อหา	28	31.46	41	29.29	38	21.47	35	20.96	23	60.53	1	11.11	1	10.00	0	0
เน้นทำแบบฝึกหัด	14	15.73	34	24.29	38	21.47	25	14.97	7	18.42	3	33.33	4	40.00	1	20.00
เน้นบรรยาย	7	7.87	5	3.57	4	2.26	13	7.78	4	10.53	0	0	0	0	0	0
เน้นถามอย่างเดียว	2	2.25	2	1.43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	89	100.0	140	100.0	177	100.0	167	100.0	38	100.0	9	100.0	10	100.0	5	100.0

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

การเรียนกวดวิชา	วิชาที่เรียน															
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		คณิตศาสตร์1		วิทยาศาสตร์1		สังคม ศาสนา		คณิตศาสตร์2		วิทยาศาสตร์2		วิทยาศาสตร์3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำราเรียน																
หนังสือเติมในโรงเรียน	1	1.12	3	2.14	14	7.90	2	1.20	0	0	0	0	0	0	0	0
หนังสือสถาบันกวดวิชา	61	68.53	106	75.71	93	52.54	136	81.44	33	86.84	3	33.33	8	80.00	4	80.00
หนังสือที่วางขายทั่วไป	20	22.47	8	5.71	32	18.07	12	7.19	3	7.89	0	0	1	10.00	0	0
ซีดีที่ไม่ได้เป็นหนังสือ	7	7.86	23	16.43	38	21.46	17	10.18	2	5.26	6	66.67	1	10.00	1	20.00
รวม	89	100.0	140	100.0	177	100.0	167	100.0	38	100.0	9	100.0	10	100.0	5	100.0

4.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนกวดวิชากับการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชากับการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง

ปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชา	สถิติไคกำลังสอง	องศาเสรี (d.f.)	ค่าพี (p-value)
จำนวนเทอม	7.976	4	0.092
จำนวนวิชาที่เรียน	8.713	3	0.026*
ขนาดของผู้เรียนต่อห้อง	0.755	3	0.860
ประเภทของโรงเรียนกวดวิชา	3.544	4	0.483
สถานที่เรียนกวดวิชา	2.518	3	0.472
วิธีการสอน	1.832	3	0.698
รูปแบบการสอน	5.085	3	0.163
ลักษณะการสอน	27.307	4	0.000*
ตำราเรียน	10.960	3	0.010*
จำนวนวันที่เรียน	9.982	6	0.125
วันที่เรียน	0.589	2	0.745
จำนวนชั่วโมงที่เรียน	7.224	6	0.301
ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียน	8.770	3	0.030*
ปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชาโดยรวม	29.416	1	0.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชาโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 เมื่อจำแนกในแต่ละปัจจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ ได้แก่ จำนวนวิชาที่เรียน ลักษณะการสอน ตำราเรียนและผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียน โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.026, 0.000, 0.010 และ 0.030 ตามลำดับ ปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชาในด้านอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 การสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาตามต้องการ

ตารางที่ 4.23 ร้อยละของตัวอย่างของผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งจำแนกตามการเรียนกวดวิชา

การเรียนกวดวิชา	คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ		
	ได้	ไม่ได้	รวม
เรียน	94.53	67.00	82.46
ไม่เรียน	5.46	33.00	17.54
รวม	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 4.23 สามารถอ้างอิงจากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนกวดวิชา สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ (ร้อยละ 94.53) นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่เรียนกวดวิชา สอบไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ (ร้อยละ 67.00)

ตารางที่ 4.24 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการเรียนมากที่สุดจำแนกตามการเรียนกวดวิชา

ข้อมูลการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา	การเรียนกวดวิชา		รวม
	เรียน	ไม่เรียน	
สอบผ่านคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุด			
ได้	54.79	57.50	55.26
ไม่ได้ เพราะต้องการเรียน			
-คณะเดิม มหาวิทยาลัยอื่น	11.17	7.50	10.52
-คณะอื่นในวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเดิม	9.57	7.50	9.21
-คณะอื่นในวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยอื่น	18.62	20.00	18.85
-คณะอื่นๆ มหาวิทยาลัยเดิม	2.13	2.50	21.92
-คณะอื่นๆ มหาวิทยาลัยอื่น	3.72	5.00	39.47
รวม	100.0	100.0	100.0

จากตารางที่ 4.24 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่สอบได้และสอบไม่ได้ตาม คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุดมีร้อยละใกล้เคียงกัน เมื่อจำแนกตามการเรียนกวดวิชา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนกวดวิชา สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 54.79) นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่เรียนกวดวิชา สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 57.50)

ตารางที่ 4.25 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการสอบเข้าได้/ไม่ได้เกี่ยวกับคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุดและคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง

ข้อมูลการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา	ได้เป็น อันดับ1	ไม่ได้เป็น อันดับ1	รวม
สอบผ่านคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุด			
ได้	82.03	21.00	55.26
ไม่ได้ เพราะต้องการเรียน	17.97	79.00	44.73
-คณะเดิม มหาวิทยาลัยอื่น	1.56	22.00	10.52
-คณะอื่นในวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเดิม	7.03	12.00	9.21
-คณะอื่นในวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยอื่น	4.69	37.00	18.85
-คณะอื่นๆ มหาวิทยาลัยเดิม	1.56	3.00	21.92
-คณะอื่นๆ มหาวิทยาลัยอื่น	3.12	5.00	39.47
รวม	56.14	43.85	100.0

จากตารางที่ 4.25 ผลการศึกษาพบว่าตัวอย่างส่วนใหญ่ที่สอบได้และสอบไม่ได้ตาม คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุดมีร้อยละใกล้เคียงกัน เมื่อจำแนกตามการสอบเข้าตามคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 82.03) นักศึกษาส่วนใหญ่ที่สอบไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง สอบไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 79.00) เนื่องจากนักศึกษาในกลุ่มนี้ต้องการเรียนคณะอื่นในคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ และมหาวิทยาลัยอื่นที่ไม่ใช่มหาวิทยาลัยที่สอบได้ (ร้อยละ 37.00)

ตารางที่ 4.26 ร้อยละของนักศึกษาที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชาซึ่ง ผ่าน การสอบเข้าในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา

ความคิดเห็น	เรียน	ไม่เรียน	รวม
เรียนกวดวิชา มี ผลต่อการสอบเข้าได้	93.39	57.14	91.41
เรียนกวดวิชา ไม่มี ผลต่อการสอบเข้าได้	6.61	42.86	8.59
-เพราะอยู่ที่ตนเองและความตั้งใจของแต่ละคน	3.31	42.86	5.47
-เพราะไม่ได้อะไรจากการเรียนกวดวิชา	0.83	0	0.78
-เพราะการอ่าน/ทำแบบฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอเพียงพอแล้ว	1.65	0	1.56
-เพราะถ้าเรียนกวดวิชาแล้วไม่นำมาใช้ก็ไม่เกิดประโยชน์	0.83	0	0.78
รวม	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 4.26 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่ ผ่าน การสอบเข้าในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งให้เห็นผลว่า การเรียนกวดวิชา มีผลต่อการสอบเข้า (ร้อยละ 91.41) เมื่อจำแนกตามการเรียนกวดวิชา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนกวดวิชา ให้เหตุว่าการเรียนกวดวิชา มีผลต่อการสอบเข้า (ร้อยละ 93.39) นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่เรียนกวดวิชา ให้เห็นผลว่าการเรียนกวดวิชา มีผลและไม่มีผลต่อการสอบเข้า โดยมีร้อยละใกล้เคียงกัน และเมื่อพิจารณานักศึกษาในกลุ่มนี้พบว่า เหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชา เพราะอยู่ที่ตนเองและความตั้งใจของแต่ละคน ไม่เกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา (ร้อยละ 42.86)

ตารางที่ 4.27 ร้อยละของนักศึกษาที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชาซึ่ง ไม่ผ่าน การสอบเข้าในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา

ความคิดเห็น	เรียน	ไม่เรียน	รวม
เรียนกวดวิชา มี ผลต่อการสอบเข้าได้	89.55	63.64	81.00
เรียนกวดวิชา ไม่มี ผลต่อการสอบเข้าได้	10.45	36.36	19.00
-เพราะเข้าใจและทบทวนเนื้อหาวิชาเรียนเป็นประจำเพียงพอแล้ว	4.48	0	3.00
-เพราะเรียนกวดวิชาไปนานๆก็ลืม	1.49	0	1.00
-เพราะอยู่ที่ตนเองไม่เกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา	4.48	36.36	15.00
รวม	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 4.27 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่ ไม่ผ่าน การสอบเข้าในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งให้เห็นผลว่า การเรียนกวดวิชามีผลต่อการสอบเข้า (ร้อยละ 81.00) เมื่อจำแนกตามการเรียนกวดวิชาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนกวดวิชา (ร้อยละ 89.55) และไม่เรียนกวดวิชา (ร้อยละ 63.64) ให้เหตุผลไปในทางเดียวกันคือ การเรียนกวดวิชามีผลต่อการสอบเข้า

4.6 การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ กับผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการมีทั้งหมด 8 ตัวแปร จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปพยากรณ์ค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ดังนี้

1. อายุ
2. ประเภทของโรงเรียน
3. การได้รับทุนการศึกษา
4. รายได้รวมของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน
5. ภูมิลำเนา
6. ลักษณะนิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน เรื่องการอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนและทบทวนวิชาที่เรียน
7. ลักษณะนิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน เรื่องการมีเทคนิคการอ่านหนังสือและเทคนิคการจำ
8. การเรียนกวดวิชา

ตารางที่ 4.28 การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์ของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่งและอัตราส่วนออกส์

ปัจจัยที่มีอิทธิพล	B	S.E	p-value	Odds Ratio
ประเภทของโรงเรียน (โรงเรียนเอกชน เป็นกลุ่มอ้างอิง)	1.359	0.418	0.001*	3.893
เทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ (การไม่มีเทคนิค เป็นกลุ่มอ้างอิง)	1.243	0.424	0.003*	3.466
การเรียนกวดวิชา (การไม่เรียนกวดวิชา เป็นกลุ่มอ้างอิง)	2.380	0.458	0.000*	10.800
Constant	-3.965	0.748	0.000*	0.019

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 สามารถแสดงสมการพยากรณ์ผลการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ได้ดังสมการต่อไปนี้

$$\text{Log} \left(\frac{\hat{P}}{1 - \hat{P}} \right) = - 3.965 + 1.359 \text{ ประเภทของโรงเรียน} + 1.243 \text{ เทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ} + 2.380 \text{ การเรียนกวดวิชา}$$

และสามารถประมาณค่าโอกาสหรือค่าความน่าจะเป็นของการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ได้ดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนรัฐ มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเอกชน 3.893 เท่า

ผู้ที่มีลักษณะนิสัยเด่นในการเรียนด้านการมีเทคนิคการอ่านหนังสือและเทคนิคการจำ มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่ไม่มีลักษณะนิสัยในการเรียนเด่นในด้านนี้ 3.466 เท่า

ผู้ที่เรียนกวดวิชา มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา 10.800 เท่า

ตารางที่ 4.29 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามผลการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งและร้อยละของความถูกต้องของการทำนาย

ผลการสอบเข้าจากการสำรวจ	ผลการสอบเข้าจากการทำนาย		ร้อยละของความถูกต้องของการทำนาย
	ได้	ไม่ได้	
ได้ คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ	98	30	76.6
ไม่ได้ คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ	35	65	65.0
ร้อยละความถูกต้องรวม			71.5

จากตารางที่ 4.29 สามารถทำนายนักศึกษาทั้งหมด 228 คน พบว่า นักศึกษาที่สอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ ทำนายว่าสอบเข้าได้ 98 คน เป็นการพยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 76.6 และนักศึกษาที่สอบเข้าไม่ได้ คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ ทำนายว่าสอบเข้าไม่ได้ 65 คน เป็นการพยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 65.0 ทำให้สามารถสรุปผลการทำนายโดยรวมถูกต้องร้อยละ 71.5 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่าความถูกต้องของการทำนายถือว่าเป็นค่าที่สูงพอสมควรกับค่าทำนายที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนกวดวิชาและการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยในการเรียนของนักศึกษาและศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการกวดวิชาที่มีผลต่อการสอบผ่านเข้าคณะ/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) จากตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2551 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 228 คน และทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นสองขั้น (Two – stage Stratified Sampling) สามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามประเด็น ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 19 ปี จบการศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาล มีผลการเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.76 – 4.00 ไม่ได้รับทุนการศึกษา โดยอาชีพหลักของบิดาและมารดาคือ ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ระหว่าง 30,000 – 40,000 บาท และภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล นักศึกษาส่วนใหญ่ มีลักษณะนิสัยในการเรียนกวดวิชาโดยรวม โดยทำสิ่งต่างๆ ในทางบวก “บ่อยมาก” สามารถจำแนกตามปัจจัยในแต่ละด้านคือ ด้านหลักเรื่องการผลัดเวลา ทำสิ่งต่างๆ ในทางบวก “บ่อยมาก” และด้านวิธีการทำงาน ทำสิ่งต่าง ๆ ทางบวก “ค่อนข้างบ่อย” และเมื่อพิจารณาเจาะลึกปัจจัยในแต่ละเรื่อง พบว่าเรื่อง “การส่งการบ้านและรายงานตามเวลาที่กำหนด” ในด้านการหลักเรื่องการผลัดเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่เรื่อง “ การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนและทบทวนวิชาเรียน” ในด้านวิธีการทำงาน มีค่าเฉลี่ยค่าที่สุด และปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชา มีเพียงเรื่องเดียวคือ ลักษณะนิสัยในการเรียนเรื่อง “ การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้า

ห้องเรียน ” สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งมีเพียงเรื่องเดียวเช่นกันคือ ลักษณะนิสัยในการเรียนเรื่อง “ การมีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ ” สำหรับด้านการเรียนกวดวิชาพบว่า เหตุผลในการเรียนกวดวิชาคือ เพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย และเหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชาเนื่องจากการตั้งใจเรียนและเข้าในโรงเรียนทุกครั้งเพียงพอต่อการสอบได้แล้ว สำหรับการสอบเข้ามหาวิทยาลัยพบว่า นักศึกษาสอบได้ในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งและเป็นคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุดด้วย ซึ่งนักศึกษาที่สอบได้และไม่ได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งให้เหตุผลในทิศทางเดียวกันว่า การเรียนกวดวิชามีผลต่อการสอบเข้าได้ และเมื่อพิจารณาปัจจัยอิสระทุกปัจจัย (ลักษณะทั่วไป ลักษณะนิสัย และการเรียนกวดวิชา) ที่มีผลต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่งด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์พบว่า มีเพียง 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ประเภทของโรงเรียน ลักษณะนิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงานในเรื่อง “การมีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ” และการเรียนกวดวิชา สามารถเขียนสมการการทำนายได้ดังนี้

$$\text{Log} \left(\frac{\hat{P}}{1 - \hat{P}} \right) = - 3.965 + 1.359 \text{ ประเภทของโรงเรียน} + 1.243 \text{ เทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ} + 2.380 \text{ การเรียนกวดวิชา}$$

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ลักษณะนิสัยในการเรียน

นักศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้ที่สามารถสอบคัดเลือกเข้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งนอกจากจะมีการแข่งขันสูงแล้ว ยังมีคะแนนการสอบคัดเลือกสูงด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า คนกลุ่มนี้เป็นนักเรียน “แถวหน้า” และ “ไฟเรียน” ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจที่จะมีลักษณะนิสัยในการเรียนด้านบวกในระดับสูง กล่าวคือ กระทำสิ่งต่างๆ ในทางบวก ในด้านหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา “บ่อยมาก” โดยส่งการบ้านและรายงานตามเวลาที่กำหนด “เป็นประจำ” การทำข้อสอบอย่างรอบคอบภายในเวลาที่กำหนด วางแผนและการจัดตารางเวลาการทำงาน และ ทำงานเร็วและมากทั้งที่ใช้เวลาน้อย “บ่อยมาก” และคนกลุ่มนี้ จดงานทันและไม่เว้นที่ว่างไว้จดภายหลัง “ค่อนข้างบ่อย” ซึ่งนับเป็นข้อดีเรื่องเดียวในด้านนี้ที่ควรปรับปรุง

ในด้านวิธีการทำงาน คนกลุ่มนี้อาจมีลักษณะนิสัยที่ดีในการเรียน ในระดับลดลงมาบ้าง กล่าวคือ กระทำสิ่งต่างๆ ในทางบวก โดยมีการขีดเส้นใต้ทำโน้ตย่อเนื้อหาสำคัญในบทเรียน เอาใจ

ใส่และตั้งใจเรียน และมี/ใช้เทคนิคการอ่านหนังสือและเทคนิคการจำ “บ่อยมาก” แต่ทำข้อสอบอย่างรอบคอบภายในเวลาที่กำหนด และอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน “ค่อนข้างบ่อย” เพียงเท่านั้น จึงนับเป็นลักษณะนิสัยในการเรียนที่ควรปรับปรุงให้เป็น “บ่อยมาก” หรือ “เป็นประจำ”

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยในการเรียนกับการเรียนกวดวิชามีเพียงเรื่องเดียวคือการอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนและทบทวนวิชาที่เรียน สอดคล้องกับเหตุผลในการเรียนกวดวิชาเพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้ ช่วยสรุปเนื้อหาให้เข้าใจมากขึ้น เป็นการใช้ชั้นเรียนกวดวิชาเตรียมตัวในการเรียน การสร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการเรียนโดยการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาเรียนก่อนการเข้าเรียนที่โรงเรียน ช่วยให้อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนได้อย่างเข้าใจและเมื่อได้เรียนซ้ำทบทวนเดิมในโรงเรียนทำให้เกิดการทบทวนเนื้อหาและเข้าใจมากขึ้น ซึ่งเป็นเหตุผลต่อการเตรียมตัวสอบคัดเลือก สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนกวดวิชา ควรตั้งใจเรียนและเข้าเรียนทุกครั้ง รวมทั้งต้องทบทวนเนื้อหาการเรียน การจัดแบ่งเวลาอ่านหนังสือเรียนให้เหมาะสม เพียงพอ อย่างสม่ำเสมอ แทนการเรียนกวดวิชา เพื่อให้ตนเองมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้นและสามารถแข่งขันในสนามสอบคัดเลือกได้เทียบเท่ากับนักเรียนที่เรียนกวดวิชา

ลักษณะนิสัยในการเรียน เรื่อง “การมีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ” มีผลต่อการสอบเข้าได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ โดยเทคนิคต่างๆ เหล่านี้ อาจเป็นเทคนิคเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และพัฒนาเทคนิคของตนเองหรือจากครูผู้สอนและการเรียนกวดวิชา ดังนั้น การมีลักษณะนิสัยเด่นในเรื่องดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่ไม่มีลักษณะนิสัยในการเรียนเด่นในเรื่องนี้ 3.466 เท่า ทั้งนี้ผู้เรียนต้องประยุกต์ใช้เทคนิคดังกล่าวให้เหมาะสมในการเตรียมตัวเพื่อการสอบคัดเลือก ด้วยคำนึงถึงระยะเวลาในการเตรียมตัวสอบ และลักษณะของเนื้อหาวิชาที่สอบ เป็นต้น ดังนั้น การบ่มเพาะลักษณะนิสัยในการเรียนที่ดี โดยเฉพาะการมีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำด้วยการกระทำอย่าง “เป็นประจำ” ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพในการเรียนและผลการสอบ โดยทำให้ผลการเรียนดีขึ้นและสอบคัดเลือกเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นที่น่าพอใจได้ในอนาคต

5.2.2 การเรียนกวดวิชา

5.2.2.1 เหตุผลในการเรียน/ไม่เรียนกวดวิชา

เนื่องจาก กลุ่มเป้าหมายของการศึกษา เป็นนักศึกษา/นักเรียน “แถวหน้า” ที่มีลักษณะนิสัยในการเรียนเด่นในเรื่อง “การมีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ” แล้ว นักศึกษา ยังได้ให้ความสำคัญของการเรียนกวดวิชาด้วย โดยพบว่า เรียนกวดวิชา เพื่อเป็นการเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย เหตุผลในอันดับรองลงมา ได้แก่ เรียนกวดวิชาเพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้

ช่วยสรุปเนื้อหาให้เข้าใจมากขึ้น และเรียนกวดวิชาเพื่อต้องการเทคนิคการจำ การคำนวณ การใช้สูตร เทคนิคการทำข้อสอบและแนวข้อสอบ ซึ่งล้วนสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ สินดารัตน์ (2546: 65) ที่พบว่า เหตุผลในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งในปัจจุบันและในอดีตเพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญพร แก้วละเอียด (2543: 95) พบว่า เหตุผลการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-5 เพื่อเพิ่มเติมหรือเสริมความรู้ในชั้นเรียนและเนื้อหาวิชาเรียนควบคู่กับการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ได้กล่าวว่า เหตุผลการกวดวิชาไม่ได้มุ่งหวังหลักเพื่อการสอบเข้าวิทยาลัย แต่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่ให้นักเรียนสนใจเรียนกวดวิชาในคอร์สต่อมาเพื่อเตรียมตัวสำหรับการสอบเข้ามหาวิทยาลัย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญา แก้วไทรนันท์ (2545: 62) พบว่า เหตุผลในการเรียนกวดวิชาอันดับหนึ่งคือ เพื่อเตรียมตัวในการสอบเอนทรานซ์ รองลงมาคือ เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนจากการเรียนปกติ และเพื่อต้องการเรียนรู้เทคนิคการจำ การคำนวณ และการทำข้อสอบ ตามลำดับ เช่นเดียวกับ สุพรรณ สุกมลสันต์ (2530: 41) ที่ให้เหตุผลว่า ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานไปเรียนกวดวิชาเพื่อการสอบแข่งขัน เพราะปัจจุบันมีการแข่งขันมากโดยเฉพาะการสอบเข้าสถานศึกษาและการสอบเข้าทำงาน ประกอบกับค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนเก่ง ทำให้ทุกคนพยายามเรียนสูงที่สุด และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526: 21) พบว่า นักศึกษาที่เรียนกวดวิชาเพราะเชื่อว่าทำให้สอบคัดเลือกได้ รองลงมาคือ ช่วยทบทวนเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนมา โดยสรุปแล้วไม่ว่าจะเป็นเหตุผลใดก็ตาม สิ่งสำคัญคือ การสอบคัดเลือกเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง

สำหรับนักศึกษาที่ไม่เรียนกวดวิชา เป็นกลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ซึ่งเห็นได้จากเหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชาที่ระบุเป็นเหตุผลอันดับหนึ่ง คือ การตั้งใจเรียนและเข้าเรียนทุกครั้งในโรงเรียนเป็นผลต่อการสอบคัดเลือกที่ดีได้ นอกจากนี้ นักศึกษาที่ไม่เรียนกวดวิชา ยังเห็นว่า การเรียนกวดวิชาเป็นเพียงการสรุปเนื้อหา ดังนั้น การทบทวนบทเรียนได้เองทำให้สามารถประสบความสำเร็จในการเรียนได้เช่นกัน รวมทั้งการเรียนกวดวิชาเป็นเพียงค่านิยม ไม่ช่วยให้การเรียนดีขึ้นหรือไม่ช่วยให้ผ่านการสอบคัดเลือก โดยผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูรย์ สินดารัตน์ (2546: 68) พบว่า เหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชาเพราะสามารถศึกษาและทบทวนด้วยตนเองได้ แต่การศึกษาคั้งนี้ไม่พบเหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชาเกี่ยวกับการเสียค่าใช้จ่ายมากในการเรียน ซึ่งต่างจากผลการศึกษาของจิตติมา อัจฉริยกุล (2544: 90) และแตกต่างจากสุพจน์ ภิญญโณภัสสร (2545: 30) ที่ให้เหตุผลในการไม่เรียนกวดวิชา เนื่องจากการเรียนกวดวิชาทำให้เสียค่าใช้จ่ายมาก

5.2.2.2 การเรียนกวดวิชาเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

การเรียนกวดวิชาเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนจะเรียนกับสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชา เพราะสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชา มีการกระจายเป็นจำนวนมาก ทั้งในกรุงเทพฯ และปริมณฑล และมีการประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆ ทำให้นักเรียนได้รับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็วสอดคล้องกับศศिका จันทรักษ์ (2546: 96) พบว่า สถานที่เรียนกวดวิชาของผู้เรียนคือ สถาบันกวดวิชาและยังสอดคล้องกับไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2546: 57) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในปัจจุบันเรียนกับโรงเรียนกวดวิชาเป็นส่วนใหญ่ และยังสอดคล้องกับปริญญา แก้วไทรนันท์ (2545: 78) พบว่า นักเรียนนิยมเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชา/สถาบันกวดวิชา เพราะมีการโฆษณาจูงใจให้นักเรียนด้วยสถิติจำนวนนักเรียนที่เรียนกวดวิชากับทางโรงเรียนแล้วประสบความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในคณะ/มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ต้องการได้ โดยในสถาบัน/โรงเรียน ต้องมีขนาดผู้เรียนต่อห้องเรียนที่เหมาะสมประมาณ 30 - 100 คน ซึ่งขนาดผู้เรียนต่อห้อง ควรมีขนาดเพียงพอให้สามารถรองรับความต้องการของนักเรียนในแต่ละวิชาเรียนที่มีจำนวนมากๆ ในแต่ละรอบการเรียนได้ แต่ก็ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไปกว่า 100 คนต่อห้อง ซึ่งทำให้สามารถพิจารณาได้ว่าสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชา มีขนาดผู้เรียนต่อห้องไม่เกิน 100 คน ทำให้มีความเหมาะสมต่อประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้ การกระจายได้อย่างทั่วถึงทั้งห้องเรียน การควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยภายในห้องเรียน เพราะถ้ากลุ่มมีขนาดใหญ่เกินไป โอกาสที่เรียนได้ประสบผลสำเร็จยังมีน้อยมากเท่านั้น สำหรับผลการศึกษาในประเด็นนี้ไม่สามารถค้นพบได้จากการทบทวนวรรณกรรม

ประเภทของโรงเรียนกวดวิชา ที่นักศึกษาเรียนส่วนใหญ่มีทุกประเภทใกล้เคียงกันคือ เป็นประเภทเปิดสอนตลอดทั้งปีและภาคฤดูร้อน แตกต่างจากการศึกษาของสุพจน์ ภิญญโญภัสสร (2545: 24) พบว่า นักเรียนเรียนกวดวิชาในประเภทที่เปิดตามภาคเรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาของสุพจน์ ภิญญโญภัสสร มีขอบเขตเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น แต่การศึกษาในครั้งนี้ศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญกับประเภทของสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชาในทุกประเภทไม่แตกต่างกัน แต่กลับให้ความสำคัญกับวิธีการสอนเน้นการเรียนแบบสอนผ่านสื่อ เพราะการสอนสดแต่ละรอบ สามารถรองรับผู้เรียนได้ไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงมีการสอนผ่านสื่อเกิดขึ้น ซึ่งหลายสถาบัน/โรงเรียน หลายรายวิชา ได้มีการนำวิธีการสอนดังกล่าวมาใช้ เนื่องด้วยการสอนผ่านสื่อทำให้มีการเพิ่มรอบการเรียนมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความสะดวกสบาย สามารถเลือกเรียนในรอบรายวิชาที่ต้องการเรียนได้ ไม่ต้องเสียเวลาเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไกลมาเรียนกับครูผู้สอนซึ่งอยู่ประจำสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชาในย่านใจกลางเมือง สำหรับผลการศึกษาในประเด็นนี้ ไม่สามารถค้นพบได้จากการทบทวนวรรณกรรม

นอกจากนี้ นักศึกษาได้ให้ความสำคัญกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้สอนคนเดียว ทั้งนี้เพราะการสอนที่เน้นผู้สอนเป็นคณะ ทำให้เกิดความแตกต่างกันในการถ่ายทอดและเทคนิคการสอน ผู้เรียนเกิดความสับสนในการเรียน รวมทั้งต้องใช้เวลาในการปรับทัศนคติที่ดีกับผู้สอนอีกด้วย สำหรับลักษณะการสอนนั้น เนื่องด้วยเหตุผลหลักในการเรียนกวดวิชาเพื่อการสอบคัดเลือก ลักษณะการสอนจึงเป็นการเน้นเก็บ/เฉลยข้อสอบ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกฝน ทดลองการทำข้อสอบด้วยโจทย์ที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือคล้ายกับข้อสอบก่อนลงสนามสอบจริง ทั้งนี้ผู้เรียนได้รู้แนวทางของข้อสอบ คู่ขนานกับข้อสอบและลักษณะการออกข้อสอบคัดเลือก รวมทั้งได้ฝึกฝน อ่านทบทวนตำราเรียนได้อย่างตรงประเด็น ด้วยลักษณะการสอนเช่นนี้ ตำราที่ใช้ในการสอนกวดวิชาส่วนใหญ่จึงจัดทำเป็นตำราของสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชาเอง เพราะผู้สอนจำเป็นต้องค้นหาแนวข้อสอบย้อนหลัง เก็บข้อสอบ เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ของลักษณะการสอนมากที่สุด สำหรับผลการศึกษาในประเด็นนี้ ไม่สามารถค้นพบได้จากการทบทวนวรรณกรรม

สำหรับจำนวนวิชาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ นักศึกษาเรียนรวม 3 – 4 วิชา ทั้งนี้เพราะวิชาที่ใช้ในการสอบเข้าคัดเลือกมีวิชาหลักที่สำคัญหลายวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา) และภาษาอังกฤษ ทำให้นักศึกษาที่มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนพยายามขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมในทุกวิชาที่ใช้สอบแข่งขัน สอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2546: 58) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาจำนวน 4 วิชา (ในกรณีที่เรียนจากโรงเรียนกวดวิชา) ซึ่งการเรียนในแต่ละวิชานั้น นักศึกษาจัดตารางเวลาในการเรียนเป็นจำนวน 2 วัน/สัปดาห์ เพื่อให้มีเวลาที่เหลือเพียงพอใช้ในการทบทวนเนื้อหาวิชาก่อนสอบคัดเลือกได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับปริญญา แก้วไทรนันท์ (2545: 75) ที่พบว่า นักเรียนเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชา 2 วัน/สัปดาห์ ด้วยเหตุนี้ทำให้ในแต่ละสัปดาห์นักศึกษาต้องเรียนกวดวิชามากถึง 6 – 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอดคล้องกับศศิภา จันทรักษ์ (2546: 96) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาด้วยจำนวน 5-10 ชั่วโมง/สัปดาห์และยังสอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2546: 58) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเรียนกวดวิชาประมาณ 6 – 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ สำหรับวันที่เรียนกวดวิชานั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ระบุวันที่แน่นอนในการเรียน โดยสามารถเรียนกวดวิชาในวันธรรมดาหรือวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) ที่สถาบัน/โรงเรียนกวดวิชาเปิดสอน แตกต่างศึกษาของกษิธิส ใจผาวัง (2548: 56) ที่พบว่า นักเรียนเรียนกวดวิชามากที่สุดในวันหยุดเสาร์และอาทิตย์

ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชาคือ ตนเอง ทำให้สังเกตได้ว่านักศึกษามุ่งศึกษาในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และใฝ่เรียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งทำให้นักศึกษามีความเต็มใจในการเรียนกวดวิชา โดยไม่ได้รับการบังคับจาก

ผู้ปกครอง สอดคล้องกับ ปรินญา แก้วไทรนันท์ (2545: 75) พบว่า ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชาคือ ตัวนักเรียนเอง

5.2.3 การสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ

นักศึกษาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่สอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียน ทั้งนี้เพราะกระบวนการเรียนการสอนของสถาบัน/โรงเรียนกวดวิชา มุ่งเน้นในการสอบคัดเลือกเป็นสำคัญ โดยผู้ที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชาสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนมากที่สุด และผู้ที่สอบได้และไม่ได้ในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนให้เหตุผลสอดคล้องกันคือ การเรียนกวดวิชา มีผลต่อการสอบผ่านเข้าสถาบันอุดมศึกษา ฉะนั้นผู้ที่เสียโอกาสในการเรียนกวดวิชาจึงรู้สึกเสียเปรียบในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยในหลายๆ ด้าน ได้แก่ การเก็บข้อสอบ เนื้อหาข้อสอบที่ใช้ในการสอบคัดเลือกไม่สอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตรในโรงเรียน เทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ เป็นต้น สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา (2526: 7) พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชา เห็นด้วยกับการเรียนกวดวิชาว่ามีผลต่อการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

5.2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ประเภทของโรงเรียน ลักษณะนิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงานในเรื่อง “ การมีเทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ ” และการเรียนกวดวิชา มีความสัมพันธ์กับการสอบเข้าคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง โดยตัวแปรด้านการเรียนกวดวิชา มีระดับอิทธิพลสูงที่สุด ซึ่งผู้ที่เรียนกวดวิชา มีโอกาสสอบได้คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนสูงกว่า ผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา 10.800 เท่า สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526: 37) พบว่า นักศึกษาเดิมที่จบจากโรงเรียนรัฐ และปัจจัยด้านการเรียนกวดวิชา มีโอกาสศึกษาในมหาวิทยาลัยจำกัดรับได้มาก โดยตัวแปรด้านการเรียนกวดวิชา มีอิทธิพลสูงที่สุดในการสอบคัดเลือก และยังสอดคล้องกับวุฒิพล สกกุลเกียรติ (2540: 62) พบว่า ลักษณะนิสัยในการเรียนในด้านการเตรียมตัวที่ดีและมีเทคนิคการอ่านและจำ มีความสัมพันธ์กับผลการสอบคัดเลือก จึงสามารถกล่าวได้ว่า การกวดวิชา เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลอย่างมากต่อการสอบเข้า เพราะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ในเรื่องการสอบ โดยการสอนกวดวิชา มีลักษณะนำข้อสอบเก่ามาเฉลยและเก็บข้อสอบใหม่ ทำให้ผู้เรียนทราบถึงลักษณะของแนวข้อสอบ รวมทั้งผู้เรียนต้องนำเทคนิคการอ่านและการจำ ที่ได้จากการเรียนกวดวิชาหรือจากการค้นคว้าด้วยตนเองมาประยุกต์ใช้ในการเตรียมตัวก่อนสอบคัดเลือกด้วย ซึ่งผู้ที่มีภูมิลำเนา

การศึกษาจากโรงเรียนเอกชน จำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาตนเองในด้านการเรียน กวดวิชาและลักษณะนิสัยในการเรียน โดยกระทำลักษณะนิสัยเด่นในเรื่องต่างๆอย่าง “เป็นประจำ” เพื่อให้สามารถแข่งขันกับผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาลได้ และเพิ่มโอกาสการสอบเข้า คณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการเรียนได้สูงขึ้นด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้เรียนควรสร้างลักษณะนิสัยเด่นเรื่อง “เทคนิคการอ่านและเทคนิคการจำ” เพื่อนำเทคนิคที่ดีนี้ใช้ในการอ่านหนังสือให้มีประสิทธิภาพและเพื่อการเลือกจำเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญที่เป็นประเด็นหลักใช้ในการสอบ โดยต้องใช้การลำดับความคิดในการทำความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน และฝึกทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการอ่านตำราที่ถูกต้อง เช่น การใช้เทคนิค SQ3R เป็นเทคนิคการอ่านแบบหนึ่ง โดยที่ S: Survey หมายถึง การสำรวจหนังสือหรือเอกสารที่จะอ่านในภาพรวมกว้าง ๆ Q: Question หมายถึง การตั้งคำถามสิ่งที่อ่านเพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหา และ 3R: Read, Recite and Review หมายถึง การอ่าน การทบทวนสิ่งที่อ่าน และการทำทั้ง 4 ขั้นตอน (S – Q – R – R) ซ้ำอีกครั้งเพื่อช่วยให้เข้าใจและจำได้ (คณาจารย์โครงการแนะแนว โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2537: 22-25)

2. ทางโรงเรียนควรมีการจัดการประเมินเกี่ยวกับการสำรวจลักษณะนิสัยของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามพัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคน และเป็นการปลุกฝังผู้เรียนให้ตระหนักถึงการปฏิบัติ ชวนกระตุ้นและพัฒนาให้มีลักษณะนิสัยในการเรียนที่ดีเป็นสำคัญ

3. ครู/อาจารย์ ในโรงเรียนควรปรับเปลี่ยนลักษณะการสอนที่นอกเหนือจากการสอนเนื้อหาวิชาเรียนโดยรวมเพียงอย่างเดียว เป็นการเพิ่มการสอนที่เน้นเพื่อแก้/เฉลยข้อสอบเข้าไปด้วย โดยการรวบรวมข้อสอบเก่ามาสอดแทรกในเนื้อหาวิชาเรียนเพื่อให้นักเรียน ได้ลองฝึกหัด ได้ลองทำ และได้ลองคิดในกระบวนการที่ซับซ้อนหรือแตกต่างจากเนื้อหาที่ได้เรียนไป และควรเพิ่มจำนวนชั่วโมงในการเรียนเพื่อเน้นเฉพาะเนื้อหา โจทย์ที่ใช้สำหรับการสอบคัดเลือกให้กับนักเรียน โดยถือว่าชั่วโมงเรียนที่เพิ่มมาเป็นส่วนหนึ่งของวิชาเรียนนั้นๆ เพื่อช่วยลดปัญหาการเรียนกวดวิชาอย่างฟุ่มเฟือยและให้เกิดความเสมอภาคให้กับผู้เรียนอื่นๆที่ไม่มีโอกาสเรียนกวดวิชา

4. เนื้อหาที่ใช้ในการสอบคัดเลือก ควรเปิดโอกาสให้ครู/อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาได้ทราบถึงขอบเขตของเนื้อหาที่ตรงกับวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร ซึ่งนักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาเพื่อใช้ในการสอบเข้าได้อย่างเต็มที่ ส่งผลต่อการเพิ่มแรงผลักดันให้นักเรียน

สนใจการเรียนในหลักสูตรมากขึ้น และฝึกฝนเนื้อหาวิชาเรียนที่ใช้ในการสอบเข้าแทนการเรียน กวดวิชา

5. ปัจจุบันมีนักเรียนเรียนกวดวิชาเป็นจำนวนมาก ซึ่งให้เห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการสอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพและมีความเสมอภาคมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ครูผู้สอนจำเป็นต้องเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนอย่างทั่วถึง เพื่อให้การเรียนกวดวิชาที่มีความสำคัญลดน้อยลง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551. **ระเบียบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2551**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กษิต ใจผาวัง. 2548. **พฤติกรรมการเลือกใช้บริการโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตเทศบาลนครเชียงราย**. ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2539. **ศึกษิตแห่งศตวรรษที่ 21: แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: ส.เอเชีย เพรส (1989).
- คณาจารย์โครงการแนะแนว โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2537. **หลักสูตรและแผนการสอนกิจกรรมแนะแนว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- เจริญพร แก้วละเอียด. 2543. **ค่านิยมที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชมนา จักรอารี. 2544. **ผลการกวดวิชาที่มีต่อความตรงเชิงพยากรณ์ของแบบวัดความรู้พื้นฐานวิชาการในการสอบคัดเลือกนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชิดชนก เชิงเขาว์, สุวิมล เจี้ยวแก้ว และเจริญพร แก้วละเอียด. 2544. **ค่านิยมที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**. วารสารสงขลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 7 (กันยายน – ธันวาคม 2544): 277.
- ไชยทิพย์ ไชยสมหมาย. 2538. **เทคนิคการเรียนรู้ได้เก่งสอบได้ดี**. กรุงเทพฯ: ยูโรปา เพรส.
- ชนิดนี้ย์ รักรมหาคุณ, บุญกร หมอนทอง, สนธยา เขียรกุลพิสิฐ, สัมฤทธิ์ ชื่นชมชาติ และอัปสร เกตุทิม. 2541. **ผลกระทบของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่ที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย**. รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี

- บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด มหาชน. 2551. กวดวิชาข้ามมหาวิทยาลัย 2551. ค้นวันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 จาก http://www.kasikornbank.com/portal/site/KResearch/rsh_d/?id=16682&cid=7.
- บริษัท นาโน เซิร์ช จำกัด. 2551. การเลือกสถาบันกวดวิชา. ค้นวันที่ 10 พฤศจิกายน 2551 จาก www.nanosearch.co.th.
- บัวหลวง ไชยศรี. 2545. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนกวดวิชา กับสถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปริญญา แก้วไทรนันท์. 2545. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา: ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปรีชา ช่างขวัญยืน. 2540. อ้างถึงใน วุฒิปท สกฤตเกียรติ. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่สอบคัดเลือกผ่านเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทบวงมหาวิทยาลัย ระหว่างปีการศึกษา 2536 ถึง 2539 กับผลการสอบคัดเลือก. รายงานการวิจัย เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประทีป ชูหมื่นไวย. 2538. มุมมองหนึ่งของการเรียนกวดวิชา. วารสารศึกษาศาสตร์. 18 (กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม 2538): 45-46.
- ประหยัด ทองมาก. 2519. ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริมใจ อาชวานนท์. 2541. ศึกษาลักษณะนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนคาทอลิก เขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงศ์วัลย์ ทวีวงศ์. 2545. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2546. การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย. รายงานการวิจัย เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี.

- วรรณทร พลภาณุมาศ. 2541. การศึกษาค่าใช้จ่ายและประสิทธิผลการเรียนกวดวิชาเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ. ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 2551. การรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (ประเทศไทย) **ค้นวันที่ 11 กรกฎาคม 2551** จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2542. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเฉลี่ยสะสมกับคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี.
- วิทยากร เชียงกูล. 2551. การจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2550-2551. **ชมรมศึกษาผลงานวิทยากร เชียงกูล**. 26 (กุมภาพันธ์). **ค้นวันที่ 29 มิถุนายน 2552** จาก <http://witayakornclub.wordpress.com>.
- วุฒิพล สกุลเกียรติ. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สอบคัดเลือกผ่านเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทบวงมหาวิทยาลัย ระหว่างปีการศึกษา 2536 ถึง 2539 กับผลการสอบคัดเลือก. รายงานการวิจัย เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศศิภา จันทักษ์. 2546. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนที่เรียนกวดวิชา ศึกษากรณี โรงเรียนราชวินิตมัธยม. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สกุล มูลแสง. 2549. การพัฒนานิสัยการเรียนเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. **วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. 2 (เมษายน – มิถุนายน): 445.
- สนุก แคมป์ส. 2551. **Admission คืออะไร**. **ค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2551** จาก http://campus.sanook.com/entrance/entrance_01453.php.
- สราวุธ กิตติวรภัทร. 2539 อ้างถึงใน จิตมา อัจฉริยกุล. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร**. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุดารัตน์ ศิริเมือง และน้ำฝน กัลญา. 2550. **โรงเรียนกวดวิชาพารวย**. กรุงเทพมหานคร: Thai Union Graphic.
- สุดิชัย. 2551. **ย้อนรอยวิธีการสอบเอ็นทรานซ์**. **ค้นวันที่ 1 มีนาคม 2551** จาก <http://www.sudipan.net/phpBB2/viewtopic.php?p=8900>.

สุวดิษฐ์ จตุพร. 2547. **จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา. 2526. **การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ.** กรุงเทพฯ: กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

สุพัฒน์ สุกมลสันต์. 2530. **เรียนกวดวิชาแล้วได้อะไร.** วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 21 (ธันวาคม 2529 – มกราคม 2530): 30-47.

สุพัฒน์ สุกมลสันต์. 2530. **อ้างอิงใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2546. การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย.** รายงานการวิจัย เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

สุเพ็ญพร ญวนทอง. 2547. **ทัศนะของผู้ปกครองต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อนันต์ ดุลยพีรดิศ. 2547. **ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และนิสัยในการเรียนของนิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cochran, William G. 1977. **Sampling Techniques.** 3rd ed. New York: Wiley.

Holtzman, Brown. 1965. **Manual of Study Habits and Attitudes.** New York: The Psychological Cooperation.

Maddox, A.H. 1963. **How to study.** London: Cox & Wtman.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามนักศึกษาที่เรียนคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ

แบบสอบถามนักศึกษาที่เรียนคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ

คณะ.....

มหาวิทยาลัย.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความในช่องว่างที่กำหนดหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับลักษณะหรือความคิดเห็นของท่าน

- เพศ ชาย หญิง
- อายุ..... ปี..... เดือน
- โรงเรียนที่ท่านสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชื่อโรงเรียนจังหวัด.....
ประเภทของโรงเรียน รัฐบาล เอกชน
- ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPA)
- ท่านเคยได้รับทุนการศึกษาระหว่างการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือไม่
 เคย โปรดระบุประเภทของทุน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ไม่เคย
 - ทุนเรียนดี
 - ทุนขาดแคลน
 - ทุนของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ/เฉพาะตัว (โปรดระบุ).....
 - อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- อาชีพหลักของบิดาและมารดา

	บิดา	มารดา
รับราชการ	☐	☐
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	☐	☐
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐	☐
พนักงานบริษัทเอกชน	☐	☐
เกษตรกรรวม	☐	☐
รับจ้าง	☐	☐

อื่นๆ (โปรดระบุ) บิดามารดา.....

7. รายได้รวมของครอบครัว โดยเฉลี่ยต่อเดือน

- ต่ำกว่า 20,000 บาท 20,001 – 30,000 บาท 30,001 – 40,000 บาท
 40,001 – 50,000 บาท 50,001 – 60,000 บาท 60,001 – 70,000 บาท
 70,001 – 80,000 บาท 80,001 – 90,000 บาท 90,001 บาทขึ้นไป

8. ภูมิลำเนาในขณะที่ท่านเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

- กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ ปทุมธานี และนครปฐม)
 จังหวัดอื่นๆในเขตเทศบาล จังหวัดอื่นๆนอกเขตเทศบาล

ตอนที่ 2 ข้อมูลลักษณะนิสัยในการเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับลักษณะหรือความคิดเห็นของท่าน

ลักษณะนิสัยในการเรียน	ไม่เคยทำเลย (1)	นานๆครั้ง (2)	บางครั้ง (3)	บ่อยมาก (4)	เป็นประจำ (5)
1.ข้าพเจ้ามีการวางแผน การจัดการเวลาระหว่างกิจกรรมต่างๆการทำกรบ้าน และการทำรายงาน					
2.ข้าพเจ้านั่งใจลอยและไม่ตั้งใจเรียนในเวลาเรียน					
3.ข้าพเจ้าทำงานได้ช้าและน้อย ทั้งๆที่ใช้เวลานาน					
4.ข้าพเจ้ามักลืมสิ่งที่ต้องไว้ก่อนเข้าห้องสอบ และทำข้อสอบด้วยความประหม่าสับสน					
5.ข้าพเจ้าขีดเส้นใต้ ทำโน้ตย่อเนื้อหาสำคัญในบทเรียนที่ครูเน้น					
6.ข้าพเจ้าทำข้อสอบอย่างระมัดระวัง และตรวจทานคำตอบก่อนส่ง					
7.ข้าพเจ้ามักจดงานไม่ทัน หรือเว้นที่ว่างไว้ เมื่อใกล้เวลาสอบจึงขอเพื่อนจดตามที่หลัง					
8.ข้าพเจ้าอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนและทบทวนวิชาที่เรียน					
9.ข้าพเจ้ามีเทคนิคการอ่านหนังสือและเทคนิคการจำ					
10.ข้าพเจ้าส่งกรบ้านหรือรายงานทันตามเวลาที่กำหนด					

ตอนที่ 3 ข้อมูลการเรียนรู้กวดวิชา

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความในช่องว่างที่กำหนดหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับ ลักษณะหรือความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านเคยเรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือไม่

เคย (ตอบ 3.1)

ไม่เคย (ตอบ 3.2)

3.1 สำหรับผู้ที่ เคย เรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชา

2. ท่านมีเหตุผลใดในการเรียนกวดวิชา (เรียงลำดับความสำคัญ 1-3)

..... เพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้ ช่วยสรุปเนื้อหาให้เข้าใจมากขึ้น

..... เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

..... เพื่อให้เรียนทันเพื่อนหรือมากกว่าเพื่อนในชั้นเรียน

..... เพื่อต้องการทำเกรดให้สูงขึ้น

..... เพื่อเป็นการเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

..... เพื่อต้องการปูพื้นฐานให้สามารถเรียนเนื้อหาที่ยากขึ้น สูงขึ้นได้

..... เพื่อต้องการเทคนิคการจำ การคำนวณ การใช้สูตรเทคนิคการทำข้อสอบและแนวข้อสอบ

..... ผู้ปกครองต้องการให้เรียน หรือเรียนตามคำแนะนำแบบเพื่อนในชั้นเรียน

..... เนื่องจากเนื้อหาของข้อสอบคัดเลือกไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรที่โรงเรียน

..... เพื่อสร้างกำลังใจให้กับตนเองให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น

..... เพื่อพบปะเพื่อนฝูง อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. เมื่อท่านเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ท่านได้เรียนกวดวิชาใดบ้าง

ระดับชั้น ภาคเรียน วิชา	ม.4				ม.5				ม.6			
	ภาคเรียนที่ 1	ปิดภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	ปิดภาคเรียนที่ 2	ภาคเรียนที่ 1	ปิดภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	ปิดภาคเรียนที่ 2	ภาคเรียนที่ 1	ปิดภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	ปิดภาคเรียนที่ 2
ภาษาไทย	☐											
ภาษาอังกฤษ	☐											
คณิตศาสตร์	☐											
วิทยาศาสตร์	☐											
สังคม	☐											

4. ท่านเรียนกวดวิชาใดบ้างเพื่อการเตรียมสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย (วิชาใดที่เรียนมากกว่า 1 ครั้งให้แยกตอบเพิ่มในช่องว่าง เช่น วิชาคณิตศาสตร์เรียน 2 คอร์สแยกเขียนเป็น 2 วิชา)

วิชาที่เรียน กวดวิชา	ใส่หมายเลขคำตอบลงในช่องว่าง						
	ขนาดของผู้เรียน (คน)	ประเภทของการกวดวิชา	สถานที่เรียนกวดวิชา	วิธีการสอน	รูปแบบการสอน	ลักษณะการสอน	ตำราเรียน
	1.ต่ำกว่า 30 คน 2.ตั้งแต่ 30-100 คน 3.มากกว่า 100 คน	1.เปิดกวดวิชาตลอดทั้งปี 2.เปิดกวดเฉพาะภาคฤดูร้อน 3.เปิดกวดวิชาตลอดทั้งปีและ ภาคฤดูร้อน 4.ตามความต้องการผู้เรียน 5.อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.บ้านผู้เรียน/ผู้สอน 2.โรงเรียน 3.สถาบัน/รร.กวดวิชา 4.อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.สอนสด 2.สอนผ่านสื่อ 3.ทั้งสอนสดและสอน ผ่านสื่อ 4.อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.สอนแบบตัวต่อตัว 2.ผู้สอนคนเดียว 3.ผู้สอนเป็นคณะ 4.อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.เน้น ก ี ็ ง / เ ฉ ล ย ข้อสอบ 2.เน้นสรุปเนื้อหา 3.เน้นทำแบบฝึกหัด 4.เน้นบรรยาย 5.เน้นถามอย่างเดียว 6.อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.หนังสือเดิมในรร. 2.หนังสือของสถาบัน/รร.กวด วิชา 3.หนังสือที่วางขายทั่วไป 4.ซื้อที่ไม่ได้เป็นหนังสือ 5.อื่นๆ (โปรดระบุ)
1.ภาษาไทย							
2.ภาษาอังกฤษ							
3.คณิตศาสตร์							
4.วิทยาศาสตร์							
5.....							
6.....							
7.....							
8.....							
9.....							

คำถามข้อ 6-7 เฉพาะการเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

5. ใน 1 สัปดาห์ท่านเรียนกวดวิชาจำนวน.....วัน วันใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 วัน)

☐ วันจันทร์	☐ วันศุกร์
☐ วันอังคาร	☐ วันเสาร์
☐ วันพุธ	☐ วันอาทิตย์
☐ วันพฤหัสบดี	

6. ใน 1 สัปดาห์ท่านเรียนกวดวิชาทั้งหมดรวมทุกวิชาจำนวน.....ชั่วโมง.....นาที

7. ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชาของท่านมากที่สุด

- ตนเอง เพื่อน/รุ่นพี่ ครู/อาจารย์ ผู้ปกครอง อื่นๆ.....

(ข้ามไปตอนที่ 4)

3.2 สำหรับผู้ที่ ไม่เคย เรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชา

8. ท่านมีเหตุผลใดที่ทำให้ไม่เรียนกวดวิชา (เรียงลำดับความสำคัญ 1-3)

- การตั้งใจเรียนและเข้าเรียนทุกครั้งในโรงเรียนสามารถเป็นผลต่อการสอบคัดเลือกที่ดีได้
-การเรียนกวดวิชาเป็นเพียงการสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว
-การจัดกลุ่มตัวเนื้อหาวิชาเรียนกับเพื่อน หรือรุ่นพี่ หรือผู้ปกครองก็เพียงพอแล้ว
-การทบทวนบทเรียนเป็นประจำด้วยตนเองทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้
-การเรียนกวดวิชาไม่ได้ช่วยให้การเรียนดีขึ้น แต่ช่วยให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น
-การกวดวิชาเป็นค่านิยมที่ทำตามและเลียนแบบกันในหมู่นักเรียน
-การเรียนกวดวิชาทำให้เสียเวลาในการทบทวนเนื้อหาบทเรียนได้น้อยลง
-เพราะไม่เชื่อว่าการกวดวิชาทำให้สอบคัดเลือกได้
-สามารถหาความรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เช่น ห้องสมุด รายการโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ
-การเรียนวิชา เสียค่าใช้จ่ายมาก
-การเรียนกวดวิชาเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์
-ผู้ปกครองไม่สนับสนุน
-ไม่มีเวลาว่าง ต้องทำงานอื่นจึงไม่มีเวลา
-อื่นๆ (ไประบุ)

(กรุณาทำต่อตอนที่ 4)

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความในช่องว่างที่กำหนดหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับ

ลักษณะหรือความคิดเห็นของท่าน

1.ปัจจุบันท่านศึกษาอยู่คณะ.....มหาวิทยาลัย.....

2.คณะ/มหาวิทยาลัยที่ท่านเรียนอยู่ ท่านเลือกเป็น อันดับที่ 1 หรือไม่

ใช่

สำหรับผู้เรียนกวดวิชา : ท่านคิดว่าการกวดวิชามีผลต่อการสอบผ่านคัดเลือกได้หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่ เพราะ

.....

สำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนกวดวิชา : ท่านคิดว่าการกวดวิชามีผลต่อการสอบผ่านคัดเลือกได้หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่ เพราะ

.....

ไม่ใช่ (ผู้ที่สอบผ่านคัดเลือกอันดับ 2-4)

สำหรับผู้เรียนกวดวิชา : ท่านคิดว่า ถ้าไม่เรียนกวดวิชาอาจไม่ผ่านการสอบคัดเลือกเลยใช่หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่ เพราะ.....

.....

สำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนกวดวิชา : ท่านคิดว่า ถ้าท่านเรียนกวดวิชาจะทำให้ท่านสอบผ่านการคัดเลือกอันดับที่ 1 ใช่หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่.....

.....

3.คณะ/มหาวิทยาลัยที่ท่านเรียนอยู่ เป็นคณะ/มหาวิทยาลัย ที่ท่านต้องการเรียนมากที่สุดหรือไม่

ใช่

ไม่ใช่ (โปรดระบุ) คณะ.....มหาวิทยาลัย.....

เหตุผลที่ท่าน ไม่ได้ คณะ/มหาวิทยาลัย ที่ต้องการเรียนมากที่สุดเพราะอะไร

.....
.....

4.ความคิดเห็นกับการเรียนกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าสำหรับการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามชุด

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

นางสาวสุวิมล จีระทรงศรี

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคนิคการเกษตร)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง
ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2549

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน
นักวิจัย
บริษัท เอเจนซีฟอร์ เรียลเอสเตท แอฟแฟร์ส จำกัด
10 ถนนนนทบุรี แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา
กรุงเทพมหานคร 10120

พ.ศ. 2549 – 2552
ครูพิเศษวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา
บริษัท คณิตกร ที่ปรึกษา จำกัด
861/8 ตึก ที.ไอ.ที. ซอยสาทรประดิษฐ์ 20 บางโคล่
บางคอแหลม กรุงเทพมหานคร 1012

ผลงานตีพิมพ์

สิงหาคม 2552
เรื่อง “ลักษณะนิสัยในการเรียนและการสอบ
คัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ”
ตีพิมพ์ในการประชุมวิชาการประจำปี 2552
ของที่ประชุมสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่ง
ประเทศไทย (ปอมท.)